

magyar

VADÁSZLAP

10. ÉVFOLYAM, 12.
2001/DECEMBER

270 Ft

**II. VADÁSZATI
KULTURÁLIS
KONFERENCIA**
12-13. oldal

FORMARUHA

9-10. oldal

**MADARAK,
VÉDTELENÜL**

20-21. oldal

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK
KELLEMESES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.
H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 260-7641
Fax: 263-2937

Frankonia

TROFEA KFT.

Rizzoli és Fausti Stefano gyártmányú olasz sörétes vadászfegyverek teljes gyártmányú forgalmazása. Kiváló minőség, kedvező ár. A készlet erejéig kizárólag december hónapban.

LEADER és **ELEGANT** típusok 12 és 20-as kaliberben, egy elhúzó billentyűvel, ejektorral

24 gr.

28 gr.

MIRAGE sörétes löszerek teljes kaliberválasztékával várjuk tisztelt vásárlóink jelentkezését

32 gr.

32 gr.
LITE

ALBION SL – 12/76E
egy elhúzó billentyűvel
Ára: 180.000 Ft+áfa

ALBION – 20/76E
egy elhúzó billentyűvel
Ára: 180.000 Ft+áfa

ELEGANT – 12 GA 12/70
két elhúzó billentyűvel
Ára: 144.000 Ft+áfa

KELLEMEK KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS EREDMÉNYEKBEK GAZDAG BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK

TELEFON: 06-28/420-760 TELEFAX: 06-28/422-181 e-mail: trofea@mail.digitel2002.hu
NYITVA TARTÁS: HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.30–16 ÓRÁIG, SZERDA: 7.30–18 ÓRÁIG, P.: 7.30–13 ÓRÁIG

MAVAD RT.

Vadászszervezés kül- és
belföldön.

Vadgazdálkodási
szaktanácsadás.

MAVAD Rt.
Budapest 1525, Pf. 16.
Tel.: 457-8051
Fax: 201-6371
service@mavad.hu

Vadászbolt
Budapest 1132
Visegrádi u. 9.
Tel.: 239-1333
Nyitva:
hétköznap 10-17 óráig

Decemberi aktuális ajánlataink:

Hazai vadászatok

Nagyvad-vadászatok MAVAD árjegyzék szerint:

- Dámbika 3,5 kilogrammig Békés megyében
- Vaddisznó terelő- és hajtóvadászatok az Északi-középhegységben és a Pilisben

Apróvad-vadászatok:

Félvad réce vadászatok

- Gyomaendrődön 1500 Ft + áfa/darab elvitellel együtt
- Dobozon 1600 Ft + áfa/darab elvitellel együtt

Keresővadászat: nyúl és fácán elejthető a MAVAD árjegyzék alapján Békés megyében.

Külföldi vadászat

Steinbock vadászat Kazahsztánban 4000 USD, az ár minden költséget tartalmaz

Figyelje a hamarosan megújuló internetes honlapunkat!

9. Fegyver, horgászati, vadászati, Budapesti Nemzetközi Vásár
2002. március 21-24. Budapesti Nemzetközi Vásárközpont

FeHoVa

Telitalálat

**Kiállításunk igazi telitalálat
cége számára,
ha be akarja mutatni
szolgáltatásait, termékeit.**

További információ:
Hungexpo Vásár és Reklám Rt.
Tel.: 1/263-6083, 263-6113
Fax: 1/263-6340, 263-6435
E-mail: fehova@hungexpo.hu
Internet: www.fehova.hu

HUNGEXPO

**IGÉNYES, PRAKTIKUS,
ELEGÁNS VISELET**

**MINŐSÉGI VADÁSZ- ÉS ERDÉSZÖLTÖZÉKEK,
UTCAI ÉS TÁRSASÁGI VISELETEK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA**

Indiform

**MINTABOLT ÉS NAGYKERESKEDÉS
2440 SZÁZHALOMBATTA,
VÖRÖSMARTY U. 40/
Tel./fax: 06-23/359-158
NYITVA:
HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG
8-16.00 ÓRÁIG**

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT-, VADÁSZ-,
LÉGFEGYVEREK, FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK,
FEGYVER- ÉS KERESŐTÁVCSÖVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK:

GEMENC VADÁSZBOLT,
1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57.
TELEFON: (36-1) 283-4432,
MOBIL: 06-30/942-1839.
NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

A TARTALOMBÓL:

Interjú dr. Berdár Bélával	7
Kézművesek kiállítása	8
Vadászkarácsony	9-10
Ünnepeltünk	11
Konferencia a vadászetikáról	12-13
Vadászati emlékhelyek	18
Vadászkutya	19
Ha már mindenkit madárnak néztek	20-21
Nagy halottaink	22
Hajtás, terelés	23-24
Vadászat a zenében	25
Hírek, tudósítások	26-27

Telefonszámaink: 06-1/222-6819, 06-60/327-280

Kedvezményes lapelőfizetés

2002-ben – egész évre – a Magyar VADÁSZLAP előfizetése – az infláció mértékének megfelelően – 3240 forintból 3600 forintra emelkedik. A jelenlegi egyéni és társasági előfizetőinknek, valamint a VKE tagjainak a múlt hónapban kiküldtük a csekket, amelyen kedvezményesen – az ideai áron, tehát 3240 forintért – fizethetik elő a VADÁSZLAP-ot. Szintén 360 forinttal olcsóbban – 3240 forintért – fizethetnek elő azok, akik **2001. december 1-jéig** bármelyik postahivatalban „Belföldi postai utalványon” befizetik címünkre a lap jövő évi előfizetési díját. (December 1-jét követően viszont már csak a 3600 forintos előfizetési díjat tudjuk elfogadni.)
Címünk:

Vadászati Kulturális Egyesület
1141 Budapest, Vízakna u. 23/b.

Ha egy vadásztársaság vagy földtulajdonosi közösség egy összegben fizet elő a lapra, az előfizetési díj 10 százalékaival csökkentjük a számla végösszegét. (A szerkesztőségnek először a pontos név és címlistát szíveskedjenek megküldeni, amelynek alapján a kedvezményt figyelembe vevő ÁFA-s számlát vagy befizetési csekket küldünk.)

Nem kell előfizetni a lapot azoknak a hivatásos vadászoknak, akik 2001-2002-ben egy összegben legalább 100 ezer forint értékben vásárolnak az egységesített formaruha téli-, nyári ruhadarabjaiból. A vásárlást követően 2002-ben a hivatásos vadászok automatikusan kapják meg címükre a VADÁSZLAP-ot.

CÍMLAPON: MAGYAR FERENC FESTMÉNYE

VADÁSZLAP

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő:
Csekő Sándor
Tel.: 06-30/397-5651

Felelős szerkesztő:
Homonnay Zsombor
Tel.: 06-30/397-5671

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**
Szerkesztőségi titkár: **Elek Erzsébet**
Tel.: 06-60/322-898

A szerkesztőség és a kiadó címe:
1141 Budapest, Vízakna u. 23/b.
Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

KÖZPONTI TELEFON ÉS FAX: 222-6819
Telefon: 60/327-280

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség címén, átutalással a Monor és vidéke Takarékszövetkezettől vezetett **65100149-10004115** számú számlára, vagy a hírlapkiadóknál, a postahivatalokban. Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt. és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előállítás:
Athenaeum Nyomda Rt.
Felelős vezető:
dr. Garáné Bardóczy Irén
vezérigazgató

ISSN 1215-6159 (Nyomtatott)
ISSN 1588-1229 (Online)

MEGYEI TUDÓSÍTÓINK

Baranya: **Agyaki Gábor** 06-30/318-7969
Bács-Kiskun: **Oláh József** 06-20/968-7096
Békés: **Lovász Sándor** 06-30/945-1987
Borsod: **Handa György Zsolt**

06-20/329-1814

Csongrád: **Mészáros György**

06-60/478-657

Fejér: **Gáspár Attila** 06-20/977-9526

Győr: **Pló Márta** 06-30/961-8844

Hajdú: **Kozák Imre** 06-20/382-3450

Heves: **Prezenszky János** 06-36/316-512

Komárom: **Faragó István** 06-20/938-2754

Nógrád: **Gaal Dénes** 06-70/210-6465

Pest: **Mészáros Iván** 06-30/207-3260

Somogy: **Szarka Ágnes** 06-30/961-9481

Szabolcs: **Erdélyi István** 06-44/362-569

Szolnok: **Czegléd István** 06-60/457-449

Tolna: **Bischof Ferenc** 06-20/920-3662

Vas: **Takács Viktor** 06-30/232-9623

Veszprém: **Baracska Lajos** 06-88/422-298

Zala: **Polster Gabriella** 06-20/938-8210

ÍRTHATNÉK

Régen voltam ilyen bajban, hogy nem tudok dönteni a fontos és a fontosabb témák megírása között. Minden most, decemberben lett aktuális.

Merthogy írhatnék arról, hogy sikeresen megrendeztük a II. Országos Vadászati Kulturális Konferenciát, amely talán elősegítheti, hogy kicsit többet foglalkozzunk önmagunkkal, a vadászokkal, önbecsülésünkkel, viselkedésünk hiányosságaival és mintha fel-felcsillanna annak is a reménysugara, hogy megtanuljuk miért fontos számunkra az etika, sőt esetleg még azt is megtanuljuk, hogyan lehet különbséget tenni az etika és az etikett között.

Aztán írhatnék a Vadászati Kulturális Egyesület és a VADÁSZLAP születésnapjához, hogy ki és miért nem fogadta el a meghívásunkat, ki és miért nem vette át a kitüntetését, és hogy az OMV és az OMVK első alkalommal ismert el hivatalosan is egyenrangú partnerének a VKE-t.

De ha már írok, mindenféleképpen írnom kellene a gödi kézműves kiállításról, amelyet első ízben rendeztünk meg, írnom kellene a KÓD-EX-ről, amelynek gazdag tartalmával minden magyar vadásznak érdemes lenne megismerkednie. Ez a KÓD-EX tartalmazza ugyanis – akár tetszik akár nem a magyar vadászat történetében első alkalommal – a vadászias viselkedés definícióját és az 507 pontba foglalt szabályait.

2001 az évszázad, az évezred első esztendeje – a vadászatban „az etika esztendeje” elnevezést kapta, ennek megfelelően most az év végén írhatnék a millenniumi mérlegről, sikereinkről és kevésbé sikeres elképzeléseinkről és arról is, hogy 2002-t az OMV és az OMVK után a VKE is elfogadta a „képzőművészetek évének”.

Talán az sem lenne érdektelen, ha az igaz vadászok személyi jövedelemadója nekünk följajánlott 1 százalékaról írnék, abban reménykedve, hogy az APEH-nél és a TB-nél talán sikerült rendezni a sorainkat és január elején ezúttal nem vezeték félre a vadászokat egy „a tényeknek nem megfelelő” tartalmú levéllel, hogy a VKE nem tudta bizonyítani az 1 %-ra vonatkozó jogosultságát.

Apropó hazugság. Sose gondoltam volna, hogy cégek és emberek mi mindenre képesek. Merthogy arról is kellene néhány még nyomdafestéket tűrő gondolatot megfogalmaznom, hogy a Nimród-ban a Harmónia bolthálózat úgy hirdette magát, mintha náluk lenne kapható a hivatásos vadászok egységesített formaruházata. A hír fordítva igaz: a Harmónia bolthálózat egyetlen boltjában nem kapható – és előre láthatóan ezt követően nem is lesz kapható – a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, az Országos Magyar Vadászkamara, az Országos Magyar Vadászati Védőegylet, valamint a VKE által kidolgozott, „egységesített” és emblémával levédett formaruha egyetlen darabja sem, amelyet rövidesen az FVM rendeletmódosítása tesz a hivatásos vadászok számára kötelezővé.

Sajnos írnom kellene az utóbbi hetekben bekövetkezett vadászati balesetekről és a VADÁSZLAP hasábjain nem hallgathatunk az olasz kamionban megtalált fagyasztott védett madarak miatt a magyar vadászok és vadászat ellen indult sajtókampányról. Elgondolkodtató számomra, hogy neves politikusok kollektív bünszónak kiáltottak ki, megrágalmaztak és a jó híremet alaposan igyekeznek bemocskolni.

Még nem tudom, de fontolgatom: valamit lépnem, lépniük kell ...

És amiről feltétlenül írhatnék, hogy karácsony közeleg, a szeretet, a megbocsátás, a család legszentebb ünnepe, amikor ajándékokon törjük a fejünket ... és amikor a legszebb, lehangulatosabb vadászatokra készülődünk.

Írhatnék, ha tudnék dönteni, hogy mégis miről írjak?

Ardi Lőrinc

lőszerkesztő

E-mail címünk: vke@vadaszlap.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARIFÁI:

Az első szó 200 Ft, minden további szó 50-50 Ft + 25 % áfa. A hirdetések levélben, faxon, e-mailen vagy személyesen, minden hónap 10-éig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetések ingyenesek.

FEGYVER

12-es kaliberű, olasz, pumpás, sörétes puska eladó. Telefonszám: 06-30/858-8290.

8 x 57-es „SAS” német Mauser, teljesen felszerelve, áron alul eladó. Telefonszám: 06-1/200-3446 vagy 06-20/384-2281.

Sako .243 Winch. golyós fegyver, 6x42 Schmidt & Bender céltávcsővel, gyári szerekléssel eladó. Telefonszám: 06-30/915-6525.

Blaser R 93 Luxus .300 Win. Mag. kaliberű fegyver eladó 650.000,- Ft-ért. Merkel 20-as puska 110.000,- Ft-ért eladó. Telefonszám: 06-30/934-8915.

Alsókulcsos .30-30-as, Marlint vennék. Telefonszám: 06-30/371-8151.

Merkel drilling 6,5x16x16, keveset használt, nagyon megkímélt, gyönyörű esztétikai állapotban, olcsón eladó. Harmónia vadászbolt, Debrecen: 06-52/430-468.

Fabarm 12-es magnum, pumpás, sörétes puska eladó; irányár: 65.000,- Ft. Telefonszám: 06-30/309-4943.

Eladó angol Webly Scott 12/70-es, sörétes párpuska 1-es darabja, váltócsővel, 1500-as Browning 12/70-es automata váltócsővel, Mossberg 12/76-os, 96 cm hosszú, libázó váltócső. Telefonszám: 06-30/205-6053.

KUTYA

Rövidszőrű, német vizslát kedvelők figyelem! Szépet és jót a Malomközi kennelemből. 2 x Európa-győztes, ICH várományos, kiváló munkaadottságokat örökítő, Tabu kutyám, kedvező feltételekkel fedez. Nagy István 3 x Aranykoszorús Mestertenyésztő. 6116 Fülöp-jakab, Pf. 479. Tel./fax: 06-76/378-622.

Kitűnően dolgozó vadászkutyák kaphatók. Minden kutya kipróbálására vadászterületen, a helyszínen van lehetőség. Szénási János: 06-34/350-464.

Drótszőrű német vizsla kölykök, törzskönyvezve, oltva, aktívan vadászó, kiváló vérvonalú szülőkől eladók. Érdeklődni: 06-96/282-153 vagy 06-20/367-6067.

Weimari vizslakölykök megvásárolhatóak. Telefonszám: 06-30/219-6515.

Drótszőrű magyar vizsla kölykök törzskönyvvel, ÖTV-s, munkavizsgás szülőktől, valamint gyakorlott vizslák eladók. Telefonszám: 06-46/304-175, vagy 06-30/322-9991.

Júniusi születésű, növendék, drótszőrű német vizsla kiskutyák eladók, munkavizsgás és aktívan vadászó szülőktől reális áron. Telefonszám: 06-20/360-8953 vagy 06-56/350-486.

Magyar vizslát? A legjobbat? Tőlem vegyen! Mikola Géza, telefonszám: 06-96/339-157 vagy 06-20/385-7479.

Jagdterrier és szálkás szőrű tacskó kölykök eladók, aktívan vadászó szülőktől. Telefonszám: 06-34/368-404 vagy 06-20/311-96-37.

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű szálkás szőrű tacskók előjegyezhetők a Von Altenburger kennelemből. Marosmenti-Rudifogó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klubgyőztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB, 2 x HFGY BOB D.K. Európa Kupa győztes, tenyésztésre javasolt kannal fedeztetünk. Telefon: Szarka: 06-30/961-9481

Területen aktívan vadászó labrador retriever szülőktől, kiskutyák sporttársi áron kaphatók. Cím: Magyar Zsolt, Madocsa. Telefonszám: 06-20/450-8927

ÁLLÁS

A Dunaújvárosi Kohász Vadásztársaság az előírt képesítéssel rendelkező hivatásos vadászt keres, azonnali felvétellel. Gk. vezetői engedély szükséges. A pályázatot a Kohász Vt. 2400 Dunaújváros, Stromfeld u. 3. IV. 2. Címre kérem megküldeni.

Erdésztechnikus hivatásos vadász állást keres. Érdeklődni a 06-30/973-5070-es telefonszámon lehet.

Komárom-Esztergom megye területén működő vadásztársaság hivatásos vadász állás betöltésére pályázatot hirdet. Feltétel: megfelelő szakirányú végzettség, legalább 5 éves gyakorlat. Esztergom-Dorog környékiek előnyben. Részletes önéletrajzzal ellátott jelentkezéseket az alábbi címre kérjük: Pagony Vadásztársaság, Gimeskövi Károly Vt. elnök, 2517 Keszthely, Klastrom u. 2.

VEGYES

Az állami vadászvizsga kidolgozott szóbeli tétellei (504 kérdés) megrendelhető a 06-75/313-271 telefonszámon.

Trófeatáblák nagy választékban, készítői. (Hazai, afrikai, hal, stb.) Fűzi Gábor faszobrász. Tel./fax: 318-92-50, Telephely: 1116 Budapest, Talpas u. 4.

Nyílpuska vadonatúj, csigás, távcsővel, nyílveszőkkel eladó-elszerelhető. Nem engedélyköteles. Utánvétellel is elküldöm. Ár: 48.000,- Ft. Telefon: 06-20/962-1903.

Vadászkürtök dekoratív célra, illetve bögőkürtök szarvashívsra, szarvanyagból megrendelhetők, postai utánvétellel. Méretek: 40-55 cm hosszúság. Árak díszítés nélkül 6.000,-12.000,- Ft között, díszítéssel 8.000,-16.000,- Ft között. Pontosabb információ telefonon: 06-54/706-528, 06-30/387-4013. Postacím: Fenyvesi Zoltán, 4135 Körösszegapáti, Jókai u. 1.

Békésszentandráson, a Kákafoki holtág közvetlen vízpartján, 7 szobás nyaraló, vadászoknak, horgászoknak kiadó. A közelben remek apróvadás terület. Érdeklődni: 06-30/349-1429.

Apróvadás területen vadásztagságot vásárolnék Békés illetve Csongrád megyében. Érdeklődni a 06-30/349-1429-es telefonszámon lehet.

Hullott őzagancsot és szarvas agancsrózsát vásárolnék. Wágner Kálmán, 9423 Áglfalva, Magyar u. 3., telefonszám: 06-99/330-398.

Földtulajdonhoz kötött vadászati jog - Nógrád megyében - eladó. Érdeklődni: 06-20/953-0297 telefonon.

Rendelkezésére állok, hívjon! Ha korongdobó gépe eladó, lögyakorlatok, házi versenyek, bajnokságok rendezésének lebonyolításához. Utánvétellel megrendelhető az újra megjelent Bozói László Vándorvadász könyve. Bischof Ferenc: 06-20/920-3662.

Róka- és vaddisznóvadászatra, csapázásra képzett jagdterrier állományom - családi okok miatt - felszámolom. Szabó Péter, Kömlő, telefonszám: 06-60/478-363.

Mátrafüred-Beneháton igényesen kialakított, zártkerti ingatlan eladó. Víz, villany van. Telefonszám: 06-37/319-421.

Eladó 1 db Carl Zeiss Jena, 10x50-es távcső, újszerű állapotban. Érdeklődni: 06-30/991-7891-es telefonszámon lehet.

Eladó új MEINDL túrabakancs 42, 43-as. Telefonszám: 06-20/447-4442.

Trófeák, őzagancsok, vaddisznó agyarak eladók. Telefonszám: 203-9351.

Vadásztársasági tagságot vennék Paks vonzáskörzetében. Ajánlatokat a 06-20/388-1746-os telefonszámon várom.

Keresek vadászterületet, vagy vadászati lehetőséget (Bárhol az országban!), vadászházzal, vagy régi parasztházzal. Hosszú távú bérletre vagy megvételre. Telefonszám: 287-0041.

Róka, nyuszt, kóbor macska és kutya stb élve befogására alkalmas csapda megrendelhető. Consunet Bt. 2. Telephely, 2541 Lábatlan, Bem J. u. 12. Telefon: 33/361-943 (Varga József) Ár: 14.000,- Ft + áfa + szállítási költség

Szállkásszűrő tacskó kiskutyák eladók, illetve cserélhetők, törzskönyvvel vagy anélkül. Használt és új fegyverek eladók: - sörétes: 25.000,- 180.000,- Ft-ig, golyós: 55.000,- 210.000,- Ft-ig. Hunor 2000 Bt. Vadászbolt, Keszthely, Széchenyi út 11. Telefonszám: 06-83/317-355, vagy 06-30/994-7482.

Fogoly és fácán - vadászatra kész állapotban - megrendelhető társaságunknál, a vadászszézon végéig. Telefonszám: 06-30/228-4348.

Fegyverjavítás:

Minden típusú lőfegyver javítása, felújítása, agyazása, céltávcső szerelése, vizsgáztatása, hatástalanítása, értébecslése. Régi fegyverek restaurálása. Nagy Ferenc fegyverműves, 4034 Debrecen, Tengerész u. 4., telefon: 06-52/423-176.

Karácsonyra könyvet! - A Diana Vadász-Horgász Antikváriumból szép vadászkönyvekkel lepheti meg önmagát és családtagjait. Ingyenes árjegyzéket küldünk, a könyveket azonnal postázzuk. Makó, Zrínyi u. 34. 6900, telefonszám: 06-62/211-561.

Infratávcsövek, éjjeli látó készülékek az ország legnagyobb választékából eladók, megrendelhetők. Telefonszám: 06-30/205-3714.

Korongdobó gépet hobbi és parcours kivitelben, összecusokható magasléseket hordozható, kocsihoz, valamint lamászsós kivitelben rendeljen az INTERMAS Kft-nél, szárnyas, szörmés befogócsapdák minden méretben. Telefon: 06-66/321-151, fax: 66-66/441-029. Honlap: www.intermas.ini.hu

Országgyűlési képviselőjelölteket keres a Magyarországi Zöld Párt. Telefonszám: 06-20/936-4855.

VADÁSZTÁRSUNK EMLÉKÉRE!

SZÖLLŐSI SÁNDOR

(1929-2001)

„Az élet fájáról ismét lehullt egy levél, meghalt egy Vadásztársunk. Sorsunk kérlelhetetlen törvénye ellen szót emelni hiábavaló.”

Fájdalommal tudatjuk, hogy kedves és tisztelt vadásztársunk, Szöllősi Sándor meghalt.

11 évig volt a karcagi NAGYKUN Vadásztársaság elnöke és 34 évig volt tagja. Olyan ember távozott el tőlünk, aki sportvadászi szenvedélyét kifinomult lelki kultúrával ötvözte a természetet védő, élvező mélyseges emberi szemléletével.

Következetes, lelkiismeretes munkájáért 1975-ben „NIMRÓD” Emlékérem kitüntetésben részesült.

Kedves Sanyi!

A karcagi NAGYKUN Vadásztársaságtól eltávoztál, de az együtt töltött szép idők emlékeként továbbra is köztünk élsz, örökké mosolygós, segítő tekintetedet örökre megőrizzük.

2001. szeptember 27-én vadászkürtök hangjai mellett helyeztük örök nyugalomra.

Nyugodj békében!

Szabó Sándor
Vt elnök

Amibe bele kell halni

VADÁSZLAP: Miért tűnt el a közéletből, megsértődött?

DR. BERDÁR BÉLA: – Amíg olyan pozícióban voltam, kötelességem volt szerepelni a nyilvánosság előtt. A közszereplés rengeteg időmet és energiámat emésztett fel és sok esetben szült konfliktusokat. Amióta a hivatalos kapcsolatom a vadászattal és erdőszettel megszűnt, a megnyilatkozások már nem tartoznak a kötelességeim közé, ezért eldönthettem, hogy mit teszek. Én úgy gondoltam, hogy a magánvéleményemmel senkit nem kívánok terhelni. Ezért nem nyilatkoztam, nem nyilvánítottam véleményt semmilyen vadászati vagy erdőszeti kérdésben. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincs véleményem. Van, csak ezt a baráti körömben kívül nem hangoztatom. Nem vagyok sértődött ember, tulajdonképpen nincs is miért sértődöttnem lennem. Vadászom, talán valamivel többet is, mint régen és az erdősz szakmától sem szakadtam el, kisebb erdőket telepítetek Somogyban, a saját földjeimen.

VADÁSZLAP: Azt mondják Önről, hogy gazdag ember, milliomos lett ...

DR. BERDÁR BÉLA: – Amikor közös megegyezéssel megváltam a Pilstől egyéni vállalkozó lettem és ingatlan szakértőként kezdtem dolgozni. Az ingatlan szakma minden képesítését megszereztem, és ma már nem csak tanulok, hanem tanítok is ingatlan értékelést a Nyugat-Magyarországi Egyetem székesfehérvári geoinformatikai főiskolai karán. Öt éve léptem be alkalmazottnak egy belga ingatlanfejlesztő társaságba és én lettem a cég magyarországi vezetője, a Bernheim-Comofi Kft. igazgatója. Cégünket Magyarországon az ingatlanfejlesztő cégek középmezőnyében jegyzik, egy-két milliárd forint a beruházásainak nagysága évente. Ami pedig a gazdagságot illeti. Valószínűleg magasabb a jövedelmem mintha az eredeti szakmámban maradtam volna, s ebből tisztességesen meg tudok élni, de még magyar viszonylatban sem vagyok gazdag ember. Valószínűleg azért tűnhetnek sokak szemében a valóságosnál gazdagabbnak, mert jövedelmem egy részét olyasmire költöm, amire a nálam jóval tehetősebbek közül is csak kevesen ál-doznak.

VADÁSZLAP: Aki régóta ismeri Önt, ezt igazolhatja, merthogy mindig költött a gyűjteményeinek bővítésére. Gyűjt még?

DR. BERDÁR BÉLA: – Igen, de már nem csak érmekeket és könyveket, hanem

Volt idő, amikor a neve vadász és erdőszkörökben fogalom volt. Ismerték a vadászok, mint a minisztérium vadászati osztályának neves munkatársát, a tudományos konferenciák egyik főszereplőjét, de ismerték az erdőszek is, mint az Erdészeti Hivatal osztályvezetőjét, később a Pílisi Parkerdőgazdaság főigazgatóját.

Volt idő, amikor a neve szinte mindennapos volt a médiumokban, főleg ha a nagymarosi vízlépcsőről esett szó. Aztán, amikor koholt vádakkal kigolyózták a főigazgatói székből, amikor pereskedett az igazáért, szintén sokat foglalkozott nevével és személyével a sajtó. A pert mindenféle szempontból megnyerte, de nem tért vissza sem a vadászat, sem az erdőgazdálkodás irányításába ... pályát módosított és teljesen visszavonult a közéletől.

Az elmúlt években mindenféle megkeresést visszautasított, nem nyilatkozott semmiről, nem szerepelt ... legfeljebb egy-egy baráti vadászaton volt alkalmunk találkozni. Aztán ránk köszöntött az évezred első esztendeje és dr. Berdár Béla nevével ismét találkozhattak a vadászati szervezetek, erdőgazdaságok vezetői. Egy képzőművészeti album kiadójaként együttműködést ajánló leveleket írt alá és egy kiállítás-sorozatról szóló híradásban olvashattuk a nevét.

vadászati, természeti témájú festményeket is. Ez utóbbi gyűjtésével az alkotókat is szeretném támogatni, mint ahogy azt is segítségnek szántuk, hogy a szülőházamban Pamukon, a Muray műhellyel közösen, évente két alkotó táborát és kiállításokat szervezünk.

VADÁSZLAP: Miért? Van ebből Önnek és a feleségének dr. Ignác Magdolnának valami kézzel fogható haszna?

DR. BERDÁR BÉLA: – Ez nem üzlet, ez valami egészen más, itt nem a profit a fontos. Úgy gondoljuk, hogy a vadászat sokkal több, mint „vadúzás és erdőzúgás”, ez egy nagy hagyományokkal rendelkező tevékenység, amely az általános emberi kultúra része. Ha a vadászatról leválasztjuk az erdőzúgást, a szokásokat, a kultúrát... ha csak a vadlelövés, a zsákmányolás marad ... a vadászat valóban ellenszenvenessé válhat. A természet ábrázolása, a művész és a természet közötti viszony formába öntése, megjelenítése évszázadok óta témája a művészetnek. Azon fáradozunk, hogy

ez a folyamat ne törjön meg, ezért igyekszünk a művészeket támogatni ... és hiszünk abban, hogy hosszú távon jól teszünk a magyar vadászatnak, a vadászati kultúrának is.

VADÁSZLAP: Minden bizonnyal ebbe a vonulatba tartozik, hogy a saját kiadásában rövidesen megjelentet egy képzőművészeti albumot.

DR. BERDÁR BÉLA: – „Négyszemközt a természettel” ez a címe az albumnak, amely 80 művész munkáiból áll össze és jövőre a FeHoVa kiállítás idejére jelenik meg. Az album valójában az alkotók és természet négy szemközti, intim találkozásainak a krónikája lesz, de talán egy kicsit több is ennél. Közvetíten felénk az alkotók üzenetét, s a művészet eszközeivel ad híradást az ember és a természet kapcsolatáról a mai Magyarországon. Az album céljai közé tartozik az is, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a vadászat a természet avatott, mély ismerete, értéke nélkül mennyire egyszikű, szegényes lenne, ugyanakkor arra is alkalmas eszköz lehet, hogy a művészek közvetítésével hitelesítse a vadászat és a természet kapcsolatát.

Az album anyagának összegyűjtése során csaknem valamennyi alkotót meglátogattuk. Ezek a személyes találkozások, a munkáról, a célokról, sikerekről, művészi hitvallásról, természeti kötődésről megfogalmazott vallomások hatalmas élményt jelentettek számunkra. Ezek a vallomások folytatódnak az albumban, ahol minden művész maga fogalmazza meg pályájának céljait, mutatja be munkásságát.

Egy különleges kirándulásra is meghívja az album az olvasókat. Külön fejezet mutatja be országrészenként azokat a múzeumokat, kiállítóhelyeket, gyűjteményeket ahol rendszeresen helyet adnak az élővilág bemutatásának, termé-

szetábrázoló művészeti alkotásoknak. Az album közös munka eredménye, sok támogatást kaptunk, egyedül nem tudtuk volna megcsinálni. Elsőként kell említeni a bemutatkozó művészeket, akik egy-egy alkotás felajánlásával járultak hozzá a kiadás költségeihez. Nagylelkű támogatást kaptunk a Környezetvédelmi Minisztérium Környezetvédelmi Alapjától és Az Ember az Erdőért Alapítványtól. Számos gazdálkodó szervezet és művésztársulat magánszemély támogatása ugyancsak fontos hozzájárulás volt a vállalkozás sikeréhez.

VADÁSZLAP: Az album kézirata már a nyomdában van, s ha jól tudom, a képzőművészet népszerűsítéséhez egy kiállítás-sorozat is hozzátartozik.

DR. BERDÁR BÉLA: – A sorozat már elkezdődött szeptember végén, a gödi Nemeskéri kúriában mutattuk be az album alkotóinak munkáiból az első kiállítást. Megszívvelve a VKE előző évi javaslatát, ezen a kiállításon tettük közzé a felhívásunkat, hogy 2002 legyen a vadászatban a „képzőművészet éve”, amelyhez az OMVV már a helyszínen csatlakozott és ha jól tudom a VKE is támogatja a felhívásunkat. A „képzőművészet éve” így februárban a Pest megyei Vadászakamara támogatásával Gödön elkezdődik, márciusban a KTM zöld galériájában, júniusban Kecskeméten a Kiskunsági Nemzeti Parknál, augusztusban Salgótarjánban a vadásznapon folytatódik és novemberben a Soproni Erdészeti Múzeumban zárul. Minden bizonnyal még sok megyei és több országos képzőművészeti kiállítás kerül megrendezésre a képzőművészet évében, amelyet érdemes lenne valakinek, valakinek – mondjuk a VKE-nek – összehangolni, a helyszíneket és az időpontokat publikálni.

VADÁSZLAP: Jövőre megjelenik az album, megrendezik az öt kiállítást, ismét lesz alkotó-tábor Pamukon, gazdagodik a Nadler Herbert szoba vagy a dr. Studinka László sarok mindenféle ereklyével ... és hogyan tovább?

DR. BERDÁR BÉLA: – Kétszáz évre szóló terveink vannak, az egyik ötlet hozza a másikat. Ami a szakmai munkát illeti, azt hiszem rövidesen át kell gondolnom, hogyan tudom csökkenteni az elfoglaltságaim intenzitását. Ami pedig a vadászatot és a kultúrát illeti, azt nem lehet csak úgy csökkentgetni vagy abbahagyni, abba valószínűleg „bele kell halni”.

Csekő Sándor

KÉZMŰVESEK KIÁLLÍTÁSA

Megnyitó beszédet mond Urbán Ágnes a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének főtitkára, balról jobbra Csekő Sándor főszerkesztő, a VKE elnöke, Murvai Zoltán galériatulajdonos, Németh János agancsfaragó művész és Somfalvi Ervin a VKE ügyvezető igazgatója

Részlet a kiállításból

Teljesen szokatlan, formabontó kiállítást láthattak a kúria Galériájában a VKE ünnepi ülésének és a Kulturális Konferenciának a résztvevői, valamint az alkalomra összegyűlt közönség, akinek szerencséje volt megtekinteni a mindössze egy hetes nyitva tartás alatt. Szakítva a képzőművészeti alkotások már megszokottá vált, seregszemléjével, a Vadászati Kulturális Egyesület a kézműves mesterségek művelőinek biztosított rangos bemutatkozási lehetőséget, megnyitva ezzel az utat a nagyközönséghez azon alkotóknak is, akik a természetábrázolás kevésbé „felkapott” módjait művelik. A természetes anyagok alkalmazásának, felhasználásának hazánkban eddig együtt sosem látott, varázslatosan színes palettáját mutatta be az egy híján húsz alkotó.

Balogh István fafaragó (rönkbútorok)

Berzéki László fémműves (vadászkuvert, serleg)

Dorkó György késműves (egyedi vadászkécek)

Eskulits Tamás szobrász (kisplasztikák)

Harmat Attila csontmetesző (metszetek, kések, agancsfaragások)

Hochstein Tamás késműves (maratott díszek, kések)

Horváth Béres János fafaragó (vadászoltár, faliképek)

Járdán József késműves (kések, török és kardok)

Keszthelyi Jenő intarziakészítő (intarzia portrék)

Kiss László fafaragó (trófeaalátétek)

Marek József ötvös (ezüst vadászékszerek)

Németh János csontfaragó (agancsfaragások)

Pálinkás István „tojásfaragó” (strucctojásba vésett képek)

Nyéki Frigyesné, hímző (herendi mintás terítők)

Seres Erzsébet porcelánfestő (vadászétkészlet)

Schneider János fafaragó (bútorok és faliképek)

Telek Péter fegyveragyfaragó (különlegesen díszített fegyverek)

Tumpek Ferenc késműves (egyedi vadászkécek)

Wagner Kálmán csontfaragó (agancsfaragások, vadászóra)

A megnyitó több, mint százfős közönsége és a később érkező látogatók egyöntetű elismeréssel nyilatkoztak a kiállított alkotásokról és a látványos rendezésről, amelyet a VKE részéről Németh Já-

nos és Somfalvi Ervin végzett. Ez is megerősíti egyesületünket azon törekvésében, hogy folytasza ezt a kezdeményezést, továbbra is mecénása legyen a vadászathoz közel álló természetábrázolásoknak, s ezek minden megjelenési formája megkapja azt a méltó elismerést, amellyel hozzájárul az egyetemes magyar kultúra gazdagításához.

A Vadászlap következő száma képes összeállítást közöl a kiállításról.

S.

VERDA KKT.
HungaroLADA MÁRKAKERESKEDÉS, MÁRKASZERVIZ

GAZ

Új **NIVA** (1,7i) terepjárók, **TATA** (1,9 TD) terepjáró kishasznongépjárművek, és **GAZELLA** (2,2 TD) terepjáró tehergépkocsik vásárolhatók, kedvező hitelre!

VERDA Kkt. Márkakereskedés
Kalocsa-Dunapataj között, az 51-es főút mellett Kísfoktó 1/A.
Telefon: 06-30/958-3326 vagy 06-78/463-862

VADÁSZ KARÁCSONY

A hónap közepétől megkezdik a hivatásos vadászok egységesített forma ruhájára a megrendeléseket felvenni azok az üzletek, amelyek a szerződéseket megkötötték. Ezzel – úgy tűnik – végre nyugvópontra került a vártnál kétségkívül többet vajdó kérdés, és a hivatásos vadászok megjelenése meg felel annak a színvonalnak, amely joggal elvárható lett volna már eddig is a magyar vadászat kulturáltságát és nemzetközi elismertségét illetően. Az alább leadott vadászboltok közül mindenki kiválaszthatja a számára legközelebb esőt, így körzetenként kereshetik fel az üzleteket, és adhatják le a megrendeléseket. Egyre több üzlet kapcsolódik be folyamatosan, így a salgótarjáni Fantom Vadász – Íjász szaküzlet, és a hódmezővásárhelyi Hargita Vadászbolt, amelyek a szerződést aláírták. Először mutatjuk be ehelyütt a többfordulós szakmai értekezleten véglegesített és a rendeletben előírt ruházatot árral, cikkszámokkal, és az egyes, speciális részletek kinagyításával. A tervezők, illetve a gyártók számos olyan újszerű megoldást alkalmaztak, amelyek a lehető legjobban megfelelnek a kemény szakmai követelményeknek. Vonatkoznak mindezek a felhasznált anyagokra, amelyek mind a rendkívüli időjárási viszonyoknak, mind pedig a komfort érzetnek megfelelnek. Ugyanakkor a tervezők tekintettel voltak a szakterület hagyományaira, olyan dizájn kialakítására, amely során a kívülálló szemében is a megjelenés megfelelő reputációt biztosít a munkáltatók számára is, egyfelől az alkalmazottaik hivatalos intézkedéséhez, másfelől a külföldiek illendő kíséréséhez. Miután a ruházatok kihordási ideje rendeletileg szabályozott, annak megfelelően és folyamatosan kerül sor a ruhacserére és így viszonylag rövid idő alatt valósulhat meg a régi álmuk a szakma frontvonalában dolgozóknak. Az FVM illetékeseinek tájékoztatása szerint az elfogadott és a szakértői grémium által elfogadott formaruha bekerült jövő év elején megjelenő rendeletbe, amely jelenleg futja az egyeztetés kötelezően előírt köreit.

Teljes téli ruházat

A téli nadrág magasított derékvédővel készül

A meleg téli sál és a kalap

Kivehető bélésű téli kabát

A nyári mellény kapcsolható hátszebe

A nyári mellény hátszebébe, akár a kutya is betehető

■ BARANYA – ARANYSZARVAS VADÁSZ-HORGÁSZBOLT – SZENTLŐRINC, MUNKÁCSY M. U. 37. T: 73/371-940 ■ BÁCS-KISKUN – DUNA TRADE KFT. TUSKEVÁR VADÁSZBOLT – KISKÖRÖS, JÓZSEF ATTILA U. 5. T: 20/961-6548, 78/311-836 ■ BÉKÉS – KÁTAI-PÁL LÁSZLÓ VADÁSZ, HORGÁSZCIKK KIS ÉS NAGYKERESKEDŐ – SZARVAS, KOSSUTH L. U. 46. T: 66/312-288 ■ CSONGRÁD – HARGITA JAGD VADÁSZ- HORGÁSZ ÉS FEGYVERSAKÜZLET – HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, ANDRÁSSY ÚT 32. T/F: 62/248-768 ■ KÁTAI-PÁL LÁSZLÓ VADÁSZ, HORGÁSZCIKK KIS ÉS NAGYKERESKEDŐ – SZEGED, TISZA L. KÖRÜT 19. T: 62/556-880 ■ HEVES – „KO-DE-KO '96" KFT. VADÁSZ-HORGÁSZ BOLTJA – EGER, DR. HIBAY KÁROLY ÚT. 12. T/F: 36/316-522, 36/517-226 ■ TRÓFEA VADÁSZBOLT – HATVAN, TABÁN U. 5. T: 37/540-953, 340-199 ■ PEST – INDIFORM KFT. – SZÁZHALOMBATTA, VÖRÖSMARTY U. 40. T: 23/359-158 ■ SOMOGY – SZT. HUBERTUSZ KFT. – KAPOSVÁR, FŐ U. 40. T: 82/511-268, 315-252 ■ JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK – IDEÁL KERESKEDELMI KFT. – SZOLNOK, BAROSS U. 7. T: 56/375-658, fax: 86/370-856 ■ TOLNA – STEFÁN KERESKEDELMI KFT. – SZEKSZÁRD, KOSSUTH L. U. 32. T: 74/510-995, 510-996 ■ VAS – HUBERTUS VADÁSZBOLT – SZOMBATHELY, THÖKÖLY U. 46. T: 94/314-362, 332-902 ■ ZALA – PAÁL ÉS TÁRSA VADÁSZATI KISKERESKEDELMI BT. – ZALAEGRSZEG, ADY E. U. 13. T: 92/313-523 ■ NEPTUN KERESKEDELMI BT. – KESZTHELY, VÖRÖSMARTY U. 6. T: 83/312-163, MOBIL: 20/945-9665

VADÁSZ KARÁCSONY

Az ingek választéka

Az ünnepi öltöny

A nyári nadrág zsebmegoldásai és gumizott oldala

Az ünnepi öltöny részletei

Az ünnepi kabátján a zsebledő (patni) kihajtható vagy elrejthető

HIVATÁSOS VADÁSZ EGYSÉGESÍTETT FORMARUHA VÁLASZTÉK

KÖTELEZŐ RUHADARABOK

cikkszám	megnevezése	szortiment
1011	Bakancs	42,43,44,45
2001	Harisnya (4pár)	42,43,44,45
3000	Nyári terepruha	42,43,44,45
3011	Kabát	
3012	2db nadrág	
3013	Mellény	
4000	Téli terepruha	50,52,54,56
4011	1 db kabát	
4012	1 db nadrág	
5010	Rövid ujjú ing műa. inggombbal	40,41,42,43,
5020	Hosszú ujjú ing műa. inggombbal	40,41,42,43,
5030	Fehér ing	40,41,42,43,
6010	Nyakkendő	
7010	Esőkabát	
8010	Kalap	57,58,59,60
9010	Ünnepi öltöny	50,52,54,56

AJÁNLOTT RUHADARABOK

4013	1 db irha sapka	54,56,58
4014	1 db sál	
4015	1 db szőrme kesztyű	8, 8,5, 9
6030	Nadrágszűj	
5011	Rövid ujjú ing csont gombbal	40,41,42,43
5021	Hosszú ujjú ing csont gombbal	40,41,42,43

A nyári mellény, ing és nyakkendő

Belül is bőrrel bélelt a terepmintás bakancs

Sokféle zárható zseb a nyári kabáton

ÜNNEPELTÜNK

Gödön – november 30-án délután – a Nemeskéri kúria nagy pincéjében fölhangzó kürtjelek, a Magyar Vadászok Zászlójának behozatala a Vadászati Kulturális Egyesület és a Magyar VADÁSZLAP 10. születésnapján köszöntötte a megjelenteket. A zöld asztali lámpákkal, fenyőgallyakkal még inkább hangulatossá tett pincében **dr. Gánti Tibor** a VKE örökös tiszteletbeli tagja, korábbi elnöke mondta el gondolatait az egyesület 10 évéről, majd **Békés Sándor** a VKE alelnöke, a Kulturális Tanács elnöke értékelte a VADÁSZLAP tízéves tevékenységét.

Az ünnepi beszédek után, **dr. Csöre Pál** a VKE tiszteletbeli elnöke kiüntetésekkel adta át.

Dr. Gánti Tibor professzor, az egyesület alapító és örökös tagja, volt alelnöke méltatta az évtized eredményeit

Murvai Zoltán, Pintér Károly és Pintér István.

A VKE a Hubertus Kereszt arany fokozatával ismerte el tevékenységét: **Agyaki Gábornak, Dr. Balázs Istvánnak, Békés Sándornak, Dúcz Lászlónak, Dr. Faragó Istvánnak, Dr. Gánti Tibornak, Keszthelyi Jenőnek, Németh Jánosnak, Polster Gabriellának, Tollner Györgynek és Töröcsik Mátyásnak.**

Az ünnepi ülés adott alkalmat a VADÁSZLAP idei irodalmi pályázata díjainak átadására, majd a VKE vadonatúj, „TOLL-díjait” adták át. Az „ARANY FÁCÁN – TOLL” irodalmi nagydíjat **Dúcz László**, az „ARANY ECSET – TOLL” művészeti nagydíjat **Valaczkai Erzsébet**, és az „ARANY TÚZOK – TOLL” életműdíjat **Muray Róbert** vehette át.

A kitüntettek az ünnepi ülésen

Az ünnepi torta égő gyertyái egy évtizedre emlékeztetnek

A Hubertus Kereszt bronz fokozatát vehette át:

Ádám Jenő, Bagyó Richard, Bősze András, Fácányi Ödön, Fluck Dénes, dr. Ignác Magdolna, Kelényi Ákosné, Pió Márta, Pomázi Ágoston, Somfalvi Ervin, Stohl András, Szarka Ágnes, Takács Viktor és Tihanyi Klára.

A Hubertus Kereszt ezüst fokozatát kapta:

Cziglényi Alpár, Faller István, Gaál Tamás, dr. Hautzinger Gyula, Kanizsai Gábor, Kun Gábor,

Valaczkai Erzsébet és Muray Róbert

(Az előadások írásos változata, a kiüntetések indoklása a KÓD-EX-ben részletesen elolvasható.)

Némi fagyoskodás után került sor a Vadász Borrend zászlójának felszentelésére, a borrend tagjainak eskütételére, valamint Murvai Zoltán házigazda borrendi taggá avatására.

Az esti vacsora alkalmából a VKE és a szerkesztőség munkatársai közösen vágta fel a születésnap tortát és közösen koccintottak a kitüntettek egészségére.

II. ORSZÁGOS VADÁSZATI

FÉL ÉVTIZEDDEL EZELŐTT – 1996-BAN – AZ ELSŐ KONFERENCIÁNKNAK, EGYFAJTA „LELTÁROZÁS” VOLT A CÉLJA. JELESÜL ANNAK MEGHATÁROZÁSA, VÉGÜL IS MI TARTOZIK ENNEK TELJES KÖRÉBE. A MÁSODIK ALKALOMMAL MÁR – LÉVÉN 2201 AZ ETIKA ÉVE – A VADÁSZETIKA NORMARENDSZERE, AZ ETIKETT – A VISELKEDÉS KULTÚRA TÉMAKÖREIT, AZOK RÉSZLETEIT, ÖSSZETEVŐIT IGYEKEZTÜNK – MINDEN TÚLZÁS NÉLKÜL – TUDOMÁNYOS ALAPOSSÁGGAL ÖSSZEJEZNI, DE OLYAN KÖZÉRTHETŐ FORMÁBAN ÉS NYELVEZETTEL, AMELY A GYAKORLAT RÉSZÉRE KÖZVETLENÜL IS ÁTADHATÓ.

Az ország minden részéből sorra érkeztek a konferencia résztvevői szombaton december elsején a rangos gödi Nemeskéri kúriába. A regisztráció egyik kellemes meglepetése volt – mondták a megjelentek – hogy minden regisztrált résztvevő megkapta a VKE „Kód-ex” című és külön erre a jeles eseményre időzített megjelenésű könyvét, amely egyebek között tartalmazta a konferencia előadásait, valamint a zárónyilatkozat tervezetét valamint, az eddig soha össze nem szedett vadász etikett tervezetét.

Éder Tamás, az FVM közigazgatási államtitkára megnyitó beszédében értékelte a konferencia jelentőségét és elismerő szavakkal méltatta a VKE szervező munkáját és a szakterület etikai kérdésekben eddig kifejtett rendkívül széleskörű tevékenységét. Az etikai kérdések megvitatásának – szögezte le – sajátos különleges aktualitást ad az a támadás sorozat, amely ezekben a napokban a médián keresztül érte az ágazatot anélkül, hogy bármilyen tény az ügyben elrendelt vizsgálat mindeddig megállapított volna. Befejezésül sok sikert kívánt a tanácskozáshoz és keresetlen szavakkal a miniszter elismerő oklevelét adta át **Homonnay Zsombornak**, a Vadászati Kulturális Egyesület elnökhelyettesének.

A két konferencia között eltelt időszak tevékenységéről, a megvalósult tényekről, és az elmaradtakról **Csekő Sándor**, a VKE elnöke számolt be a tanácskozás résztvevőinek. A konferencia szervezését megelőző megyei disputák arról győzték meg a szervezőket, hogy mind az etikai kérdésekben, mind a szűkebben vett viselkedési szabályokat illetően rendkívül sok a bizonytalanság, éppen ezért széleskörű igény van rá. A magyar vadászetika történeti fejlődéséről **Zsin Géza** tartott előadást, amely során részletes áttekintést adott az elmúlt századok és évtizedek során fellelhető vadászetikai ismeretanyagról. **Békés Sándor**, a VKE Kulturális Bizottságának elnöke, „Vadásznak lenni a harmadik évezred küszöbén” címmel összegezte előadását. Magvas gondolatai közül többen is idézték már a szünetben is azon megállapítását, amely szerint (idézet a szerzőtől)... a kultúra nem más, mint az a mód, ahogyan élünk. Az etika, ahogyan gondolkodunk, az etikett, pedig ahogyan viselkedünk... Előadásának to-

II. ORSZÁGOS
VADÁSZATI
KULTURÁLIS
KONFERENCIA
2001

Csekő Sándor, elnök az eredményekről és a kudarckokról szól

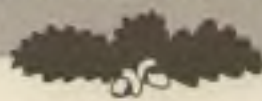
Éder Tamás, az FVM közigazgatási államtitkára a miniszter elismerő oklevelét adta át

vábbi részében összegezte, azt a minden túlzás nélkül a maga nemében páratlan precizitással összeállított ismeretanyagot, amely mögött hosszú évek elismert munkássága áll. A jog és az etika kapcsolat és norma rendszerét elemezte **dr. Faragó István**. A vadászetika és az etikett kapcsolatrendszerét pedig **dr. Bán István** vette górcső alá, és előadásában részletesen ecsetelte mind a különbségeket, mind a szoros kapcsolatokat, hangsúlyozva, hogy a köztudatban sajnos sokszor – helytelenül – a fogalmak összemosódnak. Külön kitért a múlt visszasságaira éppúgy, mint a manapság tapasztalható kedvezőtlen jelenségekre.

Az ebédszünetet követően – amikor is jócskán akadt „lemorzsolódás” – az először írásban megjelent vadászati viselkedési szabályok szóbeli kiegészítésével folytatódott a konferencia. **Csekő Sándor** bevezetőjében a vadászati fogalom rendszerének meghatározását osztotta meg a hallgatósággal, amely alapja volt az „illemtan” elkészítésének. **Dúcz László** az egyéni vadászat kérdésköréhez, **Somfalvi Ervin** a társas vadászatok anomáliáihoz tett szóbeli kiegészítést. **Mátyás Ferenc** a vadászok a vadászavatóról, a fogadalomtételről, a búcsúztatásról, a vadásztemetésekről mondott el lírai hangú, de alapvető fontosságú gondolatokat. **Pomázi Ágoston** a vadászkutyás illetlen szabályaihoz tett kiegészítéseket, kitérve azokra a sajátosságokra, amelyek az egyéb, általános jellegű szabályoktól eltérnek.

Homonnay Zsombor, a vadászati közélet viselkedési normáihoz tette meg kiegészítését. Fölvívta a figyelmet a külsőségek fontosságára, amely egyelőre jószerint csak a VKE rendezvényein tapasztalható, noha a sokat emlegetett „imázs” alapvető fontosságú volna a közösségek önkifejezésében, meghatározottságában. A vadászati közélet jelenleg hagyományosan hármass – társasági, (egyesületi) megyei és országos – tagozódású, és a belső információs rendszere is hasonló. **Dr. Székely László**, az OMV elnöke hozzászólásában rendkívül nagyra értékelte a konferencia jelentőségét, „szellemi hozzájárulását” hatását a hazai vadászati kultúrára. Messzemenően támogatja, hogy a viselkedési szabályok, az etikett, minden vadászhoz eljusson. El kell ismerni – szögezte le – a tizedik évfordulóját ünneplő

KULTURÁLIS KONFERENCIA

VKE a társszervekkel egyenrangúvá vált, és minden elismerésre méltó munkát végzett a magyar vadászati kultúra terén. A zárónyilatkozat tervezetéhez azt a megjegyzést fűzte, hogy mindennel egyetért, kivéve a kamarai törvény módosítását indítványozó javaslatot, amelyet nem tart a maga részéről egyenlőre időszerűnek, és javasolta a konferencia résztvevőinek mindezeket megfontolás tárgyává tenni. Rendkívül fontos, hogy van már olyan írásos tudás anyag, amelyet az asztalra lehet tenni, és a magasra helyezett erkölcsi mérce bizvást megváltoztathatja majd a jelenlegi közvéleményt. **Dr. Kőhalmy Tamás** professzor méltatta a hallottak szakmai jelentőségét, időszerűségét és azt, hogy mindezekkel sikerült egy jelentős adósságot törleszteni. A zárónyilatkozatban javasolta a „világnézet” szót „világképre” módosítani. **Dr. Saáry Gyula**, a vadász és az orvos etika rokon vonásairól és különbözőségeiről értekezett, nem titkolva, hogy mennyi meg nem értéssel került szembe orvos etikai munkássága során. A fonáságok azonban korántsem riasztották el, s nincs ez másként a vadászat szakterületén sem. Az etikai kérdések a kornak, és a feltárt tudásanyag, valamint a társadalmi viszonyoknak megfelelően változnak ugyan, mégis iránymutató jellegűek és meghatározzák egy-egy szakterület normarendszerét.

Mindezeket követően került során a vitára, amely sor **Nagy Kálmán** kérte, hogy a vadászetikai konferencia résztvevői valamilyen formában, a zárónyilatkozatban tegyék szóvá, utasítsák vissza az elmúlt napokban, a médiában indult általánosságban a vadászokat ért nemtelen támadást, és erre kérte a társszervek megjelent képviselőit is. A jelenlévők túlnyomó többsége ezzel messzemenően egyetértett, így az erről lebeszélni igyekvő hozzászóló javaslatával, magára maradt. Többen is szóvá tették, hogy a kamarai törvényben „etikai” bizottság valójában rosszemlékű „fegyelmi” feladatkört kapott, holott az etika ennél sokkal több. Javasolták továbbá, hogy minden történelmi hagyományörző vadászati módot, például a sokat vitatott agarászatot, természetesen az ősi magyar fajtaival, a magyar agárral, a magunk eszközeivel támogatni szükséges.

A konferencia méltó záró akkordja volt a székesfehérvári zene és énekkar nagyszerű koncertje, amely során bemutatták a Millenniumi Vadászati Bizottság által kiírt pályázat helyezést nyert vadász himnusz műveit és **Kneifel Imre** karnagynak sikerült a közönséget is „dalra fakasztania”. A rendezvény a zenés lakomával ért véget, amely során a megmacskásodott lábúak végül a táncparketten tettek tanúbizonyságot a vadászias mozgás kultúrájukról.

– h –

A VKE a társszerveivel egyenrangú – szögezte le, dr. Székely László, az OMVV elnöke

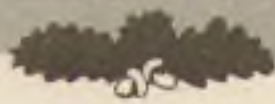
Kneifel Imre karnagy, a székesfehérvári kórusral

KÓD EX

KERESSE MEG A NEVÉT
A TAGOK,
A HUBERTUS KERESZT
KITÜNTETETTEK
VAGY A SZALONKA
DUBLÉ-DIJASOK KÖZÖTT.

A VADÁSZIAS VISELKEDÉSI
SZABÁLYOK GYŰJTEMÉNYE

ÁRA: 2500 FORINT
MEGRENDELHETŐ A VKE-NÉL
CÍM: 1141 BUDAPEST, VÍZAKNA U. 23/B.
TEL ÉS FAX: 06-1/222-68-19
E-MAIL: VKE@VADASZLAP.HU

VENDÉGSÉGBEN...

EGY ZÖLDKALAPOSS PAPNÁL

A magány éppen olyan fontos a társadalom számára, mint a csönd a beszéd számára, a levegő a tüdőnek, élelem a testnek... Thomas Merton mondja ezt a Csend szava című könyvében, és ez a könyv – nyilván nem véletlenül –, éppen a legfelső az asztal közepén egymásra rakott könyvek között. A magány persze mindenkinek és szinte minden időben mást jelent. Lehet egyedüllét, társtalanság, elhagyatottság, gazdátlanság, árvaság, elszigeteltség, visszavonultság. De lehet az elmélyült önvizsgálat, az élmények és tapasztalatok számbavételének, az élet valódi értelme felfedezésének csodálatos alkalma is...

– Önnek mit jelent...?

– Egyedüllétet, ez egyértelmű, de nem olyant, amely fáj. A magány nem azonos a magányossággal. Az ember éppen azért keresi a magányt, azért akar hosszabb-rövidebb időre egyedül maradni, hogy végiggondolhassa a helyzetét, az életét, hogy elrendezhesse magában a kapcsolatait. Hogy el tudja dönteni, mi a fontos és mi az, ami csak annak látszik, de egyáltalán nem az...

Egy régi, öreg, nemesi kúriára emlékeztető házban beszélgetünk, olyan falak között, ahol mindig is sok ember fordult meg, de amelynek a lakói mégis sokat voltak egyedül. Az egykor oly méltóságteljes, oszlopos tornác előtt hatalmas gesztenyefa áll, a megkopott, és éppen ezért meglehetősen borongós hangulatú házat kőfal övezi. A fal mögött – impozáns fenyők négyszögében – a római katolikus templom szép ívű tornya magasodik. A körbeépítettsége ellenére is magányosnak tűnő, múltidéző ház a plébániahivatal épülete és egyben Somogysámszon mindenkor plébánosának az otthona. A plébános, Bojtor Róbert harminchárom éves. A mai funkciójához képest túlságosan nagy és éppen ezért félig üres ház, valamint fiatal és energikus lakója különös szimbiózisban él. Bojtor Róbert szereti az ódon hangulatú, múltidéző öreg házat, de a bejárati oszlopok által tartott arkád alatt – mintegy a változó világhoz való alkalmazkodás szimbólumaként – egy nagyteljesítményű, modern terepjáró autó áll...

– Hivatalosan 1994 óta vagyok vadász...

– És hogy kezdődött?

– Gyermekkori élményekkel, mint mindenki másnál. Máig elevenen él bennem egy kép: tél van, szikrázik a hó, és én édesapámmal egy lovas szánon vadászni indulok. Arra már nem emlékezem, hogy lőttünk-e valamit, de a pokróc illata, a lovak testéről felszálló pára gyönyörű látványa örökre megmarad az emlékezetemben... Egyébként szinte minden a szülőkkel, a szülői házzal függ össze, ami az emberrel történik...

– A papi hivatás is...?

– Édesapám állatorvos volt, édesanyám kezdetben háztartásbeli, majd egészségügyi dolgozó. Tiszta, mély vallásosságban éltünk. A szentmisén való részvétel közös élményünk volt. Természetesen ministráltam is.

– Szinte minden pap ministrált gyermekkorában, de csak kevés ministránsból lesz pap...

Bojtor Róbert bólint, így igaz. Bizonyos dolgok, bizonyos döntések, bizonyos fordulatok szavakkal nehezen magyarázhatóak meg. De

Meg lehet változni, de a szerepjátszás még nem változás...

egy emlék azért ezzel a történettel kapcsolatban is felragyog.

– Vasárnap volt, talán olyan, mint a többi. Ministráltam. Eljött az Úrfelmutatás magasztos pillanata. Az atya ég felé emelte a szent ostyát, én követtem a mozdulatát, aztán az arcára esett a tekintetem... Ez volt a fordulópon...

Átballagunk a templomba. A magyar falvak többségében ilyen és ekkora a templom és szinte mindahánynak azonos a története is. Sámson neve 1533-ban, egy egyházi egyezséglevélben tűnik fel először, s ekkor már kápolnája is van a településnek. A Szentsír kápolnájai a középkorban rendházat alapítanak a faluban, de a török uralom alatt minden elpusztul. A mostani templom elődje 1741-ben épült.

Somogysámszon ma 860 lakosú település Belső-Somogy északi részén. Marcalitól 10, a Balatontól mintegy 15 kilométernyire fekszik. Keletről az erősen erdősült Marcali-hát, nyugatról pedig csatornákkal szabdalta rétek hosszú sora övezi, melyek északon a Kis-Balatonig, délen pedig a Somogysimonyit körülölelő erdőig nyújtóznak. Ezek az erdők aztán életteli teli zöld folyóként dél felé „folynak” tovább, míg nem Nemesdéd után a kaszói erdőtengerbe torkollanak. Nos, ez Bojtor Róbert világa.

– Nemesdédén születtem, Somogysimonyi a vadásztársaságom székhelyfaluja, Somogysámszon és a környező kilenc falu a szolgálati helyem. Ott vadászom, ahol szolgálom...

– Ami nyilván szenzációszámra megy...

– Nem okozott különösebb meglepetést. Erdőjáró gyerek voltam, ismertem szinte minden vadászt, ismertek ők is, kis túlzással azt mondhatom tehát, hogy szinte észrevétlenül nőttem bele a vadászatba.

– És a paptársak, az egyházi előljárók...

– Elmentem a püspök atyához, ahogy illik. Meghallgatott, s csak annyit mondott, „jó, bár nekem rémálomban se jutna eszembe, hogy vadász legyek”. Mire én szép csendben azt mondtam: „rémálmaimban nekem sem, atyám...” Egyébként nem az egyedüli pap vagyok, aki vadászik...

A magaslesen kuporgó, vagy az erdei ösvényen cserkelő pap mégsem nevezhető átlagos és mindennapos dolognak. A Bojtor Róberttel való találkozásra készülve újra elővettem „a Magyarországról száműzött” evangélikus lelkész, Sinapius János 1678-ban írt „Kis vadászterdő” című könyvecskéjét, melyet dr. Csöre Pál hozott felszínre a poros irattárak és a feledés mélységeiből, s adott közre a millennium évében. És jól tette, mert Sinapius János azon korai szerzők egyike, aki etikai megközelítésben vizsgálja a vadászatot, és éppen ezért azt a kérdést sem kerüli meg, hogy „vajon a vadászás szent dolog-e és Isten alapította-e”?

Bojtor Róbert igenlően bólogat, és az Őszö-vetségből idéz:

– „Isten hatalmat adott az embereknek a maghozó fűvek, a föld minden vadjai, az ég minden madarai és a földön csúszó-mászó mindenféle állatok felett”. Ezzel a hatalommal, persze okosan és felelősen kell élnünk, hisz a vadászatot és vadászt éppen a rábízott javakért érzett felelősség minősíti...

Sinapius János is igenlő választ adott a nagy kérdésre. „Maga Isten írt elő a vadászoknak bizonyos törvényeket a vadászatról, hogyan bánjanak a vadászaton elejtett állatokkal, befogott madarakkal” – írja. – Ádámot nevezi az első vadásznak, felemlíti, hogy Izsák vadászni küldte fiát, Ézsaut, de fiatal korában „Isten tetszése alapján” maga Dávid is jó vadász volt...

– De vajon, ma ki a jó vadász...?

– Nyilván az, aki nem brutális, nem kapzsi, nem mohó, nem nyerészkedő...

Bojtor Róbert lakószobáit nem díszítik trófeák. Az ajtóval szembeni főfalán elhelyezett barkás agancsú, preparált özfej talán az egyetlen vadászati rekvizitum az otthonában. Igaz, a fiókok szépszámu vaddisznóagyarat rejtjenek.

– A vaddisznó vadászata minden más vadászati lehetőségnél jobban vonz. A vaddisznó okos, kiszámíthatatlan, sőt talán veszélyes is. Számomra a cserkelés az igazi vadászat. Persze gyakran ülök lesre is, de az igazi élmény mégis csak az, amikor az ember nem csupán ül és vár, de aktív szereplője, alakítója is a történetnek... Egyébként nem vagyok trófeaimádó. Egy kicsit taszít is az egyre jellemzőbb rekordmánia. Az élményeket nem lehet kilókban, centiméterekben mérni. Száznál több vaddisznót lőttem, és ez olyan élmény, amivel csak kevesen dicsekedhetnek...

– Nem irigylik?

– Vadászok mondják önmagukról, hogy a vadásznál nincs irigyebb ember...

Ezen mind a ketten jót nevetünk, bár a lelünk mélyén tudjuk, hogy sok igazság van ebben a mondásban. De az is igaz, hogy a vadászat az egymásra való figyelés, a segítség, a közös öröm, az igaz barátságok kialakulásának nagyszerű alkalma is. A vadászközösségben

„A vaddisznó vadászata minden más lehetőségénél jobban vonz...”

feloldódnak, feloldódhatnak a rangbéli, az életkori és talán a világnézeti különbségek is.

– Feloldódnak...?

– Nincs okom panaszra. Sajnos, nem vagyunk túl sokat együtt, de az együttléteket valóban az egyenlőség, az egyenrangúság jellemzi.

– De Ön a vadászházban is pap...

– Nem hangsúlyozom.

– És hogy szólítják?

– Előfordul, hogy atyának, de jellemzően a keresztnevemen.

– És ha elhangzik egy-egy szaftosabb, hogy azt ne mondjam pikánsabb vicc...?

– Vagy nevetek, vagy meg se hallom. De már az is előfordult, hogy a viccmesélő zavarba jött és bocsánatot kért, de hát a bocsánat nem nálam van...

– Ön a Somogysimonyi Szent Hubertus Vadászegylet tagja. Minden vadásztársa tudja, ki is volt a névadó...?

Csend lesz, látom, érzem, hogy erre a kérdésre nem szívesen válaszol Bojtor Róbert. De aztán kivágja magát, mert maga adja meg a választ:

– Egy Rajna-menti gróf, híres és nagyvérű vadász, aki egy megsebzett szarvasbika agancsai között felragyogni látta a keresztet. A látvány hatása alá kerülve új életet kezdett, szent életű emberré lett, aki Liege püspökeként halt meg, a 700-as években...

A fenséges szarvasbika halála – és egyáltalán minden vad, minden élet elmúlása – megrendíti az igaz vadászt. A sikeröröm mellett

ilyenkor az ember megfogalmazhatatlan és ki-mondhatatlan dolgokat is átél. Nyilván nem véletlen, hogy számos olyan mondát, történetet őriz a kultúrtörténet és az emberi emlékezet, mely Szent Hubertus-legendájára hasonlít. Sinapius János Traianus császár Placidus nevű tábornokáról szinte szóról szóra ugyanazt írja, amit a rajnai gróf megtéréséről tudunk. A szarvasbika agancsai között „a feszületet látta ragyogni. Ekkor Jézus szavait hallotta: Miért üldö-zöl engem? – Ez annyira megdöbbentette, hogy megtért, buzgó hívő lett belőle. Mivel hit-ért mártírhálált halt, szentté avatták.”

– A vadászat és a hit ennyire közel állna egymáshoz...?

– Talán nem konkrétan a vadászat, hanem a természet maga! Az erdőben sokszor érzi úgy

A fenséges szarvasbika halála megrendíti az igaz vadászt. Ezt az aranyérmes bikát 1999 szeptemberében egy német vadász ejtette el

Somogysámson szép ívű templomtornya a vadászterületről is jól látszik

A hit és a természet közel áll egymáshoz

az ember, hogy egy templomban jár. Sok elmélkedésem, prédikációs szövegem első megfogalmazásának a színhelye volt már az erdő...

– Vadásznapi sincs ma már Hubertus-mise nélkül...

– Igaz, de ez még csak lehetőség. Sokszor látunk olyan embereket is a mise résztvevői között, akikről tudjuk, látjuk, hogy nem a hite hozta oda. Ilyenkor nagyon vegyes érzelmei vannak az embernek. Meg lehet változni, tudom és hiszem, de a szerepjátszás még nem változás. Kár lenne, ha az egykori pártrendezvényeken való jelenlét mintájára a Hubertus-misén is „kötelezővé” válna a megjelenés...

– Közeledik a karácsony...

– Előbb az advent jön, a bűnbocsánat és a felkészülés csodás négy hete...

– De aztán eljön a szent karácsony éjszakája, véget ér az éjféλι mise és a pap egyedül marad...

– Igen, fizikai értelemben. Ezek az erőt adó magány percei, órái. Az igazság pillanatai. A már idézett Thomas Merton azt mondja, hogy „Az igazság nem elvont. A valóságos emberekben és dolgokban megtestesülve él.” Ez egész egyszerű nyelvre lefordítva azt jelenti, hogy a valóságos embereket és a valóságos dolgokat kell szeretni...

Békés Sándor

Mire szabad vadászni?

Decemberben: selejt gímszarvasbikára, tehénre, úndra, borjúra – dambikára, tehénre, úndra, borjúra – őzsutára, gidára – mullonkosra, jerkére, bárányra – vadászóra – szika szarvasra – Dybowsky szarvasra – mezei nyúlra – házi görényre, nyestre – borzra – aranyasikára – fácánkakasra (fácántyúk csak a 2000 darabot meghaladó utónevelő, ill. kibocsájtási hely 1000 méter sugarú körzetében, külön engedély alapján, a terület 20 százalékáig lehető) – vetési lúdra (naponta és személyenként 4 db ejtendő el) – nagyillicre (a vadászati hatóság által engedélyezett időben és mennyiségben) – tőkés, bőjt, csörgő, barát és kerkerécére, szárcsára (naponta és személyenként legfeljebb 8-8 db ejtendő el, a tenyésztett vadkacsa tilalmi időn kívül és napi területkorlátozás nélkül lehető) – őrvös galamb – balkáni geréne.

Januárban: selejt szarvasbikára, tehénre, borjúra – selejt dambikára, tehénre, borjúra – őzsutára és gidára – mullonkosra, jerkére, bárányra – vaddisznóra – házi görényre – nyestre – borzra – fácánkakasra (fácántyúk csak a 2000 darabot meghaladó utónevelő, ill. kibocsájtási hely 1000 méter sugarú körzetében, külön engedély alapján, a terület 20 százalékáig lehető) – vetési lúdra (naponta és személyenként 4 db ejtendő el) – nagyillicre (a vadászati hatóság által engedélyezett időben és mennyiségben) – tőkés, bőjt, csörgő, barát és kerkerécére, szárcsára (naponta és személyenként legfeljebb 8-8 db ejtendő el, a tenyésztett vadkacsa tilalmi időn kívül és napi területkorlátozás nélkül lehető) – balkáni geréne.

Egész évben lehető: a vaddisznó kan, süldő, malac (kocára, azaz az 50 kg zsigereit súlyt elérő vagy meghaladó nőivarú vaddisznóra csak június 1-e és január 31-e között szabad vadászni) – üregi nyúlra – rókára – pézsmapocokra – nyestkutyára – mosómedvére – dolmányos vajúra – szarkára – szajkóra.

Figyelem!

Az 1996. évi LV törvény paragrafusai értelmében vadászni csak a csillagászati napkelte előtt egy órával kezdődően és a csillagászati napnyugta után egy óráig szabad. Éjszaka a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével tilos a vadászat. Éjszakai vadászatnál a fényszóró használatát a vaddisznó által okozott vadkár elhárítása vagy megelőzése céljából, különösen indokolt esetben a hivatal engedélyezi. Tilos a vad elejtésénél elektronikus optikai, illetőleg akusztikai eszközöket használni. Továbbá: a vadászat gyakorlása során tilos az öntöltő sörétes vadász-lőfegyverben egyidejűleg 3 darab lőszerrel többet tartani.

DECEMBER

Télelő, avagy Karácsony hava

A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
14.	Péntek	7 24	15 53	6 49	15 38	● 21 47
15.	Szombat	7 25	15 53	7 56	16 23	
16.	Vasárnap	7 26	15 54	8 55	17 16	
17.	Hétfő	7 27	15 54	9 43	18 15	
18.	Kedd	7 27	15 54	10 23	19 18	
19.	Szerda	7 28	15 55	10 55	20 23	
20.	Csütörtök	7 28	15 55	11 21	21 27	
21.	Péntek	7 29	15 55	11 43	22 31	
22.	Szombat	7 30	15 56	12 03	23 35	D 21 56
23.	Vasárnap	7 30	15 57	12 22	—	
24.	Hétfő	7 30	15 57	12 40	0 39	
25.	Kedd	7 31	15 58	13 00	1 44	
26.	Szerda	7 31	15 58	13 23	2 51	
27.	Csütörtök	7 31	15 59	13 50	4 01	
28.	Péntek	7 32	16 00	14 23	5 13	
29.	Szombat	7 32	16 01	15 06	6 25	
30.	Vasárnap	7 32	16 02	16 01	7 33	O 11 41
31.	Hétfő	7 32	16 03	17 08	8 33	

A tél kezdete 21-én 20 óra 22 perckor (KözEI)

JANUÁR

Télhó, avagy Boldogasszony hava

A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1.	Kedd	7 32	16 03	18 23	9 22	
2.	Szerda	7 32	16 04	19 43	10 01	
3.	Csütörtök	7 32	16 05	21 03	10 33	
4.	Péntek	7 32	16 06	22 22	10 59	
5.	Szombat	7 32	16 08	23 39	11 23	
6.	Vasárnap	7 31	16 09	—	11 46	C 4 55
7.	Hétfő	7 31	16 10	0 55	12 09	
8.	Kedd	7 31	16 11	2 10	12 34	
9.	Szerda	7 31	16 12	3 24	13 02	
10.	Csütörtök	7 30	16 13	4 36	13 36	
11.	Péntek	7 30	16 15	5 44	14 17	
12.	Szombat	7 29	16 16	6 45	15 06	
13.	Vasárnap	7 29	16 17	7 37	16 03	● 14 29
14.	Hétfő	7 28	16 19	8 20	17 05	
15.	Kedd	7 27	16 20	8 55	18 09	
16.	Szerda	7 27	16 21	9 23	19 14	
17.	Csütörtök	7 26	16 23	9 46	20 18	
18.	Péntek	7 25	16 24	10 07	21 22	
19.	Szombat	7 25	16 25	10 26	22 25	
20.	Vasárnap	7 24	16 27	10 44	23 29	

ÁTMENŐ KÉPÜNK

SOMFALVI ERVIN

FELVÉTELE

A ^{magyar} VADÁSZLAP

KARÁCSONYI IRODALMI MELLÉKLETE

2001/DECEMBER

BÉKÉS, BOLDOG ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!

A SZERKESZTŐ JEGYZETE

Amikor a KÓD-EX irodalmi pályázatainak fejezetét szerkesztettem, döbbenten döbbentem rá, hogy mennyi érték – kiforrott és bontakozó irodalmi érték – halmozódott fel a tíz év alatt, de arra is rá kellett döbennem, hogy ennek milyen kis szeletkéjét volt alkalmunk a T. Olvasóknak a lap hasábjain bemutatni.

Sajnos elég egyetlen évet az időben „visszaugrani” ... tavaly ugyanitt azt írtam, hogy a beküldött és hely hiányában nem közölt pályamunkák közül legalább még egy mellékletet meg lehetne szerkeszteni. Néhány írást – aktualitásának megfelelően – évközlésben meg is jelentettünk, de az 54 – felkért és pályázó – szerző közül csak tizenhárman „kerültek be” a mellékletbe és további három szerző a VADÁSZLAP-ban jutott publikációs lehetőséghez.

Valószínű vagy részben ennek tudható be, hogy az idén „csak” huszonketten pályáztak, viszont több szerző három-négy írását is nevezte.

Örök szerkesztői gond és kérdés, hogy vajon tényleg meg kell jelentetni minden szerző írását?

Melyik a jobb: válogatás, javítás, szerkesztés nélkül publikálni neves és „névtelen” szerzők munkáit, hogy a nevüket nyomtatásban lássák és eldicsekedhessenek vele „én már tettem valamit a magyar vadászati kultúráért!” ... vagy megküzdeni a szerzők felfokozott érzékenységgel, a „nem adom a nevem a javításokhoz” álláspontokkal és törekedni, ragaszkodni egy igényesebb színvonalhoz?

Ha így tesszük fel a kérdést, tudható a válasz. Mint ahogy az is belátható, hogy csak ezzel az igényességgel, önmagunk és minden szerző folyamatos kritizálásával léphetünk előre, fogadtathatjuk el, hogy a jelenleg vergődő, mégis nemzetközi sikereket elérő magyar irodalom előbb-utóbb befogadja a jól megírt, profi vadászati témájú írásokat is. És ez nagyon fontos, mert ezzel is pozitívan alakíthatnánk a vadászatról kialakult szemléletet, befolyásolhatnánk a közvéleményt.

A vadászathoz kötődő, a természetben lejátszódó történetek bármilyen ihletet, hangulatos, érdekes és újszerű – humoros vagy drámai – leírása önmagában még nem elég, ha hiányzik belőle az általános, az örökérvényű, az emberi tanulság ... ha hiányzik belőle valami plusz, a mondanivaló. Minden írással mondanunk kell valami olyasmit az Olvasónak, amelyre rácsodálkozhat, amelyen elgondolkodhat, amelyet elraktároz az emlékeiben és amelyre évek múlva is visszagondol.

Tudom, hogy ez nem könnyű, de legalább törekedni kell rá ... hogy ismét legyen Fekete Istvánunk, Széchenyi Zsigmondunk ...

Legyen... és talán nem kellene mindig megvárunk a közöttünk élő tehetségek – írók, költők, képző- és iparművészek, vadászok és vadgazdák vagy bárki – halálát, hogy a búcsúztató beszédeken, a protokolláris megemlékezéseken kívül is szépet, jót mondjunk a munkájukra, alkotásaikra, s még életükben elismerjük(!) kiemelkedő munkásságukat ... bármelyik „szekértáborhoz” tartoznak, szimpatikus vagy éppen antipatikus a személyiségük, elfogadható vagy tűrhetetlen a viselkedésük, a modoruk.

Hogy példát mutasson, hogy teljesítse önként vállalt küldetését és misszióját, minden biztonnal ez vezette a Vadászati Kulturális Egyesületet, amikor az évezred első esztendejében három – remélhetően igen rangos-sá váló – elismerést alapított. Ünnepi ülésén először adta ki a „TOLL” díjakat. Három olyan erkölcsi elismerés ez, amelyet évente egyszer és egy-egy még élő személy kaphat meg kiemelkedő irodalmi-, művészeti munkásságáért, illetőleg az életművéért.

Az első „ARANY FÁCÁN-TOLL” elnevezésű irodalmi nagydíjat **Dúcz Lászlónak** ítélte az egyesület, akinek íásaival, novelláival és esszéivel gyakran találkozhattak a VADÁSZLAP olvasói.

Dúcz László 57 éves, szentendrei-pomázi lakos, sokáig hivatásos vadász volt és a „madarászokodás” indította el a kutakodását, majd gondolatainak leírását. Ujjgyakorlatok helyett 1993-ban egy igen érdekes és tanulságos, ugyanakkor „eretnek” gondolatokat felvető könyvvel, „A közöttünk élő turulmadár” c. kötettel jelentkezett, húsz éves, kitartó történelmi és néprajzi kutatásainak közzétételével. (1998-ban jelent meg a kötet bővített új kiadása, de sajnos már ez sem kapható.) 1999-ben egy nem vadászati témájú regénnyel, „Az Istennek háttal” c. biblikus témájú, de ma is aktuális regénnyel lepte meg az Olvasóit ... már akinek sikerült hozzájutnia a könyvhöz, ugyanis jószerivel csak a pult alatt árusították.

Kimondottan vadászati témájú kötete eddig kettő van. Először csak kéziratban volt olvasható, majd 1997-ben szabályosan is megjelent a „Harmatcseppek” című kötet és most került ki a nyomdából a „Csillagfényben” c. novella-gyűjtemény, amelynek címadó írását e mellékletünkben is elolvashatják.

Dúcz László 1985-től publikált a Nimród vadászmagazinban és vett részt a Nimród irodalmi pályázatain. 1992-ben a „Brémai muzsikások” c. írásával megnyerte a VKE és a VADÁSZLAP első pályázatát és azóta is majd minden pályázatunkon volt díjazott alkotása ...

Visszakanyarodva az ideai irodalmi pályázathoz leszögezhető, hogy nyugodtan a

győri **Balogh Gábor** évének lenne tekinthető, aki az öt beküldött írása közül akármelyikkel méltónak bizonyulna az első díj elnyerésére. Némi latolgatás után, elsősorban a témaválasztás aktualitása miatt a „Vadászkönyvtár” c. esszére esett a választásunk, amely a KÓD-EX irodalmi összeállításának záróírásként jelent meg. Állításunk igazolására e mellékletben a „Szent Lőrinc könnyei” c. novellát közöljük, a T. Olvasó is meggyőződhet róla, hogy Balogh Gábor stílusa kialakult, írásaira oda kell figyelniük.

Igazán nagy meglepetést okozott pályázatunk második helyezettje **Keszthelyi Jenő**, akinek neve eddig a mesteri faintarziákhoz kötődött és most – emlékeim szerint – először pályázott. „Az élet könnyei” című írásának hitelességéhez, hangulatának valódiságához nem férhet kétség és a tanulsága is vadászias.

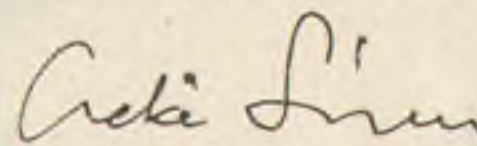
Ha emlékeznek rá, a kaposvári **dr. Fülöp Gyula** már megnevezett bennünket a kukába esett slusszklucs történetével. A most beküldött három írása közül a „Lőingatató domb” című folytatja a hagyományt és varázsol mosolyt olvasói arcára, amellyel a szerző a pályázat harmadik díját nyerte el.

A szerkesztőség a VKE különdíját a 92 éves **Makkai Gyula** bácsinak adta át, aki talán az ország legidősebb vadásza és aki rendületlen aktivistája a magyar vadászati kultúrának ... szinte nem volt olyan irodalmi vagy fotópályázatunk, ahol Gyula bácsi ne indult volna. „Élményeimből” c. összeállítása a vadászat tanulságait tökrözi.

Végezetül egy olyan első közlésre hívom fel az irodalombarátok figyelmét, amelynek – bízom benne – a VADÁSZLAP-ban is lesz folytatása. „Így irtok ti” – mondta Karinthy Frigyes és görbe tükröt tartott neves író és költő kortársai elé. „Így írunk mi” – gondolta **Videcz Ferenc** és megírt néhány ironikus, paródizáló hangvételű irományt a kiválasztott – vadászkönyveket, novellákat, stb író – szerzők stílusában, természetesen azt eltulozva. Sokan meg fognak sértődni, ha szembesülnek kedvenc szófordulataikkal, mondandójukkal ... egyáltalán mindazzal, amit írás címén elkövettek. Szerkesztőségünk ezért nyilvánosan is kéri azokat, akik majd magukra ismernek, hogy ne a szerzőre, a görbe tükrökre haragudjanak, nyugodtan szidjanak majd bennünket ... elvégre mi tartjuk a tükröt.

A megértésüket köszönöm, Olvasóinknak pedig jó szórakozást kívánok.

Üdvözlettel

A magyar VADÁSZLAP

KARÁCSONYI IRODALMI MELLÉKLETE 2001/DECEMBER

Kiadó-főszerkesztő: **CSEKŐ SÁNDOR**

Tervezőszerkesztő: **KUN GÁBOR**

A melléklet illusztrációit **BOROS ZOLTÁN** készítette

DÚCZ LÁSZLÓ

CSILLAGFÉNYBEN

ARANY FÁCÁN-TOLL
IRODALMI NAGYDÍJ

Az eső elállt, s az általa olvasztott téli hómaradványok alatt halkán csörgedezve igyekezett a víz a völgyek felé. Csizmám cupogva taposta a tavalyi fűcsomók halmait, ahogy felfelé lépdeltem a hegyoldalban. A gerincről enyhe márciusi szellő csúszott lefelé, hátán egy ölyvet cipelve. A fák hegyét szinte súroló szárnyai ijedten csaptak kétót-hármat, ahogy meglátott a madár, de lendülete már tova is ragadta, s rájött, réműlete felesleges. Néhány pillanat múltán lustán elnyúlt a levegőben, ráhagyva magát a tavasz langyos leheletére.

– Kióóó? – kérdezte éles hangon, de senki sem válaszolt.

Éjszakázó helyet kereshetett, s valószínűleg megzavartam. Terrierem a szárnyuhogásra felkapta fejét, jól megnézte a madarat, majd, mint aki tudja: nem szalonka – csak éppen nem legyintett –, és tovább baktatott mellettem.

Aztán szemrehányóan nézett rám, amikor az első, kecses libegéssel és hangos korrogással, kacéran kínál-

va magát elhúzott felettünk, s én nem a puskához kaptam, hanem kalapot emeltem, majd azt a szívemhez szorítva néztem utána, mintha az ölelés neki szólna. De az az ölelés tényleg neki szólt; a lassan szaporodó észrevétlenül kigyúló csillagok közé rajzolt kecses alakjának és az új tavasznak.

A fák közül egyre hűvösebb lehelet érkezett, kezem gémberegetten rátapadt a duplacsövű agyára, s mi csak lestük az eget kintartóan, várva a többi húzó madarat, az elhaló rigódalban, szaporodó bagolyuhogásban, s a távoli őzriasztás gúnyoros kacagásában.

Több madár nem jött. Azt az egyet láttuk a kutyámmal, s kezem ugyan jegesre hűlt, de belül valami nagyon szép és meleg volt. Mire besötétedett, a felhőket elvitte, magába szívta a tavaszi mélykék ég. Csak álltunk, mint akik elfeledték a hazavezető utat a színevesztett bokrok között. Egy későn pározó róka rikoltott ránk valahonnan a szálerdő felől, amire Rumli méltatlankodó vakkantással válaszolt. A csillagokból kirakott égi íjász már jól látszott, amikor kiértünk az útra, melyet mintha ő világított volna meg a hazatérő vándoroknak és vadászoknak, hogy találkozhassanak az év első szalonkájával.

Az eső elállt és a szatmári rétek fölött lassan hízni kezdett a pára, mint valami óriás által kifújott pipafüst, a mozdulatlan levegőben. A széles mezőn, hatalmas pöfeteggombaként duzzadtak a fűben a fűbokrok, s mi kissé reményvesztetten ültünk a magaslelőn, már ötödször, arra várva, melyikükből vált majd ki a várva várt bak.

– Hidd el, itt van! – biztatott a barátom, s láttam, igen kényelmetlenül érzi magát, mert társaink már a harmadikat lötték.

– Hiszek neked, s nem baj, ha nem lövünk semmit – súgtam vissza, de nem igen nyugtatta meg az én nyugalmam.

A távolból egy lövés és a becsapódás, azaz a találat hallatszott. Szemünk összevillant. Fejét csóválta.

– A negyedik. Mi meg itt ülünk a semmi-
ben... – kesergett magában.

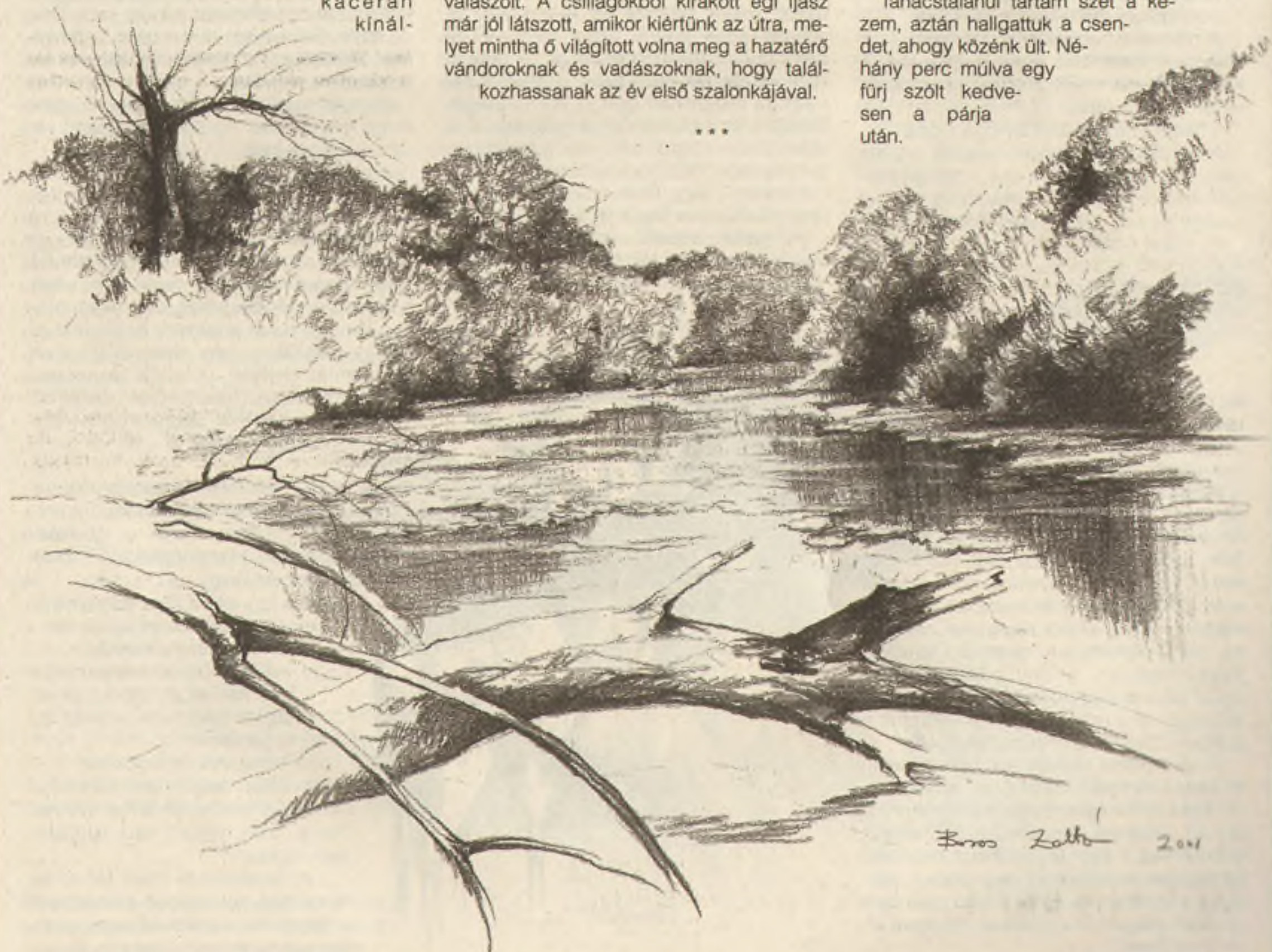
– Öreg bak, amire várunk?

– Az.

– Akkor kitartunk, amíg látni lehet. Egész biztosan későn indul.

– Csak a pára... – intett állával a rét felé.

Tanácsstalanul tártam szét a kezem, aztán hallgattuk a csendet, ahogy közénk ült. Néhány perc múlva egy fűrj szólt kedvesen a párja után.

– De rég hallottam ilyet! – sügtam Pisti felé, miközben erős reszelő hang hallatszott a magaslestől nem messze, a fűből. – És ezt még régebben...

– Mi ez? Gyakran hallani itt, de még nem láttam a gazdáját.

– Lehet, nem is fogod, mert haris az. Óvatos madár, rejtett élelet él.

Fejét csóválta. Elégedetlen volt magával.

– Eddig senki nem tudta, aki hallotta... – magyarázkodott, s újra a rétre meredtünk, de semmit nem láttunk, amit lőhettünk volna.

A távolból ismét lövés dörrent. Szinte felháborodottan nézett rám, de láttam a szemén, örül a többiek sikerének.

– Mit művelnek ezek? – mímelte a felháborodást.

– Vadásznak – mosolyogtam vissza, és tovább vártunk a sötétedésben.

A pára nem erősödött, pedig a csillagok egyre többen hunyorogtak ránk biztatóan, s a levegő is érezhetően hűlni kezdett. A fényt a rét magába szívta, s nekünk mind gyakrabban kellett a távcsövet szemünkhöz emelni. A mocsaras zombék illata egyre erősödött, ahogy a színek elbújtak a hunyorgó csillagfényben. Pisti keze és tekintete megdermedt egy ponton.

– Ott van! Látod még, tudsz lőni? – sügtá izgatottan.

– Biztos, hogy az? Nem látom, inkább csak sejtem az agancsát. Jó vaskos nyaka van, de sajnos csak a gerincére tudok lőni a magas fű miatt.

– Nem baj, lődd! – biztatott örömmel. – Honnan jött ez ide, hogy nem láttuk?

– Sehonnan. Ott feküdt, most állt fel.

A dörrenést, amely átlendült a rét és a fűbokrok fölött, éles csattanás követte. A torkolattűz már nagyot villant, s eltakarta előlem a történeteket.

– Talált! – nézett rám ragyogó arccal.

A magas, vizes fűben nehezen találtuk meg. Sokkal messzebb volt, mint gondoltuk. Amikor megláttam, elhűlve és hálával néztem az eső utáni, frissen mosdott égre.

Az egyik csillag – tán a legfényesebb – odaköltözött az agancsok közé, s ott is maradt. A falról gyakran villan rám, de mások csak egyszerűen aranyéremnek látják...

Az eső elállt, de a villámlás még látszott a keleti égbolt alján, ahogy a vihart egyre messzebb vitte a gyengülő szél. Milyen furcsa ellentmondás..., amíg a vihar a fákat szaggatta, a szénaboglyát széttúrta, a madarakat földre kényszerítette, a Duna vizét felkorbácsolta, addig a felhők csak a fejünk felett gomolyogtak. Hiába szabdalták, mint éles kardpengék a villámok, nem szakadt szét vaskos tömegük és maradtak az orkán ellenére. Aztán, amikor könnyeiket eleresztve, mint elkeseredett gyermek, terhüktől megszabadultak, a szél elcsendesedett, akkor indult el a gyászos kárpit az égen, s a lenyugvó Nap már szívárványt varázsolt a szélcsendben távozó fekete felhők elé.

A kerékpárral kényelmesen kerülgettem az úton a tócsákat. Gondoltam, az eső utáni, kissé lehűlt nyári éjszakában megmozdul az aszályos hónapokban kedvetlenül kóborló vad, s talán találkozhatok dísznóval az éjszaka. A nedves fűben a csiga is elindul, s a felfrissült levegőben kellő csemegét kínálnak magukból a júliusban kiszáradt erdő dísznóinak.

A cserepesre aszott Duna-parti iszapban csak régi váltót találtam, ahogy a túloldalról a szigetre úszott kondák nyomait kerestem. A hegyek mögé csúszó Nap búcsúzó sugaraival, mint mesebeli táncoló tündérsereg gyémántcipellőinek aranyló nyomai, ott rezegtek a víz színén, biztatást kacsintva. Leteríttem esőköpenyem a még vizes fűbe, hátam egy fűzfa törzsének támasztva, a takarót magam mellé készítettem. Alkonyatkor a szűnyoghad összes tagja nekem támadt. Az egyenlőtlen küzdelemben kénytelen voltam a kesernyész ízű szűnyogriasztót magamra kenni, mert képtelenség lett volna nyugodtan, mozdulatlanul várni az éjszakai látogatókat.

Szarka ült a fejem fölé, szemtelenül cserregve, mint aki tudja, most teheti, nem fogom a csendet megzavarni egy sörétlövés-sel. Az éjszakai beszállóhelyüket kereső szürkevarjú család némán húzott a lombok közé. Az ég kékje lassan változott feketére, s egyre sötétebb lett. Bakcsó kvartyogott valahol magasan a Duna fölött, s én szépen, észrevétlenül elaludtam.

A fatörzs kemény párnának bizonyult, s zsidbadó hátamat mozdítva tértem magamhoz. Méltatlankodó kacsák hangos hápogással szálltak fel az öreg folyó közepéről. Távolodó hangjuk gyanút ébresztett bennem, s a fegyvert szorítva erőltettem szemem a túloldal felé, de a hegyek árnyéka takart előlem mindent. Közel voltak már, amikor fűjtatásukat meghallottam, s a víz fodrozódását megláttam. Azt hittem még mindig álmodom! Nagy számú konda úszott velem szembe és prűszkölve, visongva értek partot, majd az iszapban azonnal turkálni kezdtek. A négy vagy öt koca az az évi malacaival, a parti fűzes nyújtotta takarásban igen jól érezte magát. Eszükbe sem jutott, hogy a háttérben lévő vízben milyen biztos célpontot adnak tizenöt-húsz méterről, s bárki leshet rájuk. A nyári szörben – vagy talán szörtelességben – lévő kocák bojtos füle is jól látszott.

Hangosan dobogó szívvel válogattam, melyik malacot lőjem? Az egyik koca hirte-

len megdermedt, füleit előre toltta, s az öreg folyó közepe felé figyelt, majd nagyot fújva beugrott az iszabból kiálló sűrű fűzes takarásába. A konda villámgyorsan követte a bozótban morgó anyát. A vízről késői evezősök hangja hallatszott, s ott maradtam, bémán bámulva, a csillagok fényében fűrődve, melyek nem csak az égről, hanem a Dunából is rajtam mosolyogtak.

Az eső elállt, és a sáros úton csúszkálva indultam az erdőre. Jó idő volt a bögésre. A nappali meleg, a hűvös éjszaka és az eső váltották egymást, így igen csendben lehetett cserkelni, könnyű volt a hangoskodó bikákat megtalálni és kilesni. Délelőtt távozott az egyik vendégem, estére jön a következő. Addig körülnézhetek.

A sűrűbe beállt szarvascsapatot a sok munka miatt nem tudtam addig szemrevételezni, de a bika hangja mindig onnan jött, tehát bizhattam a jelenlétükben.

Már az összes tehén és borjú a szálasban keresgélte a hullani kezdő makkot, már erősen szürkült, de a bika még mindig lustán feküdt a sűrűben, és időnként fáradtan szólt a lányok után egy-két biztató nyeker-géssel.

– Nincs időm veled tölteni az estém, gyere, mutasd meg magad! – szoltam rá mérgeesen a bögőkürtömön keresztül, s bizony jött is a háremúr, dühödten csörtetve a bokrok között, mint akit darázs csípött, pedig csak féltékeny volt. A nyiladékon megállt, körülnézett és erőteljeset böggött, senki félre ne értse, övé minden szarvaslány a környéken! Mi több, rövid hajtás után, azonnal be is fedezte az egyiket.

Bronzérmes tizenégyes, öregedő, gyönyörű fényes-fehér ágvégekkel. Igazán vadász szívének való.

Az új vendégek közül azonban senki nem akart olyant lőni, csak arany, vagy legfeljebb ezüstérmest, mert nem az élmény a fontos, hanem a lakásba érkezett vendégek csodálata a falakról bémésködő trófeák alatt. Aranyérmes aztán egy sem esett. Nincs az minden bokorban, nem terem minden fán. Egy fiatalit ismertem. Amikor két év múltán meglőtték, még akkor is korainak tartottam az elejtését, de abba nekem már nem volt beleszólásom, csak sajnálhattam. A Pilis „minden idők” legszébb bikáját...

– Főnök úr! A barátja nem vadászik? – kérdeztem.

– Nem. Csak a többieket hozta Hamburgból. Ő csak aranyérmest lőne...

– De ha úgy alakul lövethetek vele? Vizsgálódó szemekkel nézett rám.

– Miért, van aranyérmese?

– Nincs. De ne menjen haza üres kézzel, itt tölti az idejét, az idő meg múlik, a pénz így az „ablakban”.

Vállat vont és legyintett.

– Értse meg, nem akar lőni, csak aranyérmeset! Nincs már helye a falon, voltam nála látogatóban, tudom!

– Az aranyérmes hová férne, ha nincs több hely, abban a lakásban? – tettem fel a költői kérdést, amire természetesen nem kaptam választ.

– Ha tud, lövessen vele, de van rá egy fogadásom, nem fog lőni!

Ebéd után a vadászház teraszán elégedetten ücsörgő vendégek érdeklődve nézték, ahogy elmentem előttük, távcsővel, puskával, bőgőkürttel a nyakamban és a vállamon.

– Láci, hová mész? – érdeklődött a zsúfolt lakású fővendég, akinek már nem volt hely a falán, csak aranyérmes szarvasagancs számára.

Megálltam előttük, hogy a felszerelésem látványa az agyukba fészkelhesse magát.

– Jönnek az utánatok következő vendégek, keresek nekik bikát – válaszoltam.

– Megyek veled, ha nem zavarlak!

Aztán jött a két vadász, meg a két feleség is, a szemerkélő esőben.

– Minek a puszka? Úgysem vadászol... – kérdezett a német.

– De az erdőbe nem megyek fegyver nélkül! – erre aztán ő is hozta a magáét.

Már hallottuk a fiatalosban mozgolódó szarvasokat, amikor óvatosan csőre töltöttem. A vendég csodálkozva nézett, hiszen tudta, én nem fogok szarvast lőni, de önkéntelenül utánzott, és ő is a csőbe csúsztatott a fénylő lőszerek közül egyet.

A nedves cserkészúton mind az öten, néma csendben kerültünk a sűrű szélébe. A bika nagyon heveskedett odabenn, s a teheneket fel-alá hajtotta. Mi meg a nyiladékon igyekeztünk őket követni, ami egyáltalán nem volt nehéz, még az asszonyoknak sem. Mindenki nagyon jól érezte magát, mert bizony izgalmas dolog néhány méterre állni egy szarvascsapattól, még akkor is, ha alig látjuk őket. Hamburgban ilyen élményben nem részesültek. Az izgalom már mindannyiunkat erősen feszített, vadászt, szarvast egyaránt. Nekik a nász jutott, nekünk a látvány.

Puskás vendégem közvetlen a nyomomban, kipirult arccal lesett a bozótba, de csak a hajladozó ágakat látta, na meg a szép agancsot, ami tűzbe hozta. A bika egészen közel jött, s láttam, a német ösztönösen kibiztosít. Amikor a felhevült háremúr kissé visszavonult, imádott hölgyei után, mérges hangon utána szóltam a bőgőkürtömön, s mint a múltkor, most is kirohant elénk. Nem kellett más, csak odasúgni a vendégnek.

– Lőj! – és a bika elénk rogyott.

Brunó Steinkraus úr a lövés után elképedve engedte le a fegyvert, és szólt hozzánk.

– Nem is akartam lőni! – aztán a töret átadásakor, mosolyogva és boldogan toldotta meg.

– Már sok bikát lőttem, több aranyérmet is, de így még egyet sem. Ezt teszem otthon a főhelyre!

Szél kerekedett, és estére a csillagok nézték a terítéken fekvő szarvast, a vacsora érkezett erdészvezetővel együtt.

– Mi történt, mégis lőttek?

– Főnök úr, a whiskyt szeretem, a skótot: tetszik emlékezni, volt rá egy fogadása... – és a sötétben mosolyogva néztünk össze az összes ragyogó csillaggal, mert tudtuk, abból az italból úgysem iszik egyikünk sem.

...

Az eső elállt és a levegő egyre hűvösebb lett. A pocsolyák teteje „bőrösödni” kezdett és másnapra az embert is elbírta a jég.

A szóróimat mentem ellenőrizni, mert a kukorica fogytán volt az odakészített ládákban, így a fogatost tájékoztatni akartam, melyiket töltsé fel. Szabadságon voltam vagy tíz napig, s tudnom kellett minderről.

Az avar csörgősre fagyott, s képtelen voltam igazán csendben ballagni, de az erdő lakói mintha nem törődtek volna velem, többször bevártak.

Találkoztam nyugodtan lépdelő szarvasbikákkal, makk után kaparó őzekkel, hölgyeiért bizony eléggé megkésetten verekedő muflon kosokkal. Tusakodásukat érdeklődve nézegettük a jerkékkel, ők az egyik oldalról, én a másikról. Az össze-összecsapó vőlegényjelöltek homloka oly csattanással találkozott egy-egy rohamban, mintha valaki fát vágna az erdőn. Hosszú ideig vetélkedtek, végül egymás mellett követték a lassan távolodó nyáját, és így soha nem tudtam meg, melyikük lett a győztes?

Az egyik dagonya feltört jege között, fiatal kan ücsörgött a lassan ráfagyó vízben, oldalán hatalmas hasítás jelezte tettének okát. Lám, lám, a női nem mi mindenre készíti a fiúkat?

Álltam és néztem a szerencsétlen halálraítéltet, s sérülésének súlyát latolgattam. A sebláz erős lehetett, mert nem mozdult a jeges hűtőből, csak nézett vissza rám, zihálva. Tudtam, meg kell szabadítanom a kinjaitól, de a sáros dagonyába csak nem akartam belelőni. Támadást kellett színlelnem, hogy kimozduljon a sárból. Számítottam a viszonzásra, mégis alig bírtam elkerülni, amikor kirohant a vízből, tán utolsó erejével. Oly közel rohant el mellettem, hogy szóréről sár fröccsent rám, s a fültőlövés csaknem későn érte. Zsigerelelnél láttam, két bordája is törött, oka volt hát a láznak és a szenvedésnek.

Hirtelen megenyhült és a hó szállingózni kezdett, majd némi bizonytalankodás után ömleni, mint felhasított dunyhából a toll. Hamar fehérbe öltöztetett mindent. Estére elállt, és felültem az egyik magaslesre, az alkonyodó erdő puha, csendes fehérségében.

Előbb egy őz jött gidájával a kiszórt kukoricát szemezni. Hanyag figyelmetlenséggel

és nagy igyekezettel kaparták félre az érintetlen havat, hogy élelemhez jussanak. Néhány perc után ágak koppanása jelezte, szarvasok érkeznek, s a két őz kelletlenül adta át helyét a nagytermetű rokonságnak. Egy róka osont közéjük, s a bikák csodálkozva nézték a hivatlan idegent, amint felkapott egy morzsolatlan cső kukoricát és egyenesen hátrameredő farokkal, sietve odébbállt.

A szálerdőből disznók visongása hallatszott, a megkezdődött bűgás jól ismert lármaja. A szélhajtott felhők szaladtak az égen, s a Hold néha-néha kivillant alóla, mint aki nem tudja pontosan mit tegyen. A sötétedő est odaült közénk az erdőre, s a macskabaglyok is ébredtek. Hosszú rikoltásokkal üdvözölték egymást, majd egyikük ellibegett a fejem fölött. Egércincogást utánozva csaptam be. Hirtelen visszafordult, de mivel csak engem talált a lesen, értetlenül irt egy kört a levegőben, s az egyik fára ült, onnan lesett, fejével nagyokat bólogatva. Nem tudom néma röptével mikor távozott, mert a közeledő disznókra figyeltem.

Süldők szaladtak a kiszórt kukoricához, mohón habzsolva ettek néhány pillanatig, majd riadtan ugrottak a sűrűbe, mert egy hatalmas kan feje jelent meg, amint a bozótból kinézett a fegyelmetlen fiatalokra.

A koca kiballagott mellette, mit sem törődve a konda urával, aki orrát szíve hölgye után nyújtva, nagyokat fűjtatva követte. Am az áhított nő nem ohajtotta az udvariást, vagy csak úgy tett, ezért a kan hatalmasat csapott és taszított rajta. Nagyot nyikkanva csúsztak ki alóla hátsó lábai, majd ijedten felugrott, s néhány métert továbbzaladt. A kan morogva nézett utána. A kemény bánásmód úgy látszik megtette hatását, mert az újabb közeledést engedelmesen fogadta.

Felnéztem az időközben előbújt csillagokra, melyek mosolyogva nyugtázták a történeteket.

– Úgy látszik, kanálcörgés nélkül sehol sem megy az élet.

SZENT LŐRINC KÖNNYEI

Vannak emberek, akiknek szemében mások által aligha érthető, mély szomorúság fészkel. Ez jutott eszébe Szabadi Dezsőnek, a csalánosi kerületvezető vadásznak, amikor először meglátta Radót. A másik nevét senki sem tudta, mint ahogy azt sem, hogy honnan érkezett. Idegen volt, ott, a lusta folyó és mellékágai öntözte síkon, göcsörtös fűzek, a gyűrűző víz és a szúnyogok világában, de idegensége ellenére is jól illett oda, a szomorúfűzek közé. Korát sem ismerték. Igaz, nem is kérdezte tőle senki. Fekete haja csapzottan hullott a szemébe, szájában pusztuló, odvas fogak, arcára pedig a maga kapkodó, kusza vonásaival félreismerhetetlen kaligrammáit firkálta fel az alkohol. Mert Radó keményen ivott. Mindig egyedül, félrevonulva, bőszen küzdve az üveggel, de csendesen, mint ahogy olyan emberhez illik, kinek szeméből szomorú szarvasok néznek vissza.

Dezső mégsem emiatt figyelt fel rá. Amikor beütött a zöldár, megjelent Radó a vadászház udvarán, derékig vizesen, nyakában egy pettyes őzgidával.

– Magánál jó helye lesz. Az anyjával ki tudja, mi lett. Ezt meg a vízből halásztam ki! Egy idő után mind gyakrabban nyitotta a kisajtót.

– Az éjjel megtúrta a nagy kan a Csikórétet.

– Sánta tehenet láttam a Vörös-féle gátörháznál.

Szabadi Dezső először gyanakodva fogadta ezeket a híreket, de miután utánuk járt, mindegyik igaznak bizonyult. A vadász pedig kezdett másképpen nézni rá. Már nem a szánnivaló szeszkezőként látta benne, hanem a hasznos hírhozót.

Radó az erdészeti munkásszálláson lakott, de szabadnapjain is az erdőt járta. Hol a nyiladékokon közlekedett, hol meg csak úgy, toronyiránt, miközben zsebében bánatosan kuttyogott a borosüveg. Ismert minden kotrét és váltót. A vad pedig egyáltalán nem tartott tőle, mi több, olyan bizalmasan viselkedett vele, hogy az több volt, mint furcsa.

Hajnalonta a holtág vize felett köd ült, és dér recsegett a csizmatalp alatt, mikor megtörtént az, amit amúgy is sejteni lehetett előre. Az erdészeti elbocsátotta Radót a mértéktelen italozás miatt. A vadász mentette meg az embert a végső elkallódástól, felajánlotta neki a szolgálati lakás udvarában szerénykedő nyári konyhát szállásul. A jószág ellátása lett a dolga, meg az, hogy ha sok a munka a területen, besegít. Kijavítja a leseket, télen etet, segít beszállítani a lött vadat. Cserébe étkezést és ruhát kap. És italt is, de azt csak mértékkel.

Először csak nézett azokkal a bánatos szemekkel, aztán elfogadta az ajánlatot.

A tavasz nehezen akart érkezni, lopva jött, szinte a kertek alatt, de mikor odaért, egyszeriben nyári forróságot csinált. Egy ilyen éjszaka, teliholdas területellenőrzésből hazaérve, a nyári konyha nyitott ablakán át különös hangokat hallott a vadász. Radó ál-mában beszélt, nyugtalanul, felmondásokat hadarva. Igazán értelmük nem volt, de a szócserepeket összerakosgatva régi sebek tárultak fel. Ezt az embert valahol, valamikor nagy, igaztalan sérelem érte, ezt a vadász világosan értette a lázas kiáltozásból. Aztán hirtelen csend lett, és mikor Dezső belépett a szobába, Radó már a fal felé fordulva hortyogott. Az asztalon felborult borosüveg. A hold fénye egy, a kiömlött borban ázó fényképre esett. Szabadi lerázta róla a nedvességet, közelebb lépett az ablakhoz, és a

gyűrött fotót a fény felé fordította. Egy női arc nézett vissza rá. Szép volt, vagy csúnya? Óreg, vagy fiatal? Ahhoz kevés volt a holdsugár, hogy ez kiderüljön. A vadász nem akart villanyt kapcsolni, ilyen durván nem gyalogolhatott bele más életébe. Óvatosan visszatette a fényképet az asztalra, felvette a földről a lecsúszott takarót, és ráterítette az alvóra. Az ajtóból még egyszer visszanézett.

– Honnan jöttél? Ki voltál? Miféle köveket cipelsz a lelkedben, milyen titkokat rejtgetsz, barátom? – és kilépett az udvarra. Akkor nevezte barátjának először azt az embert.

Már sirt az őszi bogár, mikor egy este együtt ültek a csikóréti lesen. Tiszta idő volt, felettük az égen csillagok hadserege sokasodott megszámlálhatatlanul. Ilyenkor a legfényesebb az éjjeli égbolt kárpítja, és ilyenkor látni a legtöbb hullócsillagot. Amint ott ültek, minduntalan elszárguldozt felettük egy-egy, hosszú csóvát húzva maga után.

– Szent Lőrinc könnyei – mutatott az égre Radó.

– Mi?

– Szent Lőrinc könnyei. Nem hallottál még róluk? Így nevezik a hullócsillagokat. Nagyobb meteoritraj érkezett a föld légterébe. Ilyenkor elégnek. Ezért húznak tüzes farkat maguk után. Mi úgy látjuk, hogy most hullottak le, pedig már régen halottak. Csak olyan messze vannak tőlünk, hogy évekbe telik, míg fényük ideér.

– Ki vagy te, hogy ilyeneket tudsz? – fakadt ki Dezső. De a másik nem válaszolt. Némán bámulta az éjszakát, miközben odafent hullottak, egyre hullottak Szent Lőrinc könnyei.

Radó lassan egyszemélyes intézménnyé vált az erdészethél. Állatokhoz fűződő bensőséges kapcsolatát sokan megcsodálták. Mert még beszélgetni is tudott velük. Csak kiállt a szóró közepére, és nyugodt hangon így szólt:

– Gyertek ide, őzikéim!

És jöttek az őzek. Minden félelem nélkül libegtek elő a fák közül, és tisztas távolban megállva, remegő orrcimpákkal várták az eleséget.

Aztán eljött a nap, mikor állatokhoz fűződő különös képességeit ismét megmutathatta.

Évek óta nem jelentkező veszedelem közelített a Csalános felé. A jeges ár! A központban már az első vész hírek vételek kiadták a

parancsot: Tessék a mentett oldalra etetéssel átcsalni a vadat!

A csalánosi árteret nagy rudli szarvas lakta. Legfőképpen miattuk fájt a kerületvezető feje.

– Kicsalom én őket, ne félj! – mondta Radó – hajnalban indulunk, délutánra odaát lesznek. Te csak csinálj mindent úgy, ahogy én mondom!

Még sötét volt, mikor másnap elindultak.

– Hé! – kiállt még elválásukkor Radó után a vadász – Aztán vigyázz! A víz nem tréfál!

– Emlékszel még, amit a hullócsillagokról mondtam? A fényük még itt van, de lehet, hogy ők már rég halottak. Én is már évekket ezelőtt meghaltam. – azzal megfordult, már csak fekete folt volt a derengésben, aztán az sem. Mikor Dezső a megbeszéltek szerinti úton a hullámtér szívébe ért, lába furcsát érzett. Felkattintotta a lámpát. Az úton ott jött szembe a víz. Alig ért bokáig, de Szabadi ismerte a folyót. Tudta, hogy elszámították magukat. Az árvíz gyorsabb, mint gondolták. Talán valahol megakadt a jég, az duzzasztja itt a vizet ilyen gyorsan. Akkor bizony félni kezdett, pedig sosem szokott. Visszafordult, versenyt futott a vízzel, miközben azt próbálta meg kitalálni, hol lehet most Radó. Értette már, hogyan akarja áttérni a szarvasokat. Tehát bizonyára valahol a Hatos Imre-holtág és a folyó közt hajtja a rudlit. Szabadi szíve hevesen kalimpálni kezdett. Eszeveszetten jött a víz, a Hatos Imre-holtág alacsonyabban van, ott bizonyára még gyorsabban árad. Ha a holtághoz szorítja Radót, az nem menekülhet. A vadász körül csúfondárosan locsogott az ár, s hallotta a folyó felől a jégtáblák sziszegését. Futott a gát felé, majd arra felkapaszkodva tovább. Tudta, hogy előbb-utóbb vízügyesekbe botlik, ők is itt kell, hogy legyenek valahol. Oldala szúrta, hogy gyorsabban haladjon, leszorta magáról előbb a hátizsákot, később a távcsövet, majd a puskát is behajította a mentett oldali bokrok közé.

– Csónakot! Bent rekedt egy ember! – hörgögte, elérve a vízügyeseket, aztán összecsuclott.

Nagyjából egy időre esett, hogy magához tért, hogy megjött a csónak, és hogy nagy csobogással átszárguldozott a rudli a gáton a biztonságos oldalra. Vajon Radó így gondolta-e? Soha nem tudta már elmondani. Sötétedésig keresték, mindhiába. Akkor a jég már az erdőben borotválta sikoltozva a fákat. Ott ember nem menekülhetett. Kutattak utána napokig. Sok mindent láttak, uszadékfán gubbasztó rókát, fára kapaszkodó borzot. Egyre több állati hullát vitt a víz, köztük ott bukácsolt a 8-as les előtti szórón levő, félig teli vashordó, amiben a kukoricát tartották.

Radónak nyoma veszett. Úgy ment el, ahogy jött. Semmiből a semmibe. De valamit otthagyt maga után a Csalánosban. Szabadi Dezső először nem is tudta, hogy mit, de aztán megtalálta – önmagában. Mind többször sikerült a vad eszével gondolkodnia és ezt a barátjának köszönhette anélkül, hogy az tudatosan tanította volna rá. A következő télen pedig bátoritanul megpróbálta a szóróra hívni az őzeket. Már február volt, mikor sikerült neki. De sikerült, igaz, a kezéből azért sosem ettek.

A Hatos Imre-holtágnál kopjafát állított Radó emlékének, és mikor nyáruton hullócsillagot látott a fényes égbolton, tudta, hogy Szent Lőrinc azért az emberért hullatja könnyeit, kinek szemében olyan sosem látott, mély szomorúság vert tanyát.

AZ ÉLET KÖNNYEI

Jó félórja dobálta már a kitömött szalonkabórt a südővizslának. A tömörongyba ravasz módon belecsavarta az este lőtt madár belét is, hogy életszagúbb legyen. Fonott horgászsi-nórral tekerte körbe, hurkokat vette rajta. Állta is a szeles vizsla lendületét és fogait becsülettel a derék műmadár.

V. Gyula vadór a szakmai hiúság és precíz-ség magasleséről elégedetten nézett le a kutyájára. A kis szuka szabályosan ült előtte annyi szépséghibával, hogy nyelve kilógott a madár-roncs mellett és lábai remegtek. Ravaszul a té-pőfogát akasztotta a madzagba, hogy kedvére liheghessen. A véreb irigykedve és bánatosan nézte a drót mögül.

A vadász elnevette magát, átvette a makettet és megsimogatta a kutya csatakos fejét. Le-csipkedte habos pofája széléről a ráragadt tol-lakat. Tudta már, hogy jól választott a szilvágyi alomból, amikor a keserűség odahajította a ba-rátjához, miután Zorrót, az öreg, rutinos vizslát szétkente a kamion a patak hidján. Mert azt az átkozott fácskát fölvitte a tüdőlövés a csillagos egékbe, aztán zsinórban zuhant az aszfalt kel-lős közepére. Az árkon átrepülő vizsla már nem tudott – talán nem is akart – megállni. De a ka-mionos se fékezett, pedig őrjöngve hadoná-szott rohantában és a levőbe lőtt kettőt, hogy észrevegyék a kutyát.

A vadász bement a házba és megmosako-dott. Csak úgy jártában-keltében harapott a kolbászból meg a kenyérből; melegített egy korty kávé, jól feljavította sűrített tejjel, és élvezettel szűrőcsölgette az ablak előtt. Muki, a fél szemére vak vaddisznó kansüldő őrlött hajszá-ban kergette a vizslát a nagydiófa körül, és az állatok pajkos játéka meleg hullámokat vetett a vadász lelkében. A vizsla a fa mögé érve stop-ra fékezett, a vaksi disznó meg elzúgott mellet-te. A kutya utána lódult, felugrott a hátára, bele-harapott bozontos fölpmacsába és rázta ves-zettül. A disznó visított, horkantott és meg-hemperedett, hogy lerázza a bőszen cocagoló kutyát magáról. Majd a hajszja kezdődött előről. A vizsla szűk szeme mintha nevetett volna, ahogy lobogó fülekkel úszott a morcos disznó fölött, a levegőben. A süldő félrefordított fejjel, mérgeesen nézett fel rá egyetlen szemével és makogott, mint a majmok. Ezt a játékot élvezet-tel üzték a nap bármely szakában, kifulladásig.

A vadászt mindig – most is – lesújtotta annak a tavalyi, kora tavaszi estnek felkódoló emléke, amikor azon az átkozott domboldalon összefu-tott a disznókkal. Sűrűsödött a szürkület. A tur-káló, gyanútlan kondát már jó ideje kerülgette szél alatt. Két öregebb koca külön piszmogott az öklömnyi malacokkal, a többi nyolc-tíz süldő meg össze-vissza rohangászott egy dagonya körül, egymást ütve, vágva a sárban. Félterdre ereszkedve támasztott be egy öreg égertrözs korhadt ágcsontkjába és várta, hogy a kisé-melt vezna kis disznó megálljon egy pillanatra. Látómezéjébe ekkor lépett be balról a bodzás alatt az a két süldő, amelyek most csatlakoztak volna a többiekhez. Az első, a kisebbik feltar-tott farokkal, kéjesen vakargatta az oldalát egy gyertyánsuhágon, amikor a lövés dőrejét vég-gidobálta a völgyben a márciusi alkonyat. Érezte, hogy rosszul lőtt, mert ökle megcsú-szott a mohos facsonkon. Mindkét disznó be-vágódott a kondába, majd a népes feketéin-ges családot elnyelte a bodzás zombékos, szittyós sűrűsége. A meglőtt süldő kétszer is megrogyott rohantában, és ez kevés reményt ébresztett a szívében. A vadász porcogós, ivés-csontdarabot talált egy rövidke inszalagosttal és egy darabka szörtelen bőrrel. Majd kevés, piros vért néhány száraz levélen. Tehát csán-kon lőtte a disznót, gondolta keserűen. Leült egy széldöntött törzsre és mohón szívta el a cigarettáját. Zaklatott, feszült szívének dobolá-sát szinte hallotta a mérhetetlen esendben,

melybe valószínűtlenül lopózott bele egy kis-malac panaszos, halk sírása a mogyoróbokrok alól. Felkattintotta a zseblámpát, hogy oszlassa a disznók-túrta hatalmas gödör sötétségét. A párhetes kismalac a vízben bukducstolt körbe-körbe, és amikor ölébe vette, látta, hogy bal szemüregében kocsonyás alvadtt vér kapaszkodik a kifordult szemgolyó izmaiba. Zsebkendőjével elszorította a remegő orrú, vérző kis fe-jet a hóna alatt és rohant, valami elől, valami fe-lé, csak el onnan. A kis állat megnyugodott a testmelegtől, csak pici lábait rángatóztak a mar-kában az iszonyú fájdalomtól és félelemtől. Ott-hon nagy keservesen kivágta és kimosta a se-bet, jódos, tetránporos nyomó tamponnal lekötötte és egy régi paplandarabbal megágyazott a malacnak egy almásládában. Begyűjtötte a fű-részpóros kályhát, de sokáig kerülte szemét az álom. A kismalac hamarabb elnyugodott; betar-karta egy szállal a csikós kis testet. Reggel tejet langyosított, levágta egy gumikesztyű ujját és megcumiztatta a csöppséget. – Csak szegény Annus élne! De szeretné, de ápolná! – gondol-ta. Lezárta az „ólat” egy másik almásládjával, megtámasztotta a széssel. Szíjra vette a véreb-et és elindult éhgyomorral, hogy megkeressék a sebzett vaddisznót. Eleve tudta, hogy semmi értelme, de hajította a vadászbecsület meg a kötelesség.

– Melyik disznó lehetett a kismalac? Ho-gyan került oda, a süldők közé?

Mitől sérült meg oly' nyomorultul? Csak nem egy fiatal, malacos kocát löttem lábon? – dobol-tak a kérdések a vadász agyában, melyekre a koratavasz bódulatába ájult, avarillatú erdőtől várta a választ, és melyet akkor nem kaphatott meg. A jó vérebbel hatszáz méterre már elvesz-tették a nyomot, és lehangoltan kullogtak haza.

Nézte az ablakon át a félszemű Mukit és el-hessegette a rosszízű emlékek kellemetlen, de-névér röptű csapongását. Megkeverte a disz-nóknak a moslékot, melyből porciózott a vad-disznó edényébe is, mely célra hatalmas, kivájt égerfa kugli szolgált. Muki mérgeesen dobálta ki a pimasz tyúkokat a moslékból; még füle is da-rás volt. A vadászt megrázta a gondolat, hogy miként boldogul majd a félvad és félvak ka-noccska abban az állandó küzdelemben, amit a létért és fajáért kell folytatnia, és aminek sza-badság a neve.

Megérettnek vélte az időt, hogy ma először elvigye a vizslát szalonkázni. Próbaképen. Egy cetlit tett az asztalra a fiának: „Salonkázunk Li-livel a Kandianál. Sötéttel jövök.” A kutya meg-érezte a szándékát, nyújtott nyakkal ült a kü-szöbön, lesve a szíjért nyúló, pálcát suhogtató és finom ételt osztó, kemény kezet. A vadász hátranyúlt a fogásra a válltáskájáért és a nyaká-ba vetette. Belenézett a letört puskába és ráfor-dította a kulcsot a hevederzárba. A kutya majd-nem lerántotta a lépcsőn örmében.

A nyugati égen sárgára, lilára festett felhőcsi-kokkal búcsúzott március második vasárnapja. A vadász lépte nyomán megült hólé fakadt a sarjadó fű közül és a kökénybokrok alól hóvirá-gok és tőzikek fehér gyöngyszemei gurultak a lábaihoz. Belépett a Bokodi-völgy kapujába és meggyorsította a lépteit, hogy a húzás idejére elérje a Kandia patak hidját, kedvenc helyét. Ahogy elhaladt a gödör mellett, ahol a sérült kis-malacot tavaly felvette, megborzongott. Szinte futva kapaszkodott felfelé a Vida-vágásban; a kutya fegyelmegyetten ügetett a bal oldalán. El-érte a Bődös-tó sarkát és a Szedres-árok hajla-tában megállt, lihegve rágyújtott.

A kutya heves farokcsóválással, nyüszkölve szaladt előre és eltűnt a szedres kiszögellés mögött. – Vissza! – ordította a vadász. A kutya pajkos örömvakkantásokkal válaszolt. A va-dász oldalt ugrott a tölgyfák közé, hogy meg-lássa a kutyát a kinyúló szederszövevény mö-gött. Nem látta! – Vissza! – üvöltötte artikulátlan hangon, és valami megmagyarázhatatlan, rossz előérzet markolt a szívébe. A vizsla sikol-tó, velőtrázó halálordítását a dühös, harcoló vaddisznó hörgése-puffogása követte, majd a szerencsétlen kutya lábára tekeredett, kidől-t beleivel kirepült a bokor mögül. Még élt. Az al-mot védő koca kiugrott utána és kegyetlenül összevágta, halálra taposta.

A vadász automatikus mozdulattal nyúlt bal-kézével hátra a bőrtáska fedele alá a pasztikgo-lyóért. Nem érezte a bőrfülecseket, ujjai sima bőron csúsztak meg. Lepillantott oldalt és a ré-mület vasmarka ragadta meg a torkát. A fia szerszámotaskája lógott a vállán. Jobb comb-ja mellől kihúzta a vadászkesét a tokból és a haszontalan puskát csőre markolta ballal, hogy legalább ütni tudjon vele. Lassan megindult hátrafelé lépegetve, igyekezve a fák takarás-ban maradni. A disznó hörgöve, fújva toporgott a kutya hullája fölött. A csánktól tompaszögben kifelé álló jobb hátsó lábával, mint egy keverő-karral forgatta az avart a tetem körül. A vadászt megbénította a felismerés és a következő lé-pést végzetesen eltevesztette. Kidől-t, de még szíjós, vastag gyertyántörzs billegő, villás ága közé lépett és elvesztette az egyensúlyát. Zu-hantában érezte, hogy megreccsen a boka-csontja iszonyú fájdalommal, és lábfeje az ág-villa alja alatt kifordul a helyéből. A felső ág után kapva, késével mélyen megvágta a comb-ját belül, a térde fölött, a másik lábán.

Megpróbált azonnal talpra állni, de még csak törött lábát sem sikerült kiszabadítania a szorító favillából, és a gumicsizmából se tudta kihúzni. Ráült hát a felső ágra és a késsel lenyisszantot-ta táská szíját. Elkötötte a combját vele. Egész testében remegett, szédült. Nem tudta, mennyi vért veszített, de a szíjat a táskában lévő kiskala-pács nyelvvel sikerült hurokra szorítania. Teje-sen elzsibbadt a lába. Megemelte kezével a combját és hallotta, ahogy a gumicsizmában cuppog a vére. Elborzasztotta a tudat, hogy mindkét lába használhatatlan, és lassan elvá-rezhet. Őrjöngve kémielt a disznó volt helye fe-lé; látta is a fekete tömeget a sűrűsödő szürkü-letben. A koca visszament a szederbokor mö-gé, mocorgott a vacokban, aztán ismét kiváko-dott a szekércsapára és orral feltartva toporgott

(Folytatás a II. oldalon)

(Folytatás a 7. oldalról)

egy helyben. Elkapva az ember és a vér szagát, dühödten fűjt, és visszaroht a sűrűbe. Malac vinnyantott, és a vadász tisztában volt azzal, mit jelent fegyvertelenül, mozgásképtelen állapotban egy felbőszült malacos koca alomjának közvetlen közelében, súlyos betegen várni az éjszakát. A mosdókagylón felejtett óra, mobiltelefon, zseblámpa, gyógyszer és kötszer nélkül.

Sűrűsödött tovább a sötétség, és a vadász félelemmel küzdő agyában kétségbeesve kergették egymást a megvalósíthatatlan gondolatok. Rettenetesen szomjazott. Rémműlten fürta tekintetét a fák között a sötétségbe, abba az irányba, ahol a strázsáló kocát utoljára látta. De csak a szederszövevény fekete monstrumjának sziluettjét rajzolta ki a még világos égbolt. V. Gyula vadór rémműlten ismerkedett a félelem egy különös fajtájával, a halálfélelemmel, ami egész életében ismeretlen fogalom volt számára. Tudta, hogy a koca ebben az átkozott csapdában, ha megtámadja, valószínűleg halálra vagdalja-harapja. Megpróbálta ismét kifordítani lábfejét a fatörzs alól, de a mozdulat elviselhetetlen fájdalomra mélyítette vele, hogy bedagadt lábfeje a fa foglya, és a bokacsontok valóban eltörték. Mohón szívta egymás után a cigarettákat, és zubbonya ujjába törölgette csatakos homlokát. Hűs légáramlat simította meg hirtelen az arcát szemből, és ujjongva állapította meg, hogy megfordult a szél. Érezni vélte érzékeny orránban a disznóalag szagát, és ez megnyugtatta. A vaksötétben már csak orrára és jó hallására hagyatkozhatott. Reménykedve gondolt arra, hogy talán időben hazaér a fia, és feltűnik neki indokolatlan távolléte az éjszakában. Meg a táskát! Eljön érte, el fog jönni! Tudja, ismeri ezt a helyet. El kell jönnie!

Halántékában pattanásig feszültek az erek és megborzongott; szinte a szörnyű fájdalom is elült egy pillanatra. Mögötte a szálerdőből vadászó jellegzetes, tapogatózó mozgását észlelte. Majd csönd lett, iszonyú csönd. Tudta, hogy a disznó egy helyben áll és feltartott orrát

a légáramlatba mártva éppen most méri be a gyűlölt emberszag forrásának irányát. – Ez az a disznó? Vagy másik? Talán másik... – töprengett és reménykedett. Aztán dühösen horkantva elugrott a vad, és a vadász fellélegzett.

Úgy érezte, hogy durván két óra telt el a besötétedés óta. Elszorított lábát egyáltalán nem érezte és elhatározta, hogy lazít a szíjon egy keveset; talán visszatér a vérkeringés a végtagjába. Elfordította lassan a kiskalapács nyelét, hogy lazítsa a szíj hurkát. Erőtlen ujjai közül a perdülő szíjhurok kirepítette a fejéhez kalapácsot a sötétségbe. Melegen ömlött a vér végig a vádliján, és őrjöngve szorította két ujjal hurokra újra a szíjat. A puskacsövet dugta a hurokba, és a tusát a hóna alá szorította. Előrehajolva öklendezett és érezte, hogy szédülő feje lehúzza a földre. A bódult, jóleső kábulatban csak aludni vágyott, aludni, aludni...

Távolról, valami elérhetetlen messzeségből, mintha kutyaugatást hallott volna, meg motor erőlködő zaját. Talán lövéseket is? Igen, lövéseket, kettőt. Mintha fény szivárgott volna távol a fák között. Igen, sárga fény. Mintha a levegőbe emelkednék... emberek beszélnek, beszélnek... Aztán megint elnyelték eszméletét a kábulat feneketlen mélységei.

Amikor magához tért, az infúziós edényt, a vérplazmás tasakot meg a lefutó csöveket érzékelte először. Jobb lába fehér oszlopa a lámpatestre mutatott, kengyellel felhúzatva. Eszméletébe visszaszivárogtak az éjszaka rémséges történései, és szívét megérintette az életöröm. Megtapogatta a vastag kötést a combján.

– Egyelőre nem ficákolunk, V. úr! – lépett a képbe balról a nővér, kezében a kacsával.

– Hol van a fiam? – kérdezte esengve a vadász. – A fiam. Hol van? – ismételte.

– Kint vár, majd beküldöm – mondta a nővér és kilépett az ajtón. Halk beszéd foszlányai szűrődtek be a kórterembe. Oldalt tekintett és üres ágyakat, világos ablakot látott, meg egy falórát. Kilenc órát mutatott.

A fia után D. Gergely, a rangidős vadór, meg B. István, a szomszéd vadásztársaság hivatá-

szos vadásza lépett lábujjhegyen a szobába. Maszatos, sáros kezükben esetlenül gyűrögték öreg kalapjukat.

A fiú letérdelt apja ágya mellé és megcsókolta sző nélkül az arcát. Tenyerébe vette eres, cserzett kezét és az arcára szorította.

V. Gyula vadórnek patakzó könnyek folytak a nyakába. Az élet könnyei.

A történet számomra fontos tanulságai:

1. Nem tanácsos vadászkutyát vaddal együtt nevelni háznál, mert egymás megszokása végzetessé válhat, mindkét állat számára.

2. Ne vadásszunk kutyával apróvadra forgalmas közút közelében. Veszélyben a kutya, és balesetet is okozhat.

3. Gyenge kocásüldőnek is lehet egy-két malaca, melyek szabadalt terepen nem látszanak, vagy másik kocához tartozónak véljük őket. Rossz, alacsony, „fű alatti” lövés, vagy annak becsapódása köves talajba, kárt tehet a malacokban.

4. Kora tavasszal, így szalonkázás idején se járjunk vaddisznós sűrűkben, vagy közismert ellőhelyeken, fialóvackok közelében.

5. Amikor vadászni indulunk, mindig győzdjünk meg róla, hogy az alkalomhoz illő vadásztáskánk és benne a szükséges eszközök, anyagok velünk vannak-e. (Lőszer, kötszer, gyógyszer, lámpa, telefon stb.)

6. A vadászterületre érve töltsük be a puskát, főleg, ha egyedül vagyunk. Itt még kiderülhet a lőszer hiánya. A vadászterületen pedig bármi előfordulhat. (Találkozás vaddal, vadászokkal, kóbor kutyákkal stb.) A töltött, de biztosított fegyver védelmet jelent, biztonságérzetet ad.

7. Mindig a lehető legnagyobb pontossággal hagyjuk meg hozzátartozóinknak, barátainknak, hogy hol, hogyan, mire és meddig fogunk vadászni. Ha baj van, tudják hol, hogyan és mikor keressenek.

(A történetben a vadór tudán és jóakarátán kívül halmazott hibát hibára. A fiának adott pontos információ viszont az életét mentette meg.)

III. DÍJ

DR. FÜLÖP GYULA

LÓINGATÓ DOMB

Ezt a címet – úgy érzem – meg kell magyaráznom. A térképek szerkesztésének, rajzolásának szabályai vannak. Annak idején a Topográfia c. tantárgy keretében okították az arra érdekesült térképészeket. Hogy mi mindent tanultam már életemben! Szóval a népies elnevezéseket nem minden esetben lehet egy az egyben a térképre rávezetni.

Mikor 1967-ben topográfiából szigorlatot írtam, nem tudhattam, hogy pont húsz évvel később ismét találkozom a címbeli meghatározással, de már mint vadász és igen kellemes körülmények közepette. No, nem a szó megkönnyebbítő jelentésére gondolok, hanem... de lássuk a mesét.

A topográfia szigorlat sohasem volt egy leányálom, hát még Nagy Ferenc tanár úrnál. Eppen ezért tisztességesen fel is készültem. Mit ad Isten, az egyik tételtem a „Népies elnevezések a térképészetben volt”. Jól ment a szigorlat. A tanár úr hosszas hallgatás után hirtelen közbevágott:

– Jó, jó, de mondjon konkrét példát!

Mondtam én nem egyet, de többet is, mikor odaértem, hogy „Lóingató domb”, akkor azonnal közbevágott:

– Persze, persze így írják a térképre, de hogy mondják? – szinte lengett az arcáról a kajánság.

Meghökentem. A vizsgáztató tanáron kívül a bizottságban volt még a szigorlatot vezető idősebb elnök asszonyon kívül egy átkozottul csinos adjunktus is. Erre a kérdésre nemcsak a

felkészülést végző négy hallgatótársam – köztük három lány –, hanem a két tanár is felkapta a fejét. Feszült csend, az ütő is megállt a levegőben, a vér meg liftezett bennem le – és fel.

– No? – türelmetlenül kezdte Nagy Ferenc tanár úr.

Rávágtam: – „Lóingató domb.”

Mondanom sem kell, frenetikus sikerem volt.

A röhögés elülté után Nagy tanár úr azért nem bírta ki, hogy meg ne jegyezze:

– Most a szemléltetéstől eltekintünk.

Hatalmas jelest kaptam a szigorlatra. Rég volt.

1987 szeptemberében szarvasbikára vadásztam Pálmajor és Nagybjom között. A hatalmas nagybjomi erdőbe „U” alakban benyúló ötvenhektáros kukoricatábla déli oldalánál húzódik a Főhídi út, ami Pálmajort összeköti Nagybjom községgel. Az út mindkét oldalát fasor kíséri hűségesen végig, ki nem engedve az öleléséből. Ettől az úttól északra – beleértve az erdőt, kukoricást – külföldi vadásztatás miatt le volt zárva a területünk. Ide jártam ki – a lezárt terület déli határára –, hogy a kukoricásból az úton keresztül a learatott búzatábla felcsapzott zöldjére esetleg kiváló szarvasokat megfigyelhessem. Egyik vadásztársam egy több száz éves tölgyfára ülőket szerkesztett, amiről jól be lehetett látni a földutat és a búzatarlót. A lestől jó messzire kiszálltam a kocsiból, hogy szokásomhoz híven cserkészgetve közelítsem meg a kiszemelt tölgyfás ülőket.

Vadászszíveket megdobogató gyönyörű, napfényes szeptember vége volt. Az erdő még nem engedte meg, hogy mélyebben belésson az ember a fák közé, útját állta a szemnek a milliós – nyári munkájában belesárgult és belepipult, szárazzá barnult – levélből álló függöny. Csodálatos, hogy az emberi szem nem is akar elsődlegesen e színes függöny mögé belátni, csak már akkor, ha kigyönyörködte magát az Ősz által kevert színek hangulatvilágában. Szinte hihetetlennek tűnik, de a jó emberi szem másfélmillió színárnyalatot tud megkülönböztetni, ez ad lehetőséget számunkra arra, hogy a természet művészei és az ember művészete által adott gyönyöröket be tudjuk fogadni.

Meleg volt. Egy szál ingben, hátzszakommal a hátamon ballagtam.

– De mitől ilyen nehéz ez a hátzszak? – fújlatam.

A meleg pulóvertől és a vadászfelszereléstől nem lehet, csak nem pakoltak be egy óvatlan pillanatban a mindenre képes cimboráim valami téglaféléket? Mindjárt meg is néztem.

– Hiszen ez nem is az én hátzszakom! – vág belém a felismerés. – Ez az Árva Laci barátomé! Az övét vettem ki a kocsiból.

Azt pedig mindenki tudta, hogy a hátzszakjába még a jövő hetet is bepakolja. De jó, hogy vadásztársam is hordok magammal, mert löszereim így biztosan nálam vannak.

Hogy mivel vadászik a cimborá? Miért kell mindenáron lövöldözni, hiszen a táj gyönyör-

rű, a vadak – ha jönnek – szépek. Csak mindent a szemnek!

Mint aki jól végezte a dolgát, szépen felgallyaztam a tölgyfaülőkére és elhelyezkedtem rajta.

Az elkalandozó gondolataimat egy erőteljes „eeööh, eööh, öh, öh, öö” zabolázta meg.

– Ez nem messze van, de még bent az erdőben. – adtam meg a helyzetjelentést magamnak.

A következő pillanatban már szinte tankok törték utat benn a kukoricában. Nyögésekkel kísért pengeváltás adja hírül, hogy most dől el ki a legény a gáton, ki lesz a hárem ura. A magas tölgyfáról – mint egy páholyból – beláttam felülről az egész kukoricást. A mozgásból ítélve, úgy százötven méterre lehetek tőlem, a tehenek biztosan türelmesen várják a meccs végét. Hogy meddig tarthatott a küzdelem, nem tudom. Ilyenkor az Idő is lélegzet visszafogva leselkedhet valamelyik kukoricaszál mögül, elfelejtve azt, hogy neki bizony járnia kellene.

Diadalittas harsona adja hírül ki a jobb, futás és törés zaja, hogy ki vesztette el a hárem adta gyönyörökét. Itt igaz igazán az a megállapítás: „nem szégyen a futás, hanem hasznos.”

A vesztesnek az életet jelenti és az újabb reménykedést, vágyat, hogy majd talán legközelebb...

Azért a Nap egy kicsit elszégyellte magát a veszte futásán, mert alábukott az erdő koronái mögé, egyben jelezve azt is, hogy holnap mindenkinek új remény kezdődik.

A győztes összeszedte, összeterelte a nyemrényeit, azaz a teheneket és elindultak kifelé a kukoricás széle irányába, azaz **felém...**

– Atya Isten, ezek tényleg jönnek! Vajon kijönnek a kukoricából még lővilágnál és lehető lesz a bika? – kavargtak a gondolatok bennem.

Azok csak jöttek, jöttek. Már látni véltem a távcsővemben a kukoricacímerek között mozogni a bika agancsának koronáját. Tetőfokára hágott az izgalmam, mikor Nagybajom irányából artikulatlan üvöltözés foszlányai értek hozzám.

– Mi az ördög ez? – méltatlankodom – Már csak ez hiányzott.

Persze a szarvasok megállnak, fűlelnek a hangok irányába. A hangok erősödnek, most már lovas kocsi zörgését is vélem hallani.

No, ezek a földúton jönnek, és előttem visz el az útjuk. Ahogy közelebb ér a kocsi, az éktelelen ordítózásból énekszó hámozódik ki.

A szarvasok persze világgá mentek. Az előbbi izgalmamnál most már csak a mérgem nagyobb. Egyre világosabban hallom a kiejtésből, hogy egy roma csávó közeledik a szekérrel, és úgy játszik a sötétség előrenyomulásával, a bátorsága ellenkező irányba távolodik tőle, ezért üvöltözik.

– Adok én neked üvöltözni! – döntöttem el.

A tölgyfa egyik vízszintesen kinyúló derékvastagságú ága éppen az út felett göcsörtöl át a földút túloldalára.

„Egy lett az ötlet a tettel”, kimásztam az út fölé. A lovas kocsi meg csak jött, jött. Innét látom, hogy a kocsis áll a bakon, kezében a gyepelével, és az ostorral hadonászva, fűlértő előadásmódjával igyekezve távol tartani a félelmét, mely még az arcára is kiült.

Ebben az időben ment a TV-ben a Szandokán című film, melyben a címszereplő tigrissel is vívott kézitusát. Ez adta a hirtelen ötletet, hogy amikor a lovak már alattam poroszkáltak, tigrisüvöltést hallattam a fáról, ahogy a tudóm bírta. Az empátiám olyan erős és valóság-hű volt, hogy még az én hátamon is felállt a szőr saját üvöltésem hallatán.

A lovak megugrottak, megbokrosodtak, a cigány magasba csapva szét a kezét kiáltotta:

– Jaj, Istenem megölnék! – és még valamit romául, amibe „bozse” is volt, meg „moj” is.

A meglódult szekér miatt aztán a cigány hanyatt beesett a saroglyába, keze-lába égnek meredve, jajgatott. A szekér a megvadult lovakal az út egyik szélétől a másikig vágódva cikcakkban rohant tovább. Az út éles kanyarjában – mint ahogy a rajzfilmekben szokás – tűnt el, s innen kezdve csak a jajgatás és a kocsizörgés ért el egyre halkulón hozzám. Hangos hahotázásom közben majdnem leestem a fáról.

– Még csak az hiányzik, hogy kitorjerm kezem-lábam – fuldokoltam tovább a nevetéstől.

Nem is maradtam fenn a fán, összeszedelőzködtem és lenn az úton vártam barátaimat. Mikor a kocsiiban ülve elmondtam a történeteket, az autót vezető cimborám majdnem belefördített bennünket nagy nevetések közepette az árokba.

Lehet, hogy Szent Hubertus megorrolt rám ezért a tettemért, mert december végéig még szarvast sem láttam.

December 29-ikén, egész napos cserkészésre szántam el magam azzal, hogy elfoglaltságaim és elkötelezettségeim miatt ez az utolsó vadásznapon ez évben. Reggeltől délig jártam az erdőt, de – ahogy mondani szokás – még egy egeret sem láttam. Persze ez nem igaz szó szerint, mert elgyönyörködtem egy-egy fa különös ágogán, fenn a légtérben köröző egerészölyv siklásán, miközben egyfolytában azt kérdezte: kiő, kiő; vagy a fenyőfák katonásan ültetett rendjén, a szederindák fogós „megjegyzésein”, egy szóval az erdő apró üzenetein.

Ehhez viszont kinn kell állandóan lenni az ember antennáinak, hogy a leadott jeleket felfoghassa, és saját maga számára érthető képekké alakítsa.

Szóval dél tájban kissé fáradtan, éhesen és szomjasan elhatároztam, hogy a magammal hozott elemőzsiát kipakolom és Isten szabad ege alatt – mint ahogy szoktam – jóízűen elfogyasztom.

Körülnéztem, hogy ne a földön ülve, vagy állva kelljen ebédemet megenni, háromszáz méterre lehettem a „Lóingató domb”-tól, melynek tetején egy magasles emelkedett. Ide igyekeztem a meredek kaptatón felfelé.

eszembe jutva a húsz évvel ezelőtti szigorlatom minden kis mozzanata. Ismét megmosolyogtam saját magamat, miközben az emelkedőn erősen ziháltam, tudván azt, hogy az ilyen meredélyeket miért hívják lóingató dombnak.

Felkapaszkodtam a magaslesre, ahol első dolgom volt körülávósóvezni, az erdő titkait közelebb hozva, szinte nagyító alatt szemlélni. A lestől keleti irányban öreg fenyves terület eléggé tagolt terepen, közvetlenül a les melletti mély völgyben és a szemközti domboldalon sűrű földi szedressel. A lestől északra induló erdei út választotta el a szálerdőt a nyugatra eső fiatal fenyvestől. Déli irányban egy karvas tagságú akácerdő indult, alján szederindáktól átszőve. A Nap kissé bágyadtan, szinte skót módjára adta oda amilye van, az éltető sugárakat. Kipakoltam az elemőzsiámat a les ülőkéjére és ráérvén, minden ízt külön kiélvezve, átadtam magam a sokak által szeretett, mások által megszenvedett gyomor gyönyörének.

Néha-néha átnéztem a les mellvédjén a szép tájjal fokozva a „testépítés” örömeit. Egy ilyen kitekintés során a rágó alkalmatosságom táva maradt a látványtól: a szálerdőben húzódozó völgy fenekén egy rudli szarvasbika igyekezett a szederindák között láthatatlanul kanyargó vadváltón. Alig voltak tőlem hetven méterre légvonalban. Úgy zsiros kézzel fel a keresőtávcsövet, hadd lássam a lényegét. A csapat elején haladó 11-12 év körüli bika agancsán rögtön megakadt a szemem: 7-8 kg közötti jégág nélküli tizes, kissé abroncsformát mutató sötétbarna, szépen gyöngyözött, hegyes, fehér ágvégekkel. Azért megnéztem a többi bika fejdíszét is, volt köztük kisebb, sőt nagyobb golyóérett is, de ezekkel az agancscsodákkal nem foglalkoztam, mert egyrészt nem nekem teremt, másrészt decemberben csak selejtbika lőhető. Egyébként is, ahogy megláttam az első bikát, rögtön beleszerettem. Ez kell nekem semmi más.

Ettől kezdve gyorsan peregtek az események, megfontolt célzás után elengedtem a lövedéket a lapocka irányába. Mintha kirántották volna a lábát alóla, tűzbe rogyott. Gyorsan ismételttem minden eshetőségre felkészülve, de már nem volt szükség további lövésre. A lesről még egy óráig nézegettem, végigélve többször az eseményeket, majd leszállva a völgybe ereszkedtem, a „fogós” földiszederűskék nem akarták átengedni nekem az erdő vadját. Azért törőmmel besegítve csak elverekedtem magam hozzá, megadva neki a végtisztelességet, majd legalább egy órát gyönyörködtem benne.

Nehezen hagytam ott, de messze volt a vadászházunk, igyekeznem kellett. Laci vadőrünk rögtön „befogta” a platós UAZ-t és irány a kocsmá. No, nem meginni az áldomást, hanem emberekért, hogy a nagytestű, még zsigerelten is kétszáz kilogramm feletti állatot kocsira tudjuk tenni. Persze a kocsmában mindig vannak ráérős emberek, a belgért fáradságúzóért pedig szívesen jöttek.

A felrakott vad és az öt ember súlya miatt az UAZ a „Lóingató domb”-on ugyancsak prűszkölt, köhögött, pedig nem egy ló ereje segítette felfelé a dombokon az autót.

Az agancs bírálatkor 7,62 kilogrammot nyomott és bronzérmét kapott.

A „Lóingató domb”-on szerzett kellemes emlékek végleg kiszorították belőlem az e helyet névben is jelző emberi és állati emlékeket.

BORCSA

Kisgyermek koromban a karácsonyi ajándékot még nem kapni szoktuk, hanem a Jézuska hozta, pontosabban a különböző rokonokkal melléknévesített Jézuskák! Aszerint, hogy a gyermeki, unokaöccsi óhajokat kinek-kinek közvetítésével hallgatta meg az újszülött Istengyermek.

Az első puskát apám legfiatalabb öccse „Géza Jézuskája” hozta, azt hiszem öt éves koromban. Egyidejűleg egy kapszis pisztolyt is hozott a jószívű kisdéd, amelyet a gyengébb idegzetű szomszédok nyomására néhány nap után vissza is vitt legnagyobb bánatomra. Nem vitte messzire. Néhány év múlva a pince rendezése közben leltem rá, egy átnedvesült rongyba tekerve, a sárga patronokkal egyetemben....

Ezen a karácsonyon az ágyból éltem meg az ünnepet, mert egy a háború miatt elmaradt védőoltás híján diftériás lettem, és bár a kórházból már hazaszabadultam, még lábadoztam, és feküdnöm kellett. Itt fogadtam az ekkor még természetesség számba vehető betlehemeseket is.

Azért a karácsonyfához, amúgy hálóingben odamehettem, és felnyalábolva a nekem hozott csomagocskákat, átszállítmányoztam kiságyamba. Az érdektelen ajándékok, pl. egy pár bakancs, pulóver, rövid kiértékelés után az ágy mellett a földön kötött ki. A meséskönyv a kispárna mellett bal felől, a vízfesték jobbról kapott helyet. A pisztoly csatakiállításra készítetett, de mivel még a diftériás torkom rosszul volt hangolva, hát igencsak repedt fazékszerűre sikeredett. A mellé csomagolt patronok persze rögtön kiborultak, és elöntötték az ágyat. A megtöltött pisztoly irgalmatlan nagyot szólt, és a kicsi lángcsóva, meg füst, a jelenlévők-ből más-más érzelmeket váltottak ki. Engem elbűvölt!

Apám fojtott hangon csak annyit mondott. – Ezt még visszkapod! A fiad, ha lesz, trombitát, és bádogdobot fog kapni!

Nagynéném hosszabban fejezte ki magát, és ha jól emlékszem semmi karácsonyi idéző áhítat nem volt monológjában... Enyhén fogalmazva, nem örült felfegyverzésnek!

Négy évvel voltunk a háború után!

A puska kevesebb ellenszenvet váltott ki. Lemezből hajlított csöveiben mozgó dugattyú lökte ki a cső végébe illesztett kis parafa dugókat. Csattant az is, de a pisztolyhoz képest egészen elhanyagolhatóan halkat. A dugókat rövid spárga rögzítette az előagyhoz. Persze az első napok után addig mesterkedtem, amíg a spárga el nem tűnt. A dugók amint kiderült, jó széllal, akár három lépésre is elég erővel csapódtak pohárhoz, tükörhöz, gyufás dobozhoz. Azt is kimódoltam, hogy van olyan orvosságos üveg, melynek dugója éppen akkora, mint a puskához való muníció. Az utcánk sarkán működött egy patika. A gyógyszerészről Marika néninek szóltatták, és ha jó kedve volt, el lehetett tőle udvarolni néhány alkalmas méretű dugót! Kitavasodván aztán izgalmas vadászatot lehetett tartani az udvaron, a falon mászkáló legyekre, sőt a lépcsőn henyélő vörös kandúrra. Egyszer sikerült alvás közben becserkelni a jeles ragadozót. A macska régi barátom volt, de ekkor én voltam a nagy vadász! A szomszédasszony leánderétől kezdődött a cserkelés, lábujjhegyen lopakodtam a saját muskátlis ládánkig. Itt lehasaltam, és csak a puska csövét dugtam ki a túloldalra. A találatot

hatalmas nyervantással, fújással, prűszköléssel, és párducszerű elugrással jelezte. Eladdig jó barátok voltunk, ha az udvarra kített küsszéken olvastam odatelepedett, lábamhoz dörgölözött, és dorombolva gömbölyödött mellém, sziesztázni. Ezután egykét hétig hadiállapot volt köztünk. Simogatósról szó se eshetett, közeledtemre karmait kimeresztve, mellső lábait fenyegetően felém tartva, lelapultotta füleit, és fogait kimutatva rám fújt. Farka vége apró remegéssel kigyózott! Szinte tigrisszerű volt így! Később enyhült a cirnosban a harag, de olyan pajtásságos állapotba többé sose kerülünk, mint azelőtt!

Aztán teltek múltak az évek. Az a régi bádogcsövű duplapuska már csak az emlékeimben csattan olykor. Előbb légpuska lett, majd kamera, és később sörétes, meg golyós puska!

Közben néha engem is becserkeltek, és orron lóttek dugópuskáikkal az emberek, nemritkán leghívebbnek hitt barátaim...

Pár éve egy lődühönc vendégvadász oldalba lőtt egy kocát a szórón. Nyolc malacából összefogdostuk ahányat sikerült, a vadort megszidtuk, a vendég pedig nem teheti be hozzánk a lábát többet.

A vadászház mellett egy felhagyott csemetekertet ideiglenesen elkönyörögtünk az erdészettől. Kerítését rendbetettük, és a befogott malacokat ide vittük. Három sajnos elpusztult, a maradékból kettőt elcseréltünk egy távoli területről származó idegen süldőre, akiket beraktunk az árvákhoz. Reméltük, hogy ha nem kerülünk velük közvetlen kapcsolatba, és az idegen süldők is „vadítják” őket, talán kiereszthetők lesznek. Végül is elég jól számítottunk. Nem lett belőlük „pro-

tokoll disznó”. Kivéve egyet, amelyik, még évek múlva is vissza-visszajött a környékre, és már mindannyian ismertük. Valaki elkelesztelte Borcsának. Malacaival járt már a szőrökra, és télen elcsaltuk a szokásos évi hajtás előtti hajnalon a védterületre. Persze visszajött, de akkorra már a teríték előtt lobogtak tán a máglyák, és szép kort ért meg.

Vigyáztunk rá, de sajnos ő nem vigyázott magára, és amikor átváltott a műton, egy autós elütötte! A hőzöngő autósna megmutattuk a vadveszélyt jelző táblákat szép sorban, ami minket kielégtett, de azért persze a kárát meg kellett téríteni! A sérült disznó nem lett meg, de Borcsát azután sokáig nem láttuk. Elvánszorgott valahogy, és nem találtuk meg. Igazság szerint csak úgy félgőzzel kerestük. Egyikünknek se lett volna kedve meglőni a „barátnőnkét”!

Egy randa, havas esős, szeles novemberi délutánon selejtezni ültem fel a vinkósi magaslesre. Ez a domboldal arról kapta nevét, hogy egy régi kipusztult szőlő határolta, amelyet a tempós beszédű falubéli juhász és csalhatatlan meteorológus úgy jellemzett, hogy nem kár érte, mert csak amolyan vinkós bort termettek azok a tőkék még fénykorukban is.

Hajthattam én fel a viharkabátomon a csuklyát, úgy néztem ki, mint Anonymus a városligeti posztamensen. Azzal a különbséggel, hogy a jeles történetíró bronzból van, és a palota reneszánsz udvarán védett helyen ül. Én pedig egy négy méter magas ülésen didergek, és köpködöm a jégcszilánkokat, amik akármerre próbálok fordulni, megtalálnak!

– Biztos, hogy a derék öreg krónikaírónál én fázom jobban. – merengtem kedveszegen. Már-már fel akartam adni a lest, amikor az aljból kibotorkált egy magányos disznó. Erősen sántított! A távcsőben látszott, hogy a jobb hátsó lába el volt törve, és rosszul forrott össze. Selejt! – villanyzódtam fel!

Már a céltávcsőben néztem, és valahogy ismerősnek tűnt...

Ez a Borcsa! – ismertem fel!

Erősen gondolkodtam rajta, hogy meglövöm!

És ekkor a gyerekkori kandúr szeme örvénylett át az évek, meg a havas-jeges zuháré ködén.

Már megint a barátodat akarod meglőni?! – kérdezte ellenségesen.

Már nem gondolkodtam azon, hogy meglövöm-e? Kitáraztam a puskát, és lassan lemasztam a lesről. Enyhült a szél! A havas, jeges, zegernye idő az alkonyat sűrűsödésével szelíd havazássá változott. A füvek hátát, a makacsul kapaszkodó cserleveleket fehér pihék borították mire a házamhoz értem.

Vacsora után, zenehallgatás közben végiggondoltam, jól döntöttem-e?

Most hiába fagyoskodtál egész nap! – acsarkodott a rosszabbik énem

De ez az állat valamikor percre pontosan jött a kerítéshez a komencióért, és amikor eleresztettük őket, nem rohant hanyatt-homlok a többiek után! Malacaival is visszavisszajárt. Személyes ismerőssé vált, bár vadságát megtartotta. Balesete után pedig végképp visszavadult, élelmét megszerzi, teste nagy és egészséges!

Jól tettem, amikor elengedtem! – határoztam. Vadászni kell, mert az őszton ott van bennünk és munkál, de nem kell zsákmányolni minden áron!

A FEHÉR HAJTINCS

Ha valaki 60 éves korára már ősz, vagy őszül, az egy természetes dolog. Ha ebben a korban a haja még hollófekete, az már ritkaság. Ha viszont ennek a valakinek hollófekete hajában egy fehér hajtincs is nő, az már nagyon feltűnő. Ilyen fehér hajtincs ékesítette öreg barátomat, Pista bácsit. Mellesleg nagy mesélő volt. Egy-egy társas vadászat után körbeállva hallgattuk érdekes történeteit s hahotáztunk páratlan parodizáló képességén. De a fehér hajtincs történetét soha nem volt hajlandó elmesélni nekünk.

Így érkezett el 1987. január hava. A vasárnapi reggelt rózsaszínre festette a felkelő Nap, ahogy birkózva a tovaszálló sötét hófellegekkel tudtul adta a világnak, hogy ő győzött, legyőzte a félhomályt, a hetek óta tartó komor telet. Mert a Napot azóta nem láttuk! A sötét szürkésfekete felhőtömeg, mint valami óriási nagy fátyol borított be mindent. A hajnalból egyszer csak reggel lett, a reggelből dél – de ezt csak a harangszó árulta el – a délutáni szürkület pedig minden átmenet nélkül váltott éjszakai sötétségbe. A rég leesett hó halványszürke szőnyegként világított a téli éjszakában, mert patyolat fehérsége eltűnt a napok múlásával.

Ez a januári vasárnap azonban valami újat hozott!

A Nap újra ragyogott, s mint valami derűs kedvű bohém kacscintott rá a világra, üzenve azt, egyszer újra tavasz lesz!

Az emberek mosolygó arccal köszöntötték egymást, az eddig mogorva kutyák farkcsóválva futottak a kerítéshez, üdvözölve az utcabelieket.

A vadászok pedig újra gyülekeztek a falu végén az öreg jégverem mellett.

Nem voltak sokan, de izgatottan, egymás szavába vágva tervezték a napot, miközben az egész társaságot körbelengte a szilvapálinka semmi mással össze nem téveszthető illata. Szétosztották a gyöngygyölyöket, de a hajtó gyerekeket hazaküldték. Azok pedig lehajtott fejjel, szomorúan balagtak vissza a faluba.

Igen, aznap olyan dolog történt, ami ezen a vidéken régen esett meg. A vadőrök disznókat nyomoztak ki hajnalban, amit azonnal jelentettek a vadászmesternek.

A terv készen állt!

A csapat fele meghajtja a falu alatt húzódó sűrű, bodzás, akácós erdősávot, mert innen már nem váltottak ki a disznók. A csoport másik fele, az idősebbek pedig, elállják a végét. Egyszerű ez, mint a pofon, vélekedett a vadászmester. Csak Pista bátyánk mosolygott a bajusza alatt!

Pár szót váltott a vadászmesterrel s a fél lábszárig érő hóban gyorsan, sietősen megindult neki a pusztaságnak, át a dombokon a Csízek-völgy felé, mely jó másfél kilométerre húzódott az akác erdősávtól.

Megőrült az öreg – vélekedtek sokan. Pedig Pista bátyánk csak olyat tudott, amit ők még nem.

Még nagyapja mesélte neki gyerekkorában, hogy hajdanán, mikor a szomszéd falu ősnádasát nem tépte fel a gőzeke, az innen elkalandozó disznók ezen a völgyfenéken törtek vissza a biztonságot nyújtó sűrűség-

be. Az ősnádas azóta rég eltűnt, már csak a határrész neve őrzi a múltat: Toportyános.

Ma pedig búzát, napraforgót vagy kukoricát terem nád helyett. Igaz, esős években a kalászcok közt itt is, ott is feltűnik egy-egy nádszál. A vad viszont valahogy megérzi, génjeiben hordozza, generációkon keresztül ezeket a régi váltókat, vadcsapákat.

Ez az, amit csak Pista bátyánk tudott az ott lévő vadászok közül, ezért húzódott a Csízek-völgy aljába s keresett takarást egy szobányi serevényfűz bokrosban.

Bekecsét a hóra terítette s erre térdelve éppen csak a feje látszott ki a sűrűből.

Alig helyezkedett el, már hallotta is a lövést az akácós irányából. Azután a második, harmadik, majd szinte egész sortűz hallatszott.

A két gyöngygyölyő ekkor már az öreg Tula csövében volt. Jellegzetes mozdulattal húzta fel a „sárkányokat”, ahogy ő a kaksókat nevezte. Várt türelmesen. Múlt az idő, fogolycsapat húzott át a feje felett csirikelve, csak éppen a disznók nem voltak sehol. Aztán mégis. Mesze, fent a dombélen megjelent egy fekete tömeg s utána egy másik, talán még nagyobb.

Közepes iramban futva, a Csízek-völgy felé fordultak. Fújtatva, néhol szinte túrva a szél által összehordott havat, éppen a völgy közepén haladva, percek alatt Pista bácsi előtt voltak. Csapzott, vizes szörzetükről gomolygott a vízpára. A futásban meglapulva érték a rekettje bokor folthoz.

Ekkor két lövés dörrent. A disznók újra megiramodtak, de a hátsó előbb elmaradt a másiktól, majd nem futott tovább vele, hanem oldalra tért, neki a domboldalnak, de pár méter után megállt s eldőlt a havon.

Hatalmas testű, öreg kan volt. Pista bácsi mellé ballagott, kalapját levéve, jobb kezével végigsimította hollófekete haját. A kerges tenyér egy pillanatra megállt a fehér hajtincsen. Nagyapjára gondolt, aki gyerekkorában a kemence mellett sokat mesélt neki hajdan volt nádasokról, abban lakó farkasokról és disznókról, melyek a Csízek-völgy alján merészkedtek éjszakai portyáikra.

S szépen lassan megelevenedett a múlt. Egy folyóvízi csónakos vadászat is, az utolsó, mely után a nagyapja örökre a szögre akasztotta a fegyvert.

Ő még gyerek volt, nagyobb volt nála az evező, mellyel egyenesben tartotta a folyón lefelé sodródó ladikot. A nagyapa a csónak orrában ült s hosszasan célozta a folyó felett félkörívben feléjük repülő magányos vadludat. A megfelelő pillanatra várt. Talán túl sokáig is, ugyanis a sodrás közben 90 fokkal elfordította a csónakot, mert az unoka csak a ludat nézte, csónakról, evezőről elfeledkezett. Így aztán pár pillanat alatt a ladik hátulja került a lövés irányába. Pista bátyánk ekkor izgalomban lassan, óvatosan, lélegzetét visszatartva felállt az ülésről. Ezt a nagyapa nem vette észre, mert a fegyvert jó ideje arcánál tartotta és a lúdra figyelt.

A lövés épp ekkor dördült. Pista bátyánk pedig csak annyit érzett, hogy valami nagyon megcsípte a feje búbját, mire szép csendben visszaült az ülésre. Pedig ez a csípés a halál szele volt!

Ha csak 2 cm-rel magasabb – most nem áll itt élete legnagyobb vadkanja mellett.

A szerencsés baleset még este kitudódott, mert a nővérek azonnal észrevették a hiányzó hajcsomót, mely csak évek múlva nőtt ki – de már fehéren!

A BENNEM ÉLŐ FŐNIXMADÁR

Lassan közeledik a júliusi alkonyat. Lágy tűcsözkzene szakítja meg a hirtelen beállt csendet.

Egy gyönyörű helyre épített magaslesen ülünk hivatásos vadász barátommal. Hatalmas rét szélén áll a les, melyet három oldalról erdő szegélyez.

Szüntelenül két látcső vallatja az alatt elterülő rétet. A két sarokban – egyelőre – békeesen és csendesen pihennek a puskáink. Társam gyönyörű stucnija mellett szerényen húzódik meg a kedves M98-as Mauserem.

Egy őzbakot várunk. Javában tart az üzedés, és abban bízunk, hogy ma talán sikerül jobban megnézni a Feri által csak pillanatokra látott kecses dailiát.

A rét most sem üres. A jobb oldali erdőszélen suta szálagzatja a hosszú szálú fűvet. Gida nincs vele, talán már a lakodálomra készül.

Ebben a pillanatban egy őzbak ugrik ki az erdőből! Odarohan a sutához, majd a hölgyet méregetve mozdulatlanul megáll. Így legalább jobban szemügyre vehetjük. Fiatal, ígéretes hatos. Nagy vehemenciával udvarolni kezd, de a suta elutasítja a forróvérű udvarlót.

A vörös legény még próbálkozik egy pár-szor, majd megurva a meddő próbálkozást oly' hirtelen tűnik el az erdő fái között, amilyen hirtelen érkezett. Újra csak a suta marad a lenyugvó nap fényében fürdő réten...

Egy darabig még nézelődik, majd elkalandoznak a gondolataim...

Az elmúlt két hónap eseményei jutnak megint az eszembe.

Tegnap múlt-ugyanis két hónapja, hogy utoljára kint jártam az erdőben.

Az utóbbi hatvan nap nagy változást, és még több bizonytalanságot hozott az életembe. A tavasszal kiderült, hogy baj van a bal szememmel. A gondot – sajnos – csak műtéttel lehetett orvosolni. Ráadásul mindkét szememet műteni kellett, mert a jó szememet hozzá kellett állítani a „rosszhoz”.

– Nem céltávcső az én szemem, hogy állíthatni kelljen – próbáltam poénkodni a fiatal adjunktussal.

– Ha kész lesz a műtét, meglátja jobb lesz, mint valaha – vette a lapot a doktor.

– Mi lesz, ha nem sikerül? – kezdett bennem ágaskodni a kétségbeesés.

– Meglátja sikerülni fog! A műtétet viszont mihamarabb el kell végezni.

Szavai szinte letaglóztak, és mint a részeg a „hivatalból” úgy tántorogtam ki a furcsa félhomályban úszó vizsgálóból.

Hazafelé az autóban kétségek özöne zúdult rám. Mi lesz, ha nem sikerül? Hogy fogok dolgozni, vadászni, vagy egyáltalán hogyan fogok – esetleg – vakon tovább élni.

A naptár lapjai gyorsan peregtek, vésszen közeledett a műtét napja. Még előző délután nagyot jártam a területen. A határban szinte nyüzsgött az élet. Bennem viszont valami határtalan szomorúság bolyongott. Olyan érzésem támadt, mintha soha többé nem térhetnék ide vissza, és ma vadászom itt utoljára.

Elérkezett a műtét napja.

Reggel még kinyitottam a fegyverszekrény ajtaját, és sorba kézbevettem a puskáimat.

A kis 16-os Monte Carlo után a sok használatból fényesre kopott 12-es Zastava bock következett. A sort a kedvencem, a 7x64-es német Mauser zárta. Megsimogattam a sötét diófa tusát, majd nagy sóhajtással visszatettem a lemezárstomba.

A torkomban pedig akkora gombócot éreztem, amelyet már régen nem...

Aztán jött, aminek jönni kellett...

Kórházzag, villódzó furcsa fények, és a klinika nyüzsgése.

A műtőasztalon feküdtem. Letakarva, rögzítve.

Hallottam néhány biztató szót is.

A berakott szemterpesz velőig hatoló fájdalomt okozott...

Megjelent a fejem fölött a masina. Furcsa zümmögés kezdődött, a szemem előtt pedig villódzó, tüzes karikák táncoltak.

Feküdtem kábán, megbékélve a sorsommal.

Megszűnt számomra a külvilág, az idő, a tér.

Arra eszméltem, hogy valaki fogja a karomat és felültet, majd leragasztja mindkét szemem.

Édesanyám hangját hallottam. Fogták a karomat és vezettek, mint a bibliai vakot. A

következő hetekben a fájdalom és a kétségbeesés voltak az állandó vendégeim. Csak álltam a fegyverszekrény előtt és nem mertem kinyitni az ajtót...

Leültem a nappaliban és néztem a trófeáimat. Felidéztem megint a hozzájuk fűződő emlékeket. Szinte éreztem a rókales hidegét, a puskaagy hűvösét, hallottam a lövés hangját...

Vadászom-e még valaha?

Élhetek-e még a szenvedélyemnek, ami életem egyik értelmét adta, ki-csapcsolt a munkás hétköznapi szürke magányából. Hallom-e még valaha puskáim dörrenését, érezhetem-e a löpor keserűsége, de oly' kedves illatát?

Aztán lassan javulni kezdett a látásom...

Sápadtan, félig gyógyultan végigküzdöttem egy felvételi vizsgát is, – mint utólag kiderült – sikeresen.

Életem egyik legjobb híre pedig az volt, amikor a fiatal doktor közölte velem, hogy mostantól akár vadászhatok is.

Most pedig itt ülünk, és várjuk a bakot...

Hirtelen mozgás billent vissza a valóság talajára!

Kecsés suta fut a kötésig érő fűben, nyomában lovagjával. A hajsza körbe-körbe folytatódik.

Mozgás közben bíráljuk a bakot...

Javakorabeli legény, szűk állású, formás, hosszú agancssal. Tökéletesen megfelelne, ha megállna!

A szákereszt követi útját, hátha megtorpan egy pillanatra... A suta sír, a begerjedt udvarló tovább üldözi. Iramuk nem lassul, pár ugrással elérik a szálast. Bent az erdőben tovább folytatódik a bak erőszakos udvarlása. Egy idő után pedig elhal kergetőzésük nesze...

Elbiztosítom a puskát és visszatámasztom a sarokba.

A bal oldalunkon fekvő szóró szélén mozgás hallatszik! Társam meglók...

A következő pillanatban hatalmas fej jelenik meg a vadrózsabokor mellett... pillanatok múlva pedig egy óriási dísznő tolu ki a tisztásra. Izgatottan nézegetjük. Hasonló nagyságú kant nem sokat láttam idáig!

– Az „Apjok” vacsoráznai jött – közli lakonikusan barátom.

Valóban ez a kan lehet a környék sertéstársadalmának koronázatlan királya. Olyan nyugodtan turkál a szórón, mint egy tapasztalatlan malac. Ebből is látszik, hogy puska-dörrenés igen ritkán veri fel a Feri által gondozott és óvott területet. Sokáig gyönyörködünk az eszegető kanban.

A félhomály szellemléptekkel érkezik meg...

Majd lassan, mint egy nagy palást, úgy borul a sötétség a rétre.

Mi is lassan készülődünk. Kiveszem a szokásos három patront a puskából és elindulok lefelé a létrán.

A mai estén olyan ajándékot kaptam az erdőből, ami igen ritkán adatik meg. A mitológiai főnixmadár jut eszembe. Valahol én is hozzá hasonlítok...

Igaz én nem a tűzben születtem újjá, és nem a lángok éltető melege bábáskodott az újjászületésemnél.

Visszont én is szinte újrászülettem a mögöttem álló két hónap után. De igen messziről a reménytelenség és a kilátástalanság sötét fenekéről jöttem vissza az élet naposabb oldalára. A gyógyuláshoz az erőt és a kitartást az a reménysugár adta, hogy talán olyan lesz a látásom, hogy újra vadászhatok. Mert a határjárás és a vadászat nélkül nem tudom elképzelni az életemet.

A mai estén bebizonyosodott, hogy a kezdeti halvány reménysugárból igazi, mindent betöltő fény lett. Régen voltam olyan boldog, mint ma!

Leszállva a lesről, még belehallgatózunk a júliusi este titokzatos hangjaiba.

Társam elsétál előre a terepjáróért. Még egyszer szétnézek a sötétség borította tájon. Majd a vállamra dobom a Mausert, és én is nekivágok az éjszakának...

TALPALATNYI FÖLD

– avagy a vadászat tanulságai

Az álmok nem arra valóak, hogy valóra váljanak – tudjuk s tapasztaljuk ezt mindahányan. S hogy vannak álmok, amelyek mégis valóra válnak: az élet csodája.

Több mint egy éve már, hogy azokat az ösvényeket járhatom, amelyeken gyermekként a természet titkaira rácsodálkoztam. Ismerős – bár változott – itt minden. Gyermekkorom csodás világát kaptam vissza felnőttként, s ezt őrizem – álmodom, mint a Jóisten kegyes ajándékát.

HAZAÉRÉS

Úgy alakult, hogy némi munka fejében idén lőhettem egy bakot – itthon. Nagy szó ez, hiszen járjon bármerre is a vadász, mégis örök álma, hogy a gyermekkor vadászmezőin ejtsen büszke vadat. Igaz, őzet lőni májusban vagy őzekedés idején illik, s lehet igazán, ám a körülmények olykor behatárolják lehetőségeinket. Így történt velem is, mikor június végén kezdtem el keresni bakomat a jólismert hazai tájakon. Igaz, mióta itt jártam, sokminden változott a határban, s persze bennem is. Azok a bakok, amelyeknek váltót még jól ismertem, régen nincsenek már, felnőtt az erdő, a rét helyén lucernás virít. Ám az ember botor, s úgy hiszi, „hazai pályán” még most is könnyű egy lőhető bakot találni. Elbizakodottan vágtam neki a feladatnak, ám sem az esti lesek, sem a hosszú hajnali cserkelések nem vezettek eredményre. Csak suták, gidák és fiatal, reményteljes őzdaliák kerültek elé. A rövid szabadság pedig csak fogyott-fogyott...

Az utolsó reggelen már céltávcsövön keresztül figyeltem egy hosszú, sötét agancsú fiatal bakot, és kis feleségem mellett, nem értette, miért nem lőök. Már csak egyetlen esténk maradt... Jöttünk-mentünk egész nap, hivatalos ügyeimet intéztem, s délután egy

cseresznyefa alatt is kis vadásztársaságunk jövőjét tervezgettük vadászcsimboráimmal. Pista – aki immár kis csapatunk elnöke – azért rákérdezett, hogyan állok a bakommal. Nehéz ügy – válaszoltam, hiszen magamnak sem akartam bevallani, hogy itthon nem tudok egy bakot terítékre hozni. Hová mentek este? – kérdezte Zoli, tréfa- és vadászmesterünk. Kérdő tekintetemre összenéztek. Lenne egy bak, a bányagödör szélén, a Borhy-erdő alatt; neked való, szép, öreg bak; persze, oda ültök, ahová gondolod – mondta Zoli. Pista meg csak szívtá a pipáját. Aztán elbúcsúztunk, és amikor a beíró fűzethez értünk, elbizonytalanodtam. Végül oda írtam be magunkat, ahol a fiúk a bakot mondták...

Csendes kis rétre nézett a magasles, még egy dagonya is volt előtte, amelyre sorra szálltak be szomjukat oltani a színpompás örvös galambok és vadgerlek. Hamar előbújt egy fáradt őzsuta is, és végignézhettük, ahogy tőlünk alig húsz méterre csipegetve lefelé szel. Aztán egy róka jött, kis feleségem nagy öröme, mert neki a rókák barátai. (Talán ezért nem sikerült tavaly télen egyet sem lőnöm?) Az alkonyi madárszivaj egyre halkult, a fény fogyott, én pedig egyre reménytelenebbül vártam a jószerecsét. S mikor már alig hittem, feltűnt egy bak messze, a rét túlsó sarkán. Lassan, lefelé haladt felénk, a magas fűben, hol eltűnt, hol előbukant. Bemondásra az ember nem lő bakot, ezért szememet meresztve távcsöveztem, s mikor tisztán láttam az agancsát, csak akkor vettem fel a fegyvert. A lövés után a bak el-

dőlt a júniusi réten, a vágy beteljesült, s én reszkető kézzel, boldogan gyűjtöttem rá. Akkor már csak percek voltak a lővilágból... Aztán odamentünk hozzá, mellé telepedve csodáltam a vénséges-vén bak gyönyörű agancsát. Utolsó falatot adtam neki, kalapomat felékesítettem a törettel, aztán – mert modern világot élünk – telefonáltam vadászmesterünknek. Valami pinceszerről szólíthattam el (ugyanis a „szent” krotália nála volt), felesége hozta ki a terítékre. Sofőröm van – vidámkodott, ezért asszonyaink nagy öröme a helyszínen megittuk az áldomást. Este tizenegy óra volt, mikor beértünk hozzájuk, a faluba, a zsigereles, a fényképezés és a pezsgő után már majdnem éjfél lett. Még elvittük leadni a bakot a második faluba, ahol a vadátvevő öreg erdészt is megörvendeztettük. Hajnali fél kettőre értünk haza szüleimhez, aztán másnap reggel irány Bábolna – de nem volt semmi baj, mert tudtam, éreztem, hogy itthon vagyok immár, befogadtak, mert ahogy a fiúkat ismerem, bárkinek nem adták volna oda a terület talán legöregebb bakját...

FÉLELEM

Még májusban történt, mikor öröm az élet tavaszi tobzódásában a rétek szélén várni a madárdalos alkonyt. A nap hétágra sütött, s mi boldogok voltunk, mert feleségem szíve alatt nő-

(Folytatás
a 14. oldalon)

(Folytatás a 13. oldalról)

vekedett reménységünk. Mintha a természet is kedveskedni akart volna várandós asszonykámnak, elénk járultak sorra a nyulak, a fácánkakasok, az őzek – köztük a már tél vége óta ismert daliás bak is. (Amelynek szempontomból egyetlen hibája volt: túl szép és túl daliás volt ahhoz, hogy meglőhessem.) Azért a bakot céltávcsövön keresztül is megnéztem, sőt, még feleségemmel is megnéztem.

Élveztük a mézes illatokat hordozó alkonyi fuvallatot az öreg fűzfa koronájában épült lesen, és úgy éreztük, a világ minden gondját magunk mögött hagytuk.

Nem messze a lestől kis üzemi út aszfaltcsíkja fut, ott hagytuk az autót. A határban dolgozók már hazamentek, ezért is volt furcsa a nagy, sötét színű kocsi, amelyik a falu felől a szőlők irányába tartott. De hát jöhetmeht bárki, akinek még dolga van. A kocsi a dombon visszafordult, és elhúzott mögöttünk. Meg is nyugodtam kissé, azonban a szürkületben nemsokára újra feltűnt. Ez már gyanús volt, hiszen ilyen autóval nem járnak kapálni...

Kis feleségemet nem akartam feleslegesen megijeszteni, de indulást vezényeltem. Mikor kiértünk az útra, a nagy, füstös ablakú batár már ott állt autónk mellett, és ahogy kiléptem az út közepére, rám kapcsolta egy pillanatra a reflektort. Az emberben ilyenkor a legrosszabb lehetőségek merülnek fel, feleségemet leparancsoltam az úttestről, én pedig csőre húz-

tam a fegyvert. Időközben egy vontató közeledett mögöttünk a falu felől, s ezen felbátorodva elindultunk előtte. Hihetetlenül hosszúnak tűnt az az ötven méter, míg odaértünk a kocsihoz a traktor lámpafényében. Ahogy elmentem a füstös ablakú autó mellett, a szívem a torkomban dobogott, és valami hideg, keserű indulat szállt meg. Tudtam, hogy valakikben ott a sötét ablaküveg mögött most fortyog a gonosz szándék, amely nem tudni, milyen jóvátehetetlen tetteiben fog testet ölteni. Az idegen autó közben néhány métert előre gurult, feleségem már a kormányon ült, én pedig izzadó kézzel markoltam a fegyvert. A traktor is elzötyögött mellettünk, az idegen kocsi pedig lassan, mint a sötét, ismeretlen fenyegetés, elindult. Mikor a helyzetjelzők eltűntek a kanyarban, én is beültem a kocsiba, és telefonon bementem a kocsi rendszámát vadászmesterünknek, akinek a hangján éreztem, hogy nem veszi igazán komolyan az egészséget, s talán azt gondolja, rémeket látok.

Pedig nem, mert a félelem és a kiszolgáltatottság keserű érzése bennem maradt, csak úgy, mint a tehetetlen düh azért, hogy az emberi lélekben tanyát ütött a gonoszság itt kísért közöttünk és megmérgezte mindent.

A rossz vadászik reánk.

A KIS HERCEG

A kis herceg még pólyás kisbaba, öntudatlan, pihe-puha, reménykedő kicsi élet. Régóta várt, kedves és talányos vendég, akinek

érkezését a Teremtő már a világ kezdetén pontosan eltervezte.

Otthon vannak most édesanyjával, míg én eljöhettek kicsit távoli birodalmamba szemlét tartani. Zsebkendőnyi rétünk közepén, a viharban kidőlt öreg díófa törzsén üdögélek, és tervezgetek. A fűzfabokrokat alaposan meg kell metszeni, a forrást ki kell tisztítani, a gázt s az elszaporodott csipkebokrokat ki kell vágni. A krupliföld helyét felszántom majd, lucernával vegyes fűvet vetek oda, hogy csemegézhesse nek rajta az őzek és a nyulak. A szobányi akácot is megritkítom, hadd növekedjenek az erősebb suhancok. A kunyhót kitakarítom, a cserepeket megigazítom, a padlóval is kezdeni kell valamit.

Rendbe kell szedni a birodalmat, mert egykét esztendő, és jön a kis herceg, hogy örök időktől neki szánt jussát birtokba vegye.

Rövidesen megváltozik itt minden, ahogy egy csapásra megváltoztam én is. Számba kell vegyem titkos kincseim. A hamvas májusi hajnalban tisztábban fog szólni az aránymálinkó fuvolája, mint valaha. A bágyadt őszi fényben gyorsabban növekszik majd a csipkebogyó, s a szeder legédebb gyümölcsét hozza. A szőlőtáblák ezerszín őszi pompája is más lesz már, mint máskor.

És más lesz a szenvedély is. A tróféánál, a zsákmánynál immár fontosabb lesz, hogy titkaim megosszam kis hercegemmel. Meglassul lépésem a poros, álmos búzatarlókön, a hóban is nagyobb utat török, hogy követni tudjon. Új kincsem lesz majd a tiszta ámulat, ha az eső után a dülőúton száritkozó nyulakat néz, vagy ha őzgida kerül elénk. Én óvom álmát, ha friss szénanyoszolyáján fáradt álomra szenderül a hosszú gyaloglás után.

Övé itt minden. Megkapja ezt a talpalatnyi földet, a tájat, a völgyet és a felhőket, a szabadság mámorító érzését. Megosztom vele utolsó menedékem, ahová én is egyre üzőttebben futok a mindennapok sűrűsödő gondja elől.

Az Alföldön született, a Dunántúlon növekszik, de hazahozom ide, a Mátraaljára, hogy birtokba vehesse birodalmát.

S ha majd katángkórót kaszabol fűzfakardjával, ha a túlérlett, mustos illatú szőlőfürtöktől elrontja kicsit a hasát, ha fapuskáját felrebbenő fácánkakasra emeli, akkor a világ elveszített, összezavart rendje egy pillanatra helyreáll. A kis herceg visszaveszi öröktől rendelt jussát, megveti lábát ezen a picike biztos ponton, hogy kifordíthassa sarkából a világot.

Nézzük majd, ahogy a rét sarkára rakott tűzből parázs lesz, s mikor kis hercegem elszenderül, megmarkolok egy maréknyi zsíros, hazai földet, kipergetem ujjaim között, és arra gondolok, amit Fekete István írt egykoron: „... mögötte kínlódás és bánat, de a szívében a névtelen hősök élnek, és sugdosnak, hogy pénz, öröm, bánat, mind-mind elmúlnak, elenyésznek, nem teremnek, nem segítenek, nem vígasztalnak, csak a porladt szívek álma, televénye az érték – és csak a föld, csak a föld”.

ISA PUR ÉS HOMU...

Mindenek előtt és felett kézcsókom a hölgyeknek – Urbi et Orbi! No, ne nézzetek rám olyan kajánul! Persze, azt gondoljátok, ti éretlen tacsók, hogy már megint viszket a valagam! Hát ide figyeljétek! Nekem már a nagybátyámat is „Lepkekirálynak” nevezték, éjjel-nappal csak a pillangókon járt az esze. S ahogy utólag végiggondolom a dolgokat, kiváló tanítómesternek bizonyult. Első vadászatom élményét is az ő útmutatásai alapján őrzöm: egész éjszaka le sem hunytam a szemem az izgalomtól. A hajnali vekkercsörgésre villámként pattantam ki az ágyból, és irány Bugy! Hát kell ehhez kommentár?

Később a Lános-Ürbő turjánosának vízimadár-világa ragadott meg: ott láttam először széki fuszulykát, lápi csicsörkét, sőt guvatot is! Utóbbiról ugyan nem tudom, valójában az volt-e, de úgy figyeltem minden mozdulatát, hogy a szemem majd kiguvadt (kiejtéskor a „d”-t nem hangoztatjuk!). Ne gondoljátok gyerekek, hogy mindez csupán bikfangos álduma! Vegyétek tudomásul, ha beledöglök is, csakis az igazat, a színtiszta igazat írom!

Aztán következtek a gondtalan ifjú évek az Átok-csatorna partján. Ficerével és Macerával jártunk oda sátorozni. No, persze mindegyikünk magával hozta a barátnőjét is, hogy vadász szaknyelven szólva „jó legyen az ivararány”. Hogy mit tudtak ezek ficeregni, pedig csontdermesztő télidőben még a cipzárjuk is befagyott! Ne vigyorgjátok már megint olyan kajánul: a sátor cipzárjáról van szó!

Néhány haverom szeretett volna horgászt faragni belőlem, de én piszkosul unatkoztam. Nem csoda: órák hosszat azt figyelni, hogyan fogják felzabálni a halak a bedobált csalit – ezt se fejfel, se seggel nem tudtam végigcsinálni. Már-már ott tartottam, hogy kezdtem megérteni az orvadászokat és orvhalászokat, akik a siker érdekében csak a lényegre törnek, és nem szötyörkéznek annyit. De nem akartam, hogy leélgjen a pofámról a bőr, ezért még időben felhagytam az egész vízi hajcihővel.

Maradt tehát a vadászat, de az amúgy, istenigazából! Ha vadászatról van szó, még ma is elvesztem minden józan ítélőképességemet! (Hát, ha még nem is vagyok teljesen józan! Akkor még egyebet is elvesztek. Hogy mit? Arra már nem emlékszem.)

Vadászélményeim közül főként vendégvadászataim emlékeztetnek, bár bevallom, egyikken-másikon sem lobogó máglya, sem jelentés nem hangzott el. (Megjegyzem, előbbi furcsa is lett volna.) Korábban egy-egy alkalommal akkori feleségem is elkísért. Melyik is? Nézzük csak betűrend szerinti sorrendben: Abigél, Afrodité, Anasztázia, Angéla, Antónia, Barbara, Bernadett, Boglárka, Burgundia (pardon, ez egy másik felsoroláshoz tartozik!), Cecília, Célia, Claudia (őt a „K”-nál is meg szoktam említeni), Daniela, Daphne, Debóra, Dulcinea, ... eh, ez így nem lesz jó! Mire a sor végére érek, eltelik vagy három nap, közben pedig rég elfelejtem, miért is kezdtem el az egészet. Tényleg, miért is?

Szóval, egyik alkalommal, fációzás közben egy fejmagasságban remekül húzó toronykakas berepült az éppen előttem lévő vasúti alagútba. Utána dupláztam, gondolván, hogy úgysem jön a vonat. Mint utólag megtudtam, az alagútban számos kanyar

található, az egyik sörétszem falról-falra pattanva mégis túljutott rajta. Mi csak egy kurva nagy ordítást hallottunk a túloldalról: „Meglőttél, te állat!” Gondolhatjátok, hogy kis híján beszartam, mert eszembe jutott egyik idős vadász kollégám regulája: „Aki vadászt lő, maga nyúzza meg!” Hát nekem semmi kedvem nem volt hozzá. Végül a dolog derűs fordulatot vett. Kiderült ugyanis, hogy éppen egyik kedves sebészorvos cimborámat érte az ominózus sörétszem. Még örült is neki, mert már hónapok óta nem volt alkalma gyakorolni a praxisát. Ezért ott a helyszínen elvégezte magán – mindenes bicskájával – a műtétet. Este, a vacsoránál ugyan állandóan mellényült az ételnek, mert a fél szeme bedagadt, a másikkal meg bandzsított, de azért nagyon vidámak és elégedettek voltunk. Főként a tizenkét fogásos, remek vacsora okán. Amikor már mindenkinek heveny hányingere volt a rengeteg megbált ételtől, a társaság elnöke így szól hozzánk: „Várjatok, mindjárt jön a gulyás!” Erre néhányan azonnal kirohantak. Az a marha elfelejtette megmondani, hogy a bennünket szállásunkra fuvarozó vadórt hívják Gulyásnak!

Kevesen tudják, hogy az én ötletem volt az első vadászbál megszervezése, amelyből aztán napjainkra hagyomány született. Nem volt könnyű feladat, mert az elvtársi időkben hivatalos fórumokon az efféle mulatságot posztkapitalista, neoarisztokrata allűrnek tekintették. Mivel azonban az első titkártól az utolsó államtitkárig mindenki a haverom volt, nem lehetett kétséges, hogy kezdeményezésemet siker koronázza. A bakafántoskodókat azzal győztem meg, hogy az egész bulit nem is magunk miatt csináljuk, hanem a csavargásainkat állandóan a pofánkba dörgölő asszonyok kiengesztelése végett. Ez az érve mindenre villámcsapásként hatott, hiszen minden főkorifeusnak volt felesége vagy más néven neve-

zendő oldalbordája. Hogy teljes legyen a siker, Sajói Gyula cimborám révén sikerült megnyernünk neves művészeket. Tulajdonképpen mindenki jól járt, csak én nem. Ugyanis máskor ők fizettek nekem, ha azt akarták, hogy hallgassam végig a szövegezésüket.

Mint szintén köztudott, évtizedeken keresztül a magyar vadászat utazó nagykövetének szerepét is betöltöttem. Számos országban jártam, általában mindenütt nagy szeretettel és tisztelettel fogadtak. Csupán Indiában támadt némi nézeteltérésem, mert városnézés közben nem engedtek be a Hallgatás Tornyába. Indoklásul elmondták, azért nem léphetek be oda, mert két-három másodpercre sem vagyok képes befogni a pofámat, s ezzel súlyosan megsérteném vallásos érzelmeiket. Ha még azt is hozzáteszem, hogy – kérem tisztelettel – kíváncsiságom miatt még ugyanaznap este majdnem leszartak a keselyűk, hát érthető, hogy egyszer és mindenkorra tele lett a bugyrom Indiával.

Bezzeg Finnországra mindig szívesen emlékezem! Már csak azért is, mert mindjárt a kezdet kezdetén megismerkedtem ott egy roppant csinos és kedves, Inga nevű hölgygel. S bár – ha emlékezetem nem csal – egyik ottani barátom felesége volt, magyarországi látogatása alkalmával szokásomtól eltérően nem vittem el a Fáy – prészházba, Somlyóra, nehogy kilengjen. Arra pedig még gondolni sem merek, mi lett volna, ha a jófajta somlyói hatására netán torziós, mi több, retorziós Ingává változott volna!

Egy alkalommal Jamayhtyávarveyháikkai-nenbe (Urísten, bonyolultabb, mint a Rabindranath ta-

(Folytatás a 16. oldalon)

(Folytatás a 15. oldalról)

gore! A jövőben ezt javaslom józanságvizsgáló tesztnek.) Voltam hivatalos, vadréce és házi görény vadászatra. El kell mondanom, hogy az ottani házi görények a nálunk honosaktól eltérően lapátos agancsot viselnek, és jávorfán tanyáznak. Amikor megérkeztünk Inkerébe (Törjenek inkerékbe, ha nem így történt!), Tapi Jajalatta, a helyi vadász-társaság elnöke fogadott. Mint kiderült, házigazdám nálam jóval idősebb úr (Létezik ilyen?), mégis remekül működik a puskája. Pedig azt hittem, nálam alkalmasint senki nem tud jobban kacsázni.

Vadászat előtt az egybegyűltek közölték velem: ki kell állnom néhány próbatételt, melyek által egyértelműen megbizonyosodnak vadászai mivoltomról. Elsőként három palack Finlandia márkájú pezsgőt kellett sunyi és alattomos módon, teljesen hangtalanul kibontanom, ugyanis az ottani törvények is tiltják a vadászat közbeni alkoholfogyasztást. A feladatot időn belül, kiválóan teljesítettem. Ezután következett a keményebb megpróbáltatás: ötven méterről először az álló, majd a jobbról balra, illetve balról jobbra futó vadászmesterre kellett leadnom három-három lövést, természetesen vaktölténnyel. Miután ezt is sikeresen végrehajtottam, kezembe nyomták a vadászvizsga-bizonyítványt, valamint a finn rendőrség ellenem kiadott általános körözési parancsát. Most már semmi akadálya nem volt annak, hogy részt vegyek az aznapi vadászon.

Másnap jávorvadászatra került sor. A vadászmester megnyugtatót: lőállásomban legyenek tökéletesen felszabadult. Mocorogjak, dohányozzam, fűtyörésszem, vagy – ha kedvem tartja – akár dalra is fakadhatok (szegény, nem tudta, mire biztat), mivel a felém hajtandó százhuszonhárom éves jávortehén már totál süket. Életem is a felkínált lehetőségekkel, bár ezzel kockáztattam a sikert, mert a hajtók érces hangom hallatán három kilométeres körzetből elmenekültek. A nemes vad ennek ellenére betámolygott az előttem elterülő tisztásra. Lövésre kész fegyverrel vártam, mert már messziről észleltem csontjai zörgését. Az egész tárat kiürítettem, a jávornagyit mégis sértetlenül távozott. Utólag kiderült, hogy induláskor a vadászmester véletlenül a vadászvizsga után megmaradt vaktöltényeket nyomta a markomba. Gondolhatjátok, milyen tippet adtam a derék karjalainak a töltények szaporítását illetően. E kifejezést már olyan sokszor elmondtam, hogy most kivételesen eltekintek tőle.

Lengyelországi barátaimnál tett látogatásom emlékeit fotókon is megőriztettem. Az egyik ilyen magam készítette fényképen, sajnos nem látszik kollégám, Felix bácsi arca, mi több lx bácsi fél arca sem. Egybeolvad ugyanis a mő-

götte magasodó, bölényt mintázó bronzszobor sötétjével. Így nem emlékszem pontosan, hogy Felix bácsinak volt-e bölényfeje, vagy a bölénynek emberi teste. De ez nem is lényeges. Van azonban a dolognak egy igen érdekes vonatkozása. Ennek a bölénynek a fejét a 2. világháborúban a németek levágták. A háború után a lengyelek megtalálták, és visszahegesztették a testre. Ha vissza nem hegesztették volna, Felix bácsi feje is látszott volna, s talán az én mesém is tovább tartott volna. Az ismert fordulat ellenére azonban még nem fejeződött be a történet. Felix bácsi ugyanis itt volt a világkiállításon. Egy teljes napot együtt töltöttünk. Késő este egymás kezét szorongatva, alig tudtunk elválni. Ez érthető, hisz mindkettőnk keze görcsöt kapott. Most jól jöttek volna a németek, akik annak idején a bölény fejét levágták! Hogy valami haszonnal töltsük időnket, amíg a görcsoldó injekciók hatása jelentkezik, az egybeverődött, nem csekély számú, alkalmi nézőközönségnek a közismert mondókat skandáltuk: „Magyar – lengyel, két jó barát, együtt harcol, issza borát!”

Mivel tudom, milyen büszkék a lengyelek elődeik harci érdemeire, felajánlottam, hogy meghagyom nekik a harcot, és megelégszem a borral, csak jó legyen és sok. Erre azonban Felix barátom köszönés nélkül úgy otthagyt, mint Szent Pál az oláhokat.

Ausztráliában képtelen voltam valamilyen is akklimatizálódni. Megszoktam ugyanis, hogy kis hazánkban szinte mindenki egymásnak sógora-komája (legalább is felsőbb régiókban mindig így volt), az ötödik kontinensen viszont a kutya sem törődik a másikkal! Társammal heteket töltöttünk távol a civilizációtól. Amikor egyszer három nap után találkoztunk egy szembejövő autóval, hiába integettünk. A benne ülők le se szartak minket. Utólag, alaposan végiggondolva a dolog lehetséges részleteit, talán jobb is volt így...

Bezzeg a messzi idegenbe szakadt hazánkfiával egészen más a helyzet, ők a mai napig megőrizték kötődésüket az itthoniakhoz. Példaként egyik hazánk lányát említeném, akit tanfolyam (és magánórák) keretében én tanítottam meg egyre-másra. No, nem egészen érdektelenül, mert remekül főzött a lelkem: fokhagymás csukája messze felülmúlta az én izzadt fuszekli-szagú, enyhén félretaposott sarkú csukámat. Amikor már jó ideje tömtük egymás fe-

jét (én bölcs tudományokkal, ő pedig remek étkekkel), egy napon előállt kérésével: „Ha egyszer megint lehetnéked támad, vigyél magaddal!” Mondanom sem kell, megtettem. És lássatok csodát: remek agancsot tértünk haza. Igaz, csak hullajtott volt, de valódi. Aztán egy napon megtudtam: barátnóm lemondott arról, hogy erkölcsileg magasabb rendű társadalmunkban éljen, helyette inkább a rothadó svájci kapitalizmust választotta.

Évekkel később – hivatalos kiküldetésem kapcsán – találkoztunk ismét. Olyan kitörő örömmel fogadott, mintha előző nap lett volna az utolsó valóperes tárgyalásunk. Hogy isne, hiszen ajándékba elvittem neki közös agancsunkat. Fényképet is készítettem a hőlgyről, amint a boldogságtól éppen felre-pülni készül. Karjának mozdulatai ausztráliai, vén emukakasom halálos lövés utáni szárnycsapásaira emlékeztetnek. Mint megtudtam, agancsomat azóta is ágya fölé függesztve viseli. Hát ilyen az igaz barátság!

A nemzeti sajátosságokból fakadó különbségek ellenére egy dologban azért hasonlítanak az egymástól távoli országok, földrészek vadásza: kicsiny, de erős kötődésű kultúrkör a miénk. Magyarországon az utóbbi években ez úgy alakult, hogy a kör bővül, a kultúra összezsugorodik. Lám, mi – így, vagy úgy – mindig képesek vagyunk a megújulásra!

Életem során sok jót, hasznosat elmondtam a vadászatról, tanácsaim megszívlelésre méltóak. Valaha volt is foganatjuk. A mostaniak viszont már le se... Ugye tudjátok, mire gondoltam a pontok helyén? Bár ennyire mégsem lehetek biztos a dolgomban, mert napjainkban, amikor mindenre akad vállalkozó, még eszébe juthat valamelyik új fiúnak, hogy megtegye!

Majd elfeledtem: a közeljövőben hirdetést kívánok közzétenni a kereskedelmi TV csatornákon. Miért ne éljek jelenlegi lehetőséggemmel is, hiszen itt és most abszolút díjmentesen szólhatok bárkihez. Slusszpoénként elmondom tehát: Kérem azokat a hölgyeket, akiknek még nem udvaroltam vagy nem kértem meg a becses kezét, mulasztásomat ne vegyék sértő figyelmetlenségnek. A jövőben várom jelentkezésüket, forduljanak hozzám feltétlen bizalommal! Ti pedig, nyikhaj, szemtelen tacskók, ne röhögjétek olyan kajánul. Vegyétek tudomásul, hogy nem viszket! Fél perce sincsen ugyanis, hogy megvakartam!

magyar VADÁSZIAP

PETESMALOM

„Azért Petesmalom, mert valamikor régen, amikor a sok ottani patak – mind rinya – még nem volt táplálócatornává degradálva, a mai halastavak helyén pedig üde rétek zöldellettek, amikor az örölni valót még a vízimalomba hordták, Petesnek hívták a vízimalomnárt. A világ végén állt ez a ház, ez volt a legszebb benne. Olyan barátságos hely volt, hogy aki oda betette a lábát, rögtön megszerette. Igazi vadásztanya volt Petesmalom: mindnyájunk élete a vadászatra volt beállítva. Ez volt a dolgunk – de az örömünk is! Életem legszebb hat esztendejét töltöttem ott – ezt most már biztosan tudom...”

Az idézetet dr. Studinka László „Egy marék vadászemlék” című könyvének Petesmalmi fejezetéből vettem. Ilyen volt Petesmalom az ötvenes évek végén és hála a mindenhatónak, a mai napig megmaradt olyan vadásztanyának, amelynek egykori megmentője, Laci bácsi megálmodta. E kies vadásztanya a LÁBOD Rt. vadászterületén található Lábod és Mike között, messze minden lakott településtől. A tornácos kisház két szobából és egy nappaliból áll. Az évek folyamán csupán a legalapvetőbb higiéniai berendezésekkel modernizálták. A két szobában zárt, a nappaliban nyitott a kandalló, és már augusztusban száraz, bekészített fahasábok várják a szeptemberi bögésre a vendégeket. A ház nem sokat változott, és ezáltal az itt tanyát verő vendégkör is megmaradt olyan, mint egykoron. Az ide látogató vendégek olyan vadászokból állnak, akik magáért a vadászatért vadásznak, szeretik a magányt, a kandalló pattogását. A kívülálló szemével nézve talán különcök, de az mindnyájukról elmondható, hogy hamisítatlan, bőrnadrágos szarvasvadász valamennyi. Szeptemberben a csoportok egymásnak adják a kilincset, és a távozók már előre lefoglalják helyüket a következő idényre is.

Petesmalomban nincsenek „kevert” csoportok. Ha a vendég egyedül érkezik, akkor egyedül uralja a tanyát, ha többen jönnek – ez maximum 6-8 fő lehet – nos, akkor a vadászoknak egyetlen baráti körből kell kikerülniük. Ez a szigorú rendtartás a csoportbeosztásoknál bizonyára okoz némi bonyodalmat, de a meghitt baráti beszélgetések szintén hozzátartoznak a petesmalmi esték varázsához.

Megható a törzsvendégek ragaszkodása a házhoz. Dr. Christian Peter Lassen német vadász, kutató orvosként sokat utazott a világ-

ban, de elmondása szerint, csak Petesmalomban érezte magát igazán otthon. Halála előtti végrendeletében meghagyta, hogy a hamvait tartalmazó urnát szeretett vadászterületén, a petesmalmi ház udvarán helyezték örök nyugalomra. Most az öreg fenyők tövében nyugszik, és tábla hirdeti a külföldi törzsvendég ragaszkodását. Egy másik tábla a ház falára erősítve, az egykori „házi úrnak” a híres lábodi vadászterületet megalapozó fővadásznak, dr. Studinka Lászlónak állít örök emléket.

A táblán kívül egy kis emlékszoba is őrzi Laci bácsi munkásságának emlékeit.

Néhány éve új „gazdája” van a petesmalmi háznak és a hozzá tartozó kerületnek. Gergác Péter, a Lábod Rt. kerületvezető vadásza és felesége, 1999-ben költözött Petesmalomba, azóta ők fogadják a vendégeket.

A ház nem sokat változott, a vendégkör is megérkezik évről évre, és ahogy Laci bácsi írta: „**barátságos ez a ház elsősorban azért, mert jószívű és vidám, egyenes és derék emberek tartoznak hozzá...**”

Agyaki Gábor

JAKAB ISTVÁN véreb emlékverseny

A Magyar Véreb Egylet, az Északkerdő Rt. segítségével október végén rendezte meg a „Jakab István emlékversenyt”, mely rendezvény otthonául a festői szépségű Zemplén hegységben található kékeddi Merczel Kastélyszálló szolgált október 27-28-ikán. Az igényesen felújított kúriát Boncsér Károly, a Véreb Egylet Észak-Magyarországi körzetfelelőse és családja üzemelteti, igen magas színvonalon. A tavalyi, Knefély Nándor emlékversenyhez hasonlóan, az idén is remek hangulatot teremtettek és kiváló házigaárdának bizonyultak.

Az emlékverseny névadójáról, **Jakab Istvánról** annyit illik tudni, hogy bár fiatalon távozott el közülünk, kőbe vésvé írta be magát a hazai vérebzés történetébe. Lábodon szolgáló hivatásos vadászként lehetőséget kapott Galamb Gábor vadászati vezetőtől, hogy az akkori NSZK-ból Lábodra küldött Joachim von Hessenwald „Didó” nevű vérebét vezesse és ezzel egy olyan vérebés bázis alakulhatott ki, amelynek segítségével újra életre kelt a II. világháború előtt Európa szerte tisztelt hazai vérebés mozgalom. „Didó” és Pista nevéhez mára nem csak az utánkeresésben kötődnek legendák, de a jó küllemű kankutya a tenyésztésben is rendkívül eredményesnek bizonyult, s a mai véreb-állomány jelentős részének déd- vagy ükszülei között megtalálható. Jakab Pista nem csak a vérebvezetést fogta nagy szorgalommal és rendkívül eredményesen, hanem tenyésztésvezetőként is sokat tett a vérebzés ügyéért. 1992-ben mindössze 44 éves korában távozott közülünk, miután szíve sajnálatosan korán felmondta a szolgálatot. Az emlékverseny megnyitóján emlékének egyperces néma főhajtással adóztunk.

Az MVE az emlékversenyre azokat a vérebvezetőket és kutyáikat hívta meg, akiknek a november végén Ausztriában tartandó nemzetközi versenyre való nevezése szóba jöhetett, egyfajta állapotfelmérést elvégzendő. Ebből az okból kifolyólag mindössze négyen kaptak meghívót.

A környéken folyó vadászatok kapcsán három láblövött vadat kerestek a vérebek, amelyek közül **Gyergyói József** Zemplénerdei Mornával egy hátsó lábón lőtt gimborjú megtalálásával (500 méter vezetőmunka, 30 perces hajszja és állítás után) növelte eddigi 139 eredményes munkájának számát. Munkájuk II. díjba lett sorolva és 153 pontot érdemelt ki a bíróktól.

A többi induló – **Szabó Ádám**, Zemplénerdei Mita, 57 munkával, és **Egle Zoltán**, Körcsönyei Fügével, 54 megtalált vaddal – nem jártak szerencsével, vagy úgy is fogalmazhatnánk, hogy a szokatlan hegyvidéki környezet kifogott kutyáikon. **Trosits György**, Odvaskői Avarral, életteljesítmény 123 db megtalált vad, valamint a tartalékként meghívott **Ozvári Zoltán**, Répccementi Nyomkereső Amandával ezúttal nem jutott munkához.

A versenyen mutatottak, illetve az eddigi életteljesítmény alapján **Gyergyói József és Trosits György** utaztak Ausztriába az MVE színeiben.

Köszönet illeti az Rt. vezérigazgatóját, **Cserép Jánost** és vadászati felügyelőjét, **Kadlicsek Jánost**, akik immár második éve támogatják önzetlenül ezt, az Észak-középhegységben kevésbé elterjedt módját a vadászatnak. A verseny lebonyolításában nagy segítséget jelentett az Északkerdő Rt. két erdésze, a Pálházi és Telkibányai.

A szokatlan időpont, a vadászati idény kellős közepe és a szlovák határhoz közel eső távoli helyszín miatt az érdeklődés ugyan alatta maradt a megszokott több száz főnek, sokan nem tudtak időt szakítani arra, hogy megjelenjenek, de a házigaárdák figyelmessége és a jó szervezés, s nem utolsósorban a csodálatos környezet miatt úgy érezzük, hogy méltóképpen tiszteltük Pista barátunk emlékének. S ha nézett bennünket az égi vadászmezőkről, egy rá jellemző csendes-fanyar mosolyt sikerült az arcára csalnunk.

Buzgó József
az MVE elnökségi tagja

Magyar drótszőrűvel osztrák versenyen

Az Osztrák Vadászkutyások Szövetsége Burgenlandi Egyesülete Nickelsdorf és Jabing területén rendezett összetett vizslaversenyt szeptember 22-23-ikán. Az ilyen szintű versenyre – a rendezők szerint – magyar vizslát eddig nem neveztek, ehelyett is többségben német drótszőrű, két ír és egy gordon szetter, egy nagy münsterlandi és a Tordaszigeti Dina nevű, hároméves drótszőrű magyar vizsla indult, tenyésztőjének, **Huszár Tibornak**, a Hungária Vizsla Club elnökének vezetésével.

A versenyt ideális vadászterületeken rendezték meg, amelyen a kutyáknak a vadászatban való jártasságán kívül a fegyvelemről is valós kép alakult ki, ugyanis egy-egy futam alatt legalább tíz nyúl ugrott előttünk, amelyeket a kutyáknak nem szabadott üldözni, annak ellenére, hogy minden vadra lövést kellett tenni. Ez néhány kutya számára nehezen megoldható feladatnak bizonyult, az együttműködés helyett a vad üldözésébe kezdtek.

Szintén megrostálta a mezőnyt az erdei vadászat, ahol 750 méter távolságra – a vizsga előtt 3-4 órával – mindössze két deciliter vért csöpögtettek, a sebzetten elmenekült őz nyomának imitálására, amit a száraz fenyőárv teljesen magába szívott az éjjeli harmattal együtt. Ezen a szagnyomon kellett precíz pontossággal követni a képzeletbeli sebzett vad nyomát, és megtalálni azt, mialatt az erdőben más nem sebzett vad keresztezte a készített csapát.

Négy csapatvesztés már elegendő volt a verseny egész eredményének elvesztéséhez. Nem volt könnyebb feladat a sebzet rókát megkeresni a csapaján, és a gazdájából hozni hegynek fel, és völgynek le 300 méterről. Más feladtnál kihozni a vízmosáson kessztül ugorva, ami fizikai képességen és akaraterejét is próbára tette a versenyzőknek.

Dina nem hozott szegyet vezetőjére és fajtájára, mert kiváló munkával megszerezte az összes elérhető pontszám 90 %-át, amelyen belül a mezei vadászaton 89 %-os, a vízzen 100 %-os, az erdőn 86 %-os teljesítményt nyújtott. Ennek ellenére a 2. díjat kapta, mert a vezetője nem rendelkezett lón mezei nyúlal, a mesterséges csapa készítéséhez. Nálunk ugyanis nem lehet nyulat lóni ebben az időben és a vadászati törvény sem támogatja erre vonatkozóan a vadászkutyák kiképzését. Ezért a magyar résztvevő csak házi nyulat és nevelt fíciánt tudott magával vinni a versenyre, amelyhez a versenyzőknek kellett a vonszalékok készítéséhez vadat biztosítani. Az osztrák versenykiírás szerint – amelynek előírásai nem voltak előre teljes mértékig ismertek – összetett versenyen a házinyúl alkalmazása esetén legfeljebb 2. díjas lehet a teljesítménye, függetlenül a bemutatott teljesítménytől.

Mind ezek ellenére – Dina munkája elismeréseként – sok gratulációt, értékes tárgyatulmat kapott vezetője, ami feledtette a technikai nehézségek által elszenvedett hátrányokat.

KIHÍVÁS

A lap októberi számában olvastam a magyar vizslák rábaközi versenyéről. Tiszta szívből gratulálok a győztesnek és a helyezetteknek. Főlkeltette figyelmemet azonban egy megjegyzés, amely azt hiányolta, hogy a több évtizedes tradicionális kennelek ott nem képviseltették magukat.

Természetesen csak a saját Tordaszigeti vizsla-kennelem nevében szólalok fel, más tradicionális kennelek tulajdonosai valahogy majd kimentik magukat, amiért nem jelentek meg.

Sokan kérdezhethetnek, hogy miért nem neveztem vizslát a MEOE és a Magyar Vizsla Klub által rendezett nyilvános versenyre? Beavatottak előtt ismert, aki előtt nem, az a Hungária Vizsla Club internetes honlapja publikációs oldalain olvashatja, erre ehelyütt nincs lehetőség kifejtés.

Remélem, azt nem gondolja senki, hogy csak ez a verseny volt a világon egyedüli értékmerő a magyar vizslák vadászati teljesítmények elbírálására. Mi oda járunk, ahol jobban csinálják. Ha viszont össze szeretnék mérni a különböző versenyek színvonala közti teljesítményt, ezúton hívom ki versenyre az idei rábaközi verseny első három helyezettjét a Tordaszigeti Dina nevű drótszőrű magyar vizslánkkal. Bárki győz, az a magyar vizslázás ügyét segíti elő.

Várom a „segédek” jelentkezését, akik a megfelelő vadban gazdag helyszínt biztosítani tudják, és lehetőséget adnak a pártatlan és nemes vetélkedőnek.

Huszár Tibor
Hungária Vizsla Club
www.arabonnet.gyvt.hu/~vizsla

Nehezített vércsapa verseny vadászkutyák részére

A MEOE Vadászkutya Sportbizottsága nehezített vércsapa versenyt rendez 2002. március 16-án. A versenyt a Vadászkutya Vizsga és Versenyszabályzat alapján rendezzük és bírjuk.

A nevezési díj: 3000,- Ft.

Nevezési határidő: 2002. február 28.

A nevező a nevezéssel kötelezettséget vállal a nevezési díj befizetésére akkor is, ha a versenyen nem jelenik meg! A nevezési díjat a helyszínen kell befizetni.

A verseny helyét a nevezés után a részletes vízszabályzattal együtt közzéjük. Összesen 20 kutya nevezését fogadjuk el, ezért kérjük a nevezéseket időre elküldeni.

Dr. Hergel László
MEOE VKSB elnöke

HA MÁR MINDENKIT

A múlt hónap ötödik napján határátlépésre jelentkezett egy Iveco hűtőkocsi az udvari határátkelőhelyen. A papírok szerint lőtt vadat és trófeákat szállított, a sofőr és kísérője. Annak ellenére, hogy a vámszár sértetlen volt, és simán továbbengedhették volna, mégis a tételes átvizsgálás mellett döntöttek. A döntés helyesnek bizonyult a töménytelen lefagyasztott madártetemet láttán. A vámosok azonnal értesítették a Duna-Dráva Nemzeti Park szakembereit, akik végül 11668 védett és fokozottan védett madár tetemet határoztak meg, mintegy 9 mázsányi összcsúlyban. Volt közöttük több mint 4 és félezer fűrj, haris, nagypóling, cigány és nyíl farkú réce, erdei és réti pityer, tövisszűrő gébics, tengelic, zöldike, barázda billegető, vadgerle, bibic, citromsármány, mezei pacsirta, sárszalonna, sőt még verebek is. A madarak természetvédelmi értékét 300 millió forintba taksálták a szakemberek. Az Iveco utasai, két olasz állampolgár végére kéredeztek, ahonnan végül, majd hat óra elteltével, csak a sofőr Lucio R. tért vissza. Miután társának ott maradt az útlevele, országos körözését rendelték el Gino Setaioli (59) olasz állampolgárnak, fényképét a Zsaru magazinban közzé tették azzal, hogy aki tudja hová tűnt a határról, jelentse...

Nos, sokféle módja van az információ gyűjtésnek, ha valaki komolyan és tényleg meg szeretne találni valakit, akár „hivatalos”, akár magánügyben. Nagy erővel föl hívtuk hát **Gino Setaioli**t firenzei otthonában, és mit tesz Isten, éppen otthon volt. Köszönte jól van, és ebben is maradtunk, mert a magyarországi körözésétől cseppet sem szokott pánikba esni. „Ismeretségünk” nem mai keletű, hiszen már több mint fél évtizeddel ezelőtt (Vadászlap 1994 november) írtunk viselt dolgairól tényfeltáró riportot, amely arról szól, hogyan nyúlt le társaival kétmillió márkát igen jó nevű magyar vadászszervező irodáktól mindenféle különösebb hajszálgörbület nélkül.

Heveny pánik betegségbe esett, és az ügyet még valami soha nem látott ragályá is tupirozta viszont az egész magyar média, és ami ennél fontosabb, az ami mögötte áll. Ez az, ami jelenség értékű, hiszen eddig a fentiekén kívül semmiféle pontosan feltárt tényen nem alapult. Az ügyesség ugyanis a vizsgálatot végző hatóságok részére teljes hírzáratot rendelt el a nyomozás érdekeire való tekintettel. Ezt tudtuk meg mi is, amikor a vizsgálatot végző Baranya megyei Rendőrkapitányságtól információt kértünk. Normális ember az indokokat megértve és tiszteletbe tartva, – nem könnyen – de elfogadja az érveket. Később azután visszatérve a mindannyiunkat érdeklő, feltárt tényekre és az ilyenkor önként felvetődő kérdésekre.

Most nézzük meg mit jelent nálunk, a valóságban egy „hírzárlat”. Boldog, boldogtalan, de főképpen az utóbbiak naponta hordták össze az újabb és újabb hetet és havat amelynek lényege az olasz és magyar vadászok kollektív és „anblokk” bűnössége, utóbbiak kollaborációjának feltételezése. Egy héttel a történet után és a hírzárlat teljessége alatt A TV 2 november 12-ei műsorában Illés Zoltán, a parlament környezetvédelmi bizottságának elnöke eképpen találta fején a szöveget, és kívánt jó estét egész Magyarországnak a műsorvezető „voltak-e segítők” című kérdésére.

(Idézet) ...Szerkesztő úr! Mondjuk azt, hogy voltak Ez majdnem biztos... Biztos – vágja rá a műsorvezető, és ebben maradtak. Azaz, biztos, hogy voltak magyar segítők, olyan vadászok, akik a magyar vadászat szegényét jelentik ebben a pillanatban és Bács-Kiskun megye déli részén ahhoz járultak hozzá, hogy teljesen kipusztítsák azt a madár populációt, amely ott székelt... szakértők állítják, hogy 10-12 évre azon a környéken a madarakat elpusztították. Egyszer, s mindenkorra... Mivel ez szervezett módon történt, tehát ez egy hivatalos vadászat volt, itt nem csak a vadásztársaságok bevétele, hanem azontúl még korrupcióról is szó lehet, hiszen ezen zsákmány – ha szabad ezt a szót használnom, és itt pejorativ értelemben

értéke az olasz piacon 1 milliárd forint körüli. Itt az eszmei értéke 300 millió forintnál nagyobb. Óriási pénzek forognak, és én azt gondolom, hogy ez majdhogyan nem egy maffia tevékenység a szervezethez képest... Döbbenetes ez a dolog. Tataháza, Felsőszentiván, Csávoly, Mélykút, azon települések a déli országrészben, Bács-Kiskun megye déli részén, ahol ez a mérszárlás történt. Az ottani vadásztársaságok kebelén belül folytatták ezt a tevékenységet... három dolgot kezdeményezek – folytatta az elnök – a vadászati törvény felülvizsgálatát, hogy nem védett területeken is be kelljen jelteni, ha vadásztatás történik és természetvédelmi őrk felügyeljük. A második az, hogy a természetvédelmi törvény tegye lehetővé, hogy rajtaütés szerűen ellenőrizzék a terítéket. Azaz, amit elejtettek, mert most jelen pillanatban ehhez házkutatási engedély kell. És a harmadik, hogy szükség van egy környezeti kommandó felállítására, amely szintén rajtaütés szerűen bárhol, nem csak környezetvédelmi ügyekből kifolyólag, hanem vadásztatás kapcsán is ellenőrizhet...

Mit tehet az ember olyankor, ha elhiszi, vagy el szeretné hinni a szabadon választott országgyűlési képviselőjének szavait, legfőképp akkor, ha történetesen a megyében vadásztársasági tag és illetően minőségében is megszólított. Kocsiba ül, és kirándul a hírzárlatból kiszivárogtatott „bűnös” helységekre. A táj jellemző madarai is megvannak az évszaknak megfelelő fajban és számban, pedig Illés Zoltán szakemberei szerint egyszer és mindenkorra, de minimum egy évtizedre, legott ki kellett volna pusztulniuk. A madarak erről nem tudnak, azokat a fajokat pedig pláne nem, amelyek azon a vidéken soha nem is éltek. Nos, ilyenkor kezd az emberben megrendülni a nagy nyilvánosság előtti politikusi igazmondásba, és a „súgódba” vetett hit. Az igazmondást ugyanis eddig, csak a médián kérték számon, pedig a korrekt tájékoztatás talán egy politikustól is méltán elvárható volna. Itt lehet megsértődni, először, de nem utolsó sorban.

Kezdjük akkor a közepén a dolgot és előljáróban **a leghatározottabban utasítsuk vissza a vadászokat** – úgy általában – **ért rágalmaikat**, mert egy parlamenti képviselő sem engedheti meg magának azt, hogy bizonyítékok nélkül sérthesse meg mások alkotmányos – nevezetesen a jó hírnévhez fűződő jogait. A fél-százezer magyar vadász közül 95 százalékuk éppúgy nem látott közelről külföldi bérvadászt, mint Illés Zoltán. Vadásztársaság – ha nem tudná – nem számolhat el lövegzéken semmiféle nem vadászható fajt. A korrupcióról pedig annyit, hogy nem a magyar vadászok számlájára írható, hogy Magyarország igen előkelő helyre küzdötte fel magát a világ országainak illetően összevetésében. Jobb lett volna persze

bármilyen másban hasonló helyezést elérni, de ez nem rajtunk múlt. És, hogy stílszerűek legyünk a szigorú védett bagoly mondja a már védett verébnek, hogy nagyfejű, mert egyelőre nem mi társaink ülnek alaposan gyanúsíthatóan házi-, vagy másféle őrizetben. Nincsenek kevesen azok a politikusok sem, akik még a vízen járást is megígérték, mégis inkább leragadtak a csudálatos kenyérszaporítás mutatójánál.

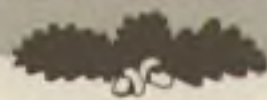
De nehogy csak a levegőbe beszéljünk, az év elejétől szeptember 30-ig vesztegetés gyanújával 157 polgárból 6-ot helyeztek előzetes letartóztatásba, 89 rendőr ellen indult eljárás, akik közül 20 bizonyult „előzetesre” méltónak. Ha a számok nyelvén beszélünk a civilek közül minden huszonötödik-, míg a rendőrök esetében minden 4,5-ik alaposan gyanúsítható. Ettől még egyetlen normális ember nem mondja, hogy az „ilyenek” általában véve „olyanok”. Nem zárjuk ki azt, hogy nincs a vadászok között korrumpált alak, de amíg be nem bizonyosodik, addig ugyanúgy megilleti őket az ártatlanság vétele, mint bármely más, eddig még le nem bukott magyar állampolgárt.

Nézzük meg hogyan van ez a nálunk fejlettebb demokráciákban? Nos, lehetne tanulni, ha valaki akar. Az éppen ebben az időszakban nálunk vendégeskedő Peter Horn úr, az amerikai Safari International Club alelnöke, a hírek hallatán annyit mondott, hogy ha náluk, az USA-ban, bárki nyilvánosság előtt csak annyit mondana, hogy a vadász „vadászott”, sok-százezer dolláros büntetést kapna, és majd legközelebb meggondolja miket beszél össze-vissza, mert ez nem vadászat, hanem köztörvényes bűncselekmény.

Szögezzük le: ez nem vadászati ügy tehát, hanem bűnügy, amelyet rá kell bízni azokra a profikra, akiknek ez a dolguk, és nem illik zavarni, belekontárkodni munkájukba, hírzárlat idején bármit is kifecsegni a nyomozás és a köznyugalom megzavarása céljából. Ha ugyanis történetesen valakinek éppen vadászfegyverrel oltják ki az életét, az attól még nem „vadászati” ügy, mint ahogy nem feltétlenül honvédelmi ügy, ha valakinek történetesen egy vállról indítható rakétával „szólnak” be az ablakán.

Sokkal inkább azt kellene megkérdezni, hogy beszélhetünk-e nálunk bármiféle madárvédelemről, ha csaknem 12 000 madarat csak úgy, be lehet lődni? Ugyanis nem a döglött és lefagyasztott madarakat kellene védeni, hanem az élőket. Nem pánikot kelteni, hanem arról illene szólni, hogy vajon mi történt ezen a téren? A nem védett területeken is laknak jószándékú, madárszerető emberek, mezőőrök, vadőrök, erdészek, halőrök, polgárvédelmi szervezetek, önkormányzatok, madárvédő sportvadászok, földtulajdonosok, diákok... semmiféle sanda gyanúsítgatásokra nem szolgált rá. Ha igaz a 300 millió érték nem érne meg mondjuk csak a tíz százalékát a védekezésre elkölteni? Most ugyanis – úgy tűnik – ülnek egy jól fűtött szobában és várják, hogy a vámosok szűrőpróba szerűen, majd csak el kapnak valakit...

A magyar vadászatot jobban túlszabályozni már nem lehet, meggyőződésem, hogy ez az út teljes zsákutca, ellenőrstől, kommandóstól együtt. Meg azután ki ellenőrzi majd az ellenőroket? A vadászok nélkül – ha hiszik, ha nem – a valóban hatékony védekezés, és főként a megelőzés, nem fog sikerülni, másutt sem ment. Viszont intelligens emberek nem „kezdő rügással” kezdik a „barátkozást”. Az egész ügy – fordulataival, manírjaival, módszertaná-

MADÁRNAK NÉZTEK

val – legalábbis számunkra – visszaköszön, és annak sem volt, amint a példa is mutatja, semmi kézzelfogható eredménye főként a megelőzést illetően. Jól emlékszünk Vajai László „országos fővadász” koncepciózus meghurcolására és leváltására, pedig akkor még „csak” 180 milliós értékről meséltek. Minden bizonytalanságba tartozik dr. Aradi Csaba koholt „bűnügye”, vagy a növényben megállt Környezetgazdálkodási Intézet kérészetű igazgatójának följelentése is...

Dr. Turi Kovács Béla, a természetvédelmi tárca első embere november 24-ikén, a Kosuth rádió „Oxigén” című műsorában egyebek között arról panaszkodott, hogy tarthatatlan a helyzetük és rossz a kapcsolatuk a természetvédőknek az FVM vadászati hatóságával. Ezért minden „csoportos” (vajon mit érhet ez alatt?) vadászatot nekik kell majd előre bejelenteni és a természetvédelmi örök ellenőrizni majd lőttek-e védett madarat, vagy sem. Érdekes módon a miniszter úr lapunknak adott interjújában (Vadászlap 2001 május, 8. old.) sok más fontos kérdés között, amelyeket jó előre megküldtünk, és munkatársaival alaposan megkonzultált, a miniszter úr az alábbiakról tájékoztatta a közvéleményt: (idézet)...

Engedje meg arra is utalnom, hogy a tárcánk illetékes szervezeti egységeinek korrekt, kollegiális, egyszersmind az államigazgatás tekintetében is kifogástalan a kapcsolata a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vadászati főhatóságával.... Most vajon melyik az igaz, mert az egyik enyhén szólva föl-entés.

A jószándékú, de alaposan félrevezetett Madártani Egyesület és 22 más civil szervezet, mintegy háromszáz fővel, tüntetést rendezett az olasz nagykövetség előtt „olaszok egyetek egeret” feliratú táblákkal, amely bőséggel kimeríti egy európai nép elleni diszkrimináció fogalmát, mert – sajnos – ők is elhittek mindent. Ugy látszik ellenségkép nélkül sokan nem tudnak már élni sem, ami elég nagy bunkóság. Az idegengyűlöletre, belső ellenség – és nem a bűnös – megkeresésére pedig nálunk igen könnyen lehet „vevőt” találni. Sajnos. Ép ésszel ugyanis, ha netalán lebukik bármilyen náció tagja, vagy egy korrupt politikus, rendőr, vámos, akárki, abból semmiféle általános következtetés nem vonható le. Csak az felel tetteiért, akiről valami minden kétséget kizáróan bizonyosodott. Amíg ez meg nem történt, addig pedig ilyen vádakot senki nem engedhet meg magának, mert csak annyi tiszteletet érdemel, amennyit másoknak megad. Teljesen mindegy, hogy történetesen milyen bizottság elnöke.

Az igazsághoz hozzátartozik azonban az is, hogy vadászati vezetőinket is faggatták, a beleizzadásig. Szépen besétáltak a koncepció egérfogóba, mert a legjobb tudásuk szerint igyekeztek mindent megmagyarázni. Ez azonban ugyanúgy része volt a műsornak, mint a díszlet. Az egész előre ki volt találva. Fölvettek mondjuk tíz percet, és jól megvágva leadtak jó esetben egyet, rosszabb esetben felet. A szakmailag hiteles, de csak a vadászok számára érthető szöveg, ugyanis egyáltalán nem érdekes, nem bilincseli le a nézőt ott, valahol a panelházak hetedik menyországaiban. Ide a gonosz vadász képe kell, az tűnik hitelesnek, érdekesnek. A korrupt kollaboráns, a köz ellensége, akire rászórhatják a napi betevő harag adagjukat, és ami a lényeg, addig sem foglalkoznak mással. Mindezek – sajnos – a szervezeteink PR tevékenységét is minősítik.

Ezzel szemben például – furcsa módon – semmi különösebb nyilvánosságot nem kapott például az ugyan ebben az időszakban kipattant „abaligeti ügy”, amikor a természetvédők egy tó kitisztítása során kitakarítottak tavasszal több talicskányi békapetét. A természetvédelmi törvény szerint pedig minden fejlődési stádiumban az érték ugyanaz és ezért a névtelen feljelentésre indult nyomozás 700 milliós természetkárosítás ügyében kezdődött, és az ügyben szintén hírzárlat van. A „békaemberek” ebben az ügyben arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a teljes „lepetezés ellenére” nem történt effektív természetkárosítás. A nyomozás folyik...

A Magyar Hírlap szerint – november 27-ikén – a hírzárlat ellenére már arról számolt be, hogy magyar vadászok asszisztáltak a madárrirtáshoz, és az első gyanúsítottakat már ki is hallgatták. A rendőrség szerint – írták – immár bizonyos, hogy hazai vadásztársaságok részt vettek az utóbbi évek (sic!) legkirívóbb természetkárosításában. A nyomozás adatai alátámasztották – állították – hogy a magyar vadászok aktívan közreműködtek abban, hogy olaszok hónapokon át védett madarak ezreit foghassák be és lőhessék magyar területen. Az egészről egyetlen hang sem igaz, mert éppen a nyomozást végző Baranya megyei rendőrkapitányság cáfolta meg, és rendkívül zavarja a munkájukat ez az egész eszement „intimpistáskodás”. Vagy az egésznek éppen ez a célja? Ám, hogy nem az igazság felderítését, az már a napnál világosabb.

Visszatérve a madarak ügyére, ha meghallgattuk az eddig nem bizonyított korrupciós és kollaborációsról szóló vádakot, feltételezéseket, ezért talán lehet nekünk is valami véleményünk. Sajátos hatalmi harc folyik a két tárca között már nagyon nagyon régen. A tét, az ellenőrzés joga, mert egyfelől azt gyakorolni ropant jó, másfelől sok százmilliós igazgatási-szolgáltatási és egyéb bevételt jelent, és egyből le lehet számolni a másként gondolkodókat.

Erről szól – szerintünk – az egész, s korántsem a madárvédelemről. Ha mi a vadvédelmet úgy képzeljük volna el, hogy ülünk a babérjainkon és várunk arra, majd csak elkapnak a vámosok egy-egy vadászot, már régen egyetlen vad nem élne kis hazánkban, hiszen a történelem viharai alatt számtalan esetben a valóságban is csaknem kipusztultak. Nem úgy mint most. Ha pedig a madarak valóban akkora nemzeti értéket képviselnek, amekkorát állítanak, annak kell a kincs megőrzéséről gondoskodnia, aki ezért kapja a fizetését. Szívesen segítünk, tettük eddig is, de csak velük, és nem helyettük.

Sajnos ki kell ábrándítani Illés urat, mert ha a korrupciós világranglista helyezésünk valós felméréseken alapul, és netalán magyar állampolgárok lesznek az általa megálmodott ellenőrök, ott sem jóslható más arány, mert ugyanolyan anya szülte őket, mint másokat. Tudunk természetvédelmi őrről, akit vadorzáson fogtak – meg is írtuk anno – a másik saját zsebre vadászott vizivadra, továbbá madarászokról, akik befogott védett madaraikat eladták... Mindezekből azonban semmiféle következtetést nem vontunk le.

A madárgyűrűző táborok befogási elhullásának százalékait senki nem publikálta még, mint ahogy az éjszakára kint hagyott hálók áldozatait sem. Ha letagadják, az sem baj. Magam már akkor dolgoztam ilyen berendezésekkel, amikor a most szívűkhöz kapók, talán még

meg sem születtek. Ne feledjük: szabálysértést, vagy büntetést csak személyesen lehet elkövetni, mint ahogy teherbe sem lehet esni kollektíven. Meg kell találni az elkövetőt, azt a jog és törvény szerint felelősségre kell vonni. Ennyi, mert amíg szabályok lesznek, addig annak megsértőire is számítani lehet. Ezt azonban azokra kell bízni, akinek ez a dolguk, kötelességük. Úgy hírlik ezügyben parlamenti bizottság alakult. Volt már megfigyelési-, olaj- és ki tudja még milyen bizottság, amely rendkívül sokáig és sokat dolgozott, de a közvélemény egy jöttányival sem tudott meg többet az addigiaknál, ha csak azt nem, hány millióra büntették meg az olajosok minden kétséget kizáróan jó szándékú elnökét. Az sem kimondottan szerencsés dolog, hogy az eszmei értékkel érvelnek. Egyfelől, mert az sem biztos, hogy Magyarországon kerültek a madarak közre, másfelől mert kedvet csinál olyanoknak, akik ha sokmilliós értékeket látnak a fejük felett elhúzni, furcsa gondolataik, sőt a tettlegességig fajuló ötleteik támadnak. Sajnálatos, de tény, hogy minél szigorúbban tiltott valami, annál magasabb a fekete piaci ára, akárcsak a teszem azt, a drogok esetében.

Végére maradt, pedig talán ezzel kellett volna kezdeni. A lefagyasztott madarakat szállító teherautó már Bács-Kiskun megyében átesett a vámvizsgálaton, ezt bizonyította a zárjegy. Lepecsételte a hatósági állatorvos, a vámhivatal, valamint a Kiskunsági Nemzeti Park illetékes, hogy a szállítmány nem tartalmaz védett, illetve szigorúan védett állatfajokat. Most akkor vajon ki lehet a korrupt?

Jó lenne, ha egyszer végre elmagyarázná már valaki, hogy nálunk vajon miért mindig a becsületes, a szabályokat betartók isszák meg mindenek a levét néhány mindezeknek fittyhányók helyett? Most ugyanis az történt, hogy a tények feltárása előtt keltett teljesen értelmetlen hisztéria nyomán Gorlicénél minden szabályos körülmények között elejtett, lőtt vadat szállító autót visszafordítanak, és nem engednek be Olaszországba. Ez a kár nem „tettes”?

Végezetül érdemes volna féltreteve a meglehetősen kampány ízű, és korántsem hátsó szándékok nélküli egyéb nyilatkozatokat, a magyar vadászat szakterülete nem szolgált rá semmiféle természetkárosító, sőt pusztító vádaskodásokra. Az új évezred első évében talán nem szentségtörés azon mélyen elgondolkodni, hogy azok a természeti értékek, amelyeket ma hazánkban védeni lehet és érdemes, azok fennmaradását az elmúlt évszázadok magyar erdész és vadász generációinak köszönhetjük. Sokan az életüket áldozták föl a természet megrablóival, károsítóival folytatott küzdelemben, még azokban az időkben, amikor hivatalos, államilag finanszírozott természetvédelem még csak nem is létezett. Tették a dolgukat a legnehezebb körülmények között is, és ezt a „bizonyítványt” nem kell külön megmagyarázni, mert a Kárpát medence történelme igazolta. Semmi alapja tehát a sunyi vádaskodásoknak, sandaságoknak, de legfőképpen a félrevezető csúsztatásoknak, hangzatos rém- és álhíreknek. Csak közösen lépve, a nyilvánosságot pedig korrekt módon tájékoztatva, a bűnösöket nem csak keresve, hanem meg is találva, lehetne végre tenni is valamit a megelőzésért, mert ilyen módszerekkel nehezen hihető még az esetleges jó szándék is. A büntetlenül folytatható sárdobálás pedig csak a nevető harmadiknak kedvez.

Homonnay Zsombor

NAGY HALOTTAINKRA EMLÉKEZVE

A tízéves évfordulónk kapcsán – nem is kis lelkiismeret furdálást – okozva vettük észre, hogy rohanó világunkban milyen könnyen feledkezünk el nagynevű elődeink évfordulói-ról. Pótolhatatlan őrít hagyva maguk után költöztek át az örök vadászmezőkre, mégis – ahogyan a mondás tartja – soha nem hal meg igazán valaki, akire az utókor kegyelettel emlékezik. Ezt az adósságot igyekszünk törleszteni az évezred első évén azokra emlékezve, akiknek 2001-ben volt kerek évfordulójuk.

Százhusz éve, 1881-ben született Léván a világhírű afrika vadászunk és zoológus gyűjtő. Könyvein nemzedékek nőttek fel és évtizedeken át, egészen 1948-ig szerkesztette a Nimródot, amely mind a szakmai hitelesség, mind a vadászetikát tekintve ma is etalon. Nagymaroson hunyt el, 1958-ban. Idén októberben utcát neveztek el róla szülővárosában.

Ötven éve 1951-ben hunyt el dr. Nadler Herbert (született 1883-ban), akiben a trófeabírálat atyját tisztelhetjük. A róla elnevezett képletet mindenütt ismerik a világon és a Kárpát medencében élő gímszarvas agancsok értékelésére ma sincs jobb módszer. Könyvei nem hiányozhatnak egyetlen vadász könyvespolcáról sem. Szerkesztője volt a rangos „Természet” című zoológiai folyóiratnak és igazgatója volt a fővárosi állatkertnek. Az idén felavatott budakeszi szoborparkban látható a bronz mellszobra.

Húsz esztendeje, 1981-ben, vesztítettük el dr. Studinka Lászlót (született 1918-ban), a neves szak és szépíró, munkatársunkat és barátunkat, aki megszámlálhatatlan örökbecsű írást – szócikket, szak- és szépirodalmi könyvet hagyott ránk. Szenvedélyessége, elkötelezett hivatalos tudata, az egészen rendkívüli vadászok sorába emelte. Volt vadór, fővadász,

vadászati vezető, vadbiológus, utazó. Utolsó éveiben olvasószerszereként segítette szárnypróbálgatásainkat. Sommás véleményét soha nem rejtette véka alá, nem udvarolt senkinek, kendőzetlen véleményeivel soha nem volt senkire tekintettel. Az íráson és a lenyűgöző szakmai tudáson kívül emberi tartást is lehetett tőle tanulni annak, akit a sors abban a szerencsében részesített, hogy vele együtt dolgozhatott.

Tíz éve, 1991-ben távozott közülünk dr. Szederjei Ákos, (született 1911-ben) a C.I.C. életmű díjas vadászati tudósa, számtalan szakkönyv nevelés szerzője, az ERTI egykori tudományos kutatója, később a fővárosi állatkert főigazgatója. Kevesen mondhatják el magunkról, hogy nemzetközi szinten olyan nagy elismerést szereztek a magyar vadgazdálkodásnak, mint dr. Szederjei Ákos. Iskola teremtő egyénisége, munkássága a hivatásos vadászok selejtezői, tenyésztői munkáját segítette.

Szomjas László (született 1904-ben) nagynevű sportlövők testvéreivel együtt a vadász sportlövészet aranykorának meghatározó alakjai voltak. Etikus, vadászias viselkedésével, puskaforgató tudományát egészen a művészi tökélyig fejlesztette, és ezzel vívta ki kora vadászainak elismerését és csodálatát.

Saly Géza (született 1945-ben) újságíró, szerkesztő 1976-ban, a NIMRÓD szí nességé válásakor, Csekő Sándor főszerkesztői kinevezése idején lett a munkatársunk, és dolgozott a lapnál az 1991-ben bekövetkezett tragikus hirtelenséggű haláláig. Elkötelezett hittel szolgálta mindhalálig a vadászat, vadgazdálkodás ügyét a szaksajtóban. Munkája elismerésül Nimród éremmel, és Pro Natura díjjal ismerték el munkásságát. Alkotó éveinek derekán ragadta ki közülünk a kérlelhetetlen halál.

H.

VADÁSZTÖRTÉNET

A megfejtéseket december 20-áig a szerkesztőség címére kell beküldeni. A könyvnyereményeket postán küldjük el a nyerteseknek.

Dagasztó Tagozat, ág Saját kezüleg	Munkában van! ... Kamski; sakkozó	Táró	Kálum	Szokás	Norvég autójele	Libáknak „rossz” névnap lírnum	Házi- állat ... West, filmsztár	Magyar Szabvány, röv.	Kezel, használ
		Sarjad	6.	Latin művészet					S
1. Delon sz.- neve		Holland telepes Magad			Kis Zebulon	Zárókilincs Angol politikus (1977)			
3. A méh gyűjtő	Paulo; nagyváros		Innét máshová Szabolcsi község	Tavacska jégtakaró- marad- ványokból	Tokio régie neve Szemé- lyére		Ottalmazó	Kicsinyítő Senki, szlovákul	
		Német nagybácsi	Hajadon	Béke- szerződés francia színhelye	C			Félsz! E nap	
Német lovagi dallam				O'Neill hőse Kérdő- szócska		Török súlymérték volt	Fohász Kérdés személyre (2 szó)		
Négylábú kedvenc	L				A-ben ragpárja	Gyorsan megragad Idegen művészet			
	Olasz semleges névelő	A dzsungel könyve kigyója	Madridi napilap	2. Litván híriroda				Dehogy! Magunk	
				Megye röv.	Angyal- rang Olasz autójele		... Jesu, ... Bach motettája Méter		
Kanál helyett nyelvvel kóstol	5.								

A november havi rejtvény helyes megfejtése: Tünt kutyáink csaholnának, / árnyfarkukat csóválva, / s tölgyleveles vén vadászok / pattannának lóhátra!
Nyertesek: Czikkora János (Parád), Bognár József (Gyöngyös), Zatureczki László (Dunavarsány)

HAJTÁS ÉS TERELÉS

IDEJE, MÓDJAI

A novemberi ködös-nyirkos hangulattól le-lombozódott az erdő. Nem így azok a vadászok, akiknek megadatott, hogy olyan nagyvadász területi tagsággal (vagy máshonnan nem hiányzó pénzzel) rendelkeznek, ahol elegendő nagyvad van terelő-, és/vagy hajtóvadászat rendezéséhez. Nem véletlen, hogy nagyvadról általában, és nem csak vaddisznóról van szó. Alapvető különbség van ugyanis a két vadászati mód között, nem csak a rendezés módja, de a vadászat célja között is! Míg a hajtóvadászatot egyértelműen (jogszabály szerint kizárólag) vaddisznóra szervezik, a terelővadászat – vagy a német Riegeljagd „magyarításából” származó rigli – elsősorban a tarvad (dám, mufon, külön engedéllyel a szarvas, külföldön az őz is) létszámszabályozásának bevált módja, de természetesen a disznót is lövik közben. Időpontja kizárólag elhatározás kérdése, a vadászati idényen kívül más jogi korlátja nincs. Kényyszerűségből nyáron is rendeznek „zöldhajtásokat”, ha más módon nem lehet a vadkárt csökkenteni, vagy a bekerített részekre bejutott vadat eltávolítani. Igazi, klasszikus ideje azonban a tél, jobb

eredményt remélhetünk a már lombjavesztett erdőben zajló vadásztól, nem beszélve arról, micsoda felemelő, szívdobogató érzés a friss hóban közeledő „fekete ördögök” látványa.

AZONOSSÁGOK ÉS KÜLÖNBSÉGEK

A két vadászati módban egyaránt közös a stratégiai cél: a kiválasztott területrészen tartózkodó vadat az előre felállított puska-sok löállásai felé kell mozdítani. Ezen túlmenően azonban már sokkal inkább a különbségek a jellemzőek. Meghatározza a választást, hogy mennyi vadász és hajtó vesz részt; tíz fő alatti létszámnál eleve nem beszélhetünk hajtásról. Terelésnél legfeljebb 6 puska és 10 hajtó részvételét engedélyezi a jogszabály, míg hajtáskor nincs létszámkorlátozás, 10-50 (!) puska és akár ugyanannyi hajtó is lehet, a terület adottságaitól és a **szervezők felkészültségétől** függően. Törvény szabályozza viszont, hogy hajtókutyákat csak vaddisznóhajtásnál szabad igénybe venni. Rigliben nem szabad a terelőknek fegyvert használni, míg a hajtásban feltétlenül kell a hajtók közt vadászoknak is haladni – természetesen szigorúan betartva a fegyverhasználat ide vonatkozó szabályait. Indokolt is, egyrészt, mert

a puskasoron esetlegesen megbezett disznó veszélyt jelenthet a hajtókra, másrészt sűrűbb részeknél sokszor nem is lehet lövés nélkül kimozdítani a disznókat. Erősen fedett területeken azonos mennyiségű, vagy több disznó is eshet a hajtásban, mint a puskasoron. (Kitanult „régimotorosok” nem is visznek hajtásra golyós fegyvert, a hajtásba beállva „plépuskával” is többnyire eredményesebbek, mint kényelmes, a löálláson vacogva unatkozó, majd a figyelmetlenségük miatt kapkodva hibázó vasárnapi vadász kollégáik.) Alapvető különbség van a szélirány figyelembevételénél is. Míg terelésnél a puska-soknak csak akkor van esélyük, ha zaj nélkül, széllal szemben foglalják el – lehetőleg a járt váltók közelében lévő – löállásukat. A hajtásnál a szélirány másodlagos, csak a puska-sor felállítását kell úgy irányítani, hogy összezárásáig a szagot fogott vad ne menjen ki a hajtásból. Míg a terelők csak apró koppantásokkal, halk köhüntésekkel, és **rossz széllal haladva** a vadat csak óvatos helyváltoztatásra készítetik, addig a hajtóknál – a hajtás megindulása után – kifejezetten előnyös a zajongás, hangos beszéd, kopogtatás, kurjongatás, tapsolás. Nagyobb sűrűségeknél, főleg, ha kevés a kutya, és láthatóan benn tartózkodnak

A lövés pillanata

a disznók, indokolt lehet riasztólövések, petárda, pukkancs „bevetése” is. Jót tesz az elállóknak (és a hangulatnak is!), ha a meginduló vadat „disznó előre/hátra vagy jobbra/balra” kiabálással jelzik, ilyenkor az érintett irány vadászai szinte megfojtják, úgy szorítják a puska agyát, nő az adrenalin-szint, a vérnyomás – és az irigység, ha a szomszédnak jutott a lövés lehetősége.

RENDEZŐELVEK, VISELKEDÉSI SZABÁLYOK

A csoportos, társas nagyvad vadászatok neuralgikus pontja, hogy kinek jussanak a „jó” lövések. Feltételezve (sajnos, nem mindenhol ez jellemző), hogy a vadászat szervezői értik a dolgukat, ismerik az adott terület részt, a vad várható mozgását, valamint „képben vannak” az akkor ott tartózkodó vad elhelyezkedését és mennyiségét illetően, és vannak ténylegesen (számmal), vagy elvileg kijelölt lövések, a vadászat aznap esélyei megbecsülhetők. Rengeteg vita, veszekedés forrása, a hajtásvezető felmenő ági nőrokonainak gyakori emlegetését kiváltó ok, ha az eligazításkor nincs egyértelműen eldöntve, hogy mi a lövések elosztásának rendezőelve. Közel három évtizednyi nagyvadász „múlt” okán veszem magamnak a bátorságot (botorságot) az alábbi négy kategória felállítására:

– **Az igazságos elosztás elve:** A klasszikus módja a vadászkalapból történő számhúzás. Előnye, hogy teljesen demokratikus, mindenkinek egyenlő esélye van a „legjobb” hely kihúzására, annak is, aki utoljára marad. Éppen ezért nyugodtan be lehet tartani a tisztesség és tisztelet megkívánta sorrendet a számhúzásban, azaz előbb az esetlegesen jelen lévő hatósági képviselők, vendégek, idősebb majd fiatalabb helyi vadászok. A kihúzott sorszámokat illetlenség cserélni, esetleg annyiban segíthetünk vendéggel jött vadásztársunkon, hogy vendége mellé szóló sorszámunkat átadjuk. A vadászat eredményessége szerencse dolga, a véletlenszerű eloszlás miatt bárhol lehet jó és rossz lövő.

– **Az udvariasság elve:** Az esélyesebb lövéseket a vendégeknek, a könnyebben megközelíthető, de jó eséllyel kecsegtetőket

a nehezen mozgó, és az idősebb vadásztársainknak, illetve a közösségi munkában átlagon felül teljesítőknek stb. Emberileg érthető, eredményesség szempontjából a legkétségtesebb változat. Nagyfokú illetlenség (bár nyugodtan lehet pofátlanságnak is nevezni), ha ilyenkor a vendég a vendégjog hátszélén vitorlázva megpróbálja magának is „kijárni” a vendégek közötti jobb lövéseket.

– **Az eredményesség elve:** Az esélyes lövéseket az ismert legbiztosabb kezű vadászoknak adják, így jó esélye van annak, hogy a hajtásban lévő disznókra nem csak „terelő-” és riasztólövések lesznek leadva, hanem teríték is lesz. A legtöbb morgást kiváltó változat, igazán jól csak fegyelmet, hajtásokban összeszokott társulatoknál működik. Sajátos módon leginkább azok vannak felháborodva, akik egy lassan kocogó, húsztagú kondából sem tudnak még egy árva malacot sem egy tárnnyí löszerrel „leküzdeni”. (Meglépő, hogy mégis ők állnak a sor elejére, amikor a mások által elejtett vadból kompetenciát osztanak, és lehangosabban hőzöngnek, ha nem nekik jutott a comb, vagy a vesepecsenye...)

– **A rang szerinti elosztás elve:** Elsősorban fizetővendégek vadásztatásakor követhető módozat. A fővendég – aki többnyire azonos a csoportvezetővel, és nem utolsósorban a számlát is állja – kapja természetesen a legjobb helyet, és utána a rangsorban következők. Ha van külön szervező, vagy protokollfőnök, az ő általa megjelölt rangsort illik betartani. Természetesen, ha a fővendég, illetve a csoport más rendezőelv szerint kíván felállni, kívánságukat tiszteletben **kell** tartani! (Nem egy „nagynevű” csoportot ismerek, ahol szóba sem jöhet más elosztás, mint a sorszámhúzás!)

Nyilván lehetséges további szempontok szerint is csoportosítani, de mindig a vadászvezetőnek jut az a hálátlan feladat, hogy senki ne kerüljön **indokolatlanul** előnyös vagy hátrányos helyzetbe. Minden olyan esetben, amikor nem húzással történik az elosztás, lesznek elégedetlen emberek. Nos, mindegy milyen szisztéma szerint is lett kijelölve a helyünk az eligazításkor, azt illik – megjegyzések és morgolódás nélkül – tudomásul venni, és ha azt a vadász-

vezető hangosan közli, kalapot emelve megköszönni. A felállás helyét a lehető legkisebb zajjal, a felvezető mögött haladva illik elfoglalni, s továbbiakban **helyünket nem hagyhatjuk el** a hajtás lefújásáig – még sebzett vad utánkeresése címén sem! Mindkét szomszédunknak jól látható módon jelezzük helyünket, de beszélgetnünk akkor sem illik, ha a hajtás még messze van (ha csak nem harmadik vagy további szomszédaink felé akarjuk „átirányítani” a csendben felénk tartó vadat). Lövéseinken illetlenség le-fel sétálgatni, hangosan orrot fújni, vagy pláne telefonálgatni. Be kell tartani az előre kijelölt lövírányokat, a hajtásba befelé csak közelre tegyünk lövést, ha a hátteret is át tudjuk tekinteni és a hajtók még messze vannak. A közeledő vadra nem illik rálőni, ha az a szomszédhoz jár közelebb (még akkor sem, ha kan!), esetleg azután, ha ő már elhibázta. Más eredményes lövést kalapemeléssel, de némán üdvözljük, a hangos bravózásnak apróvad hajtáson van csak helye! A hajtás lefújása után mehetünk csak oda az általunk, vagy a szomszéd által elejtett vadhoz, de akkor viszont adjuk is meg neki a végső tiszteletet (utolsó falat, sebtőret). Az elejtőnek adjunk kalaptőretet, ha egyedül vagyunk, magunk tűzzük azt kalapunk bal oldalára. Fontos illemszabály: ha Diána kegyéből egy nap több vadat sikerült terítékre hoznunk, akkor is csak egy tőretet viselhetünk! Igen hülyén néz ki azon eredményes, de mérsékelt szerénységű vadásztársunk, aki egy arborétumra való tőretet hordoz a kalapján.

A hajtás végén jelezni kell a sebzést, illetve a még ki nem húzott vad helyét. A gyülekezőhelyen – ami többnyire azonos a teríték helyszínével – illik megvárni a teríték elkészítését, sőt, ha megkérnek bennünket, segídezni is a munkában.

Az egész vadászat megkoronázása, a nap fénypontja a szépen elkészített, lombbal díszített teríték, ahol a lobogó máglyák pattogását, a vadászvezető szavait és a vad halálát jelző kürtszót levett kalappal hallgató vadászok, hajtók és segítők sora adja meg a végtisztességet az elejtett vad ravatalánál.

Somfalvi Ervin

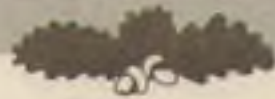
Első a biztonság, a hajtóknak feltűnő öltözékben kell lenniük

A legizgalmasabb pillanat: jön szembe a disznó...

FOTÓ: SOMFALVI ERVIN

A SZÉP MOLNÁRLÁNY ESETE A VADÁSSZAL

Franz Schubert német zeneszerző (1794–1828), mintegy 600 dal szerzője, a romantikus zeneirodalom egyik legnagyobb formateremtője. Mint egyik nagy elődje, Joseph Haydn, akiről már esett szó rovatunkban, ő is megfordult Magyarországon. Eszterházi János gróf zselizi kastélyában vállalta el két nyáron át a grófkisasszonyok zenetanítását.

A kor divatos összejövetelei voltak ekkor az úgynevezett „schubertiádák”, a baráti körök dallal, tánccal, felolvasásokkal egybekötött összejövetelei. Valószínűleg egy ilyen baráti társaságban hangozhatott fel először egyik legismertebb dalciklusa, a *Szép molnár lány* (Die schöne Müllerin) is.

A Wilhelm Müller versciklusára írt remekmű a molnár lány és a molnár tragikus, beteljesületlen szerelméről mesél. A történet negatív pólusát személyesíti meg a vadász, aki miatt a molnárlegény végül a patakba öli magát. A

húsz versből álló dalfűzér A vadász (Der Jäger) című dalában a molnárlegény azon kesereg, hogy a vadász a vízimalom körül sündörög, ahelyett, hogy az erdőt járná.

A költő, illetve a molnárlegény így könyörög a vadásznak: „Itt nincsenek vadak, csak egy őzike (a szép molnár lány), a csaholó kutyáid itt csak bajt okoznak. Hagyd otthon őket és a puskádat is, akkor idejöhetsz.” De a vadász hajthatatlan és a tragikus vég elkerülhetetlen.

Schubert dalszerzőként kortársaira és későbbi szerzőkre is, sőt nagy „bécsi klasszikus” elődjére, Beethovenre is nagy hatást gyakorolt, aki csak halálos ágyán ismerhette meg műveit.

Schubert dalköltészetében egyedülálló jelenség, ahogy a német népdal stílusát magáévá teszi. A verseket nem megzenésíti, hanem azok belső és külső formájához hozzáidomul, hozzásimul és szinte újraalkotja a művet.

Számos dalát huszonéves korában komponálta, melyek közül a *Margit a rokkánál*, vagy az *Erlkönig* a zeneirodalom örökbecsű remeke.

A. A.

CSEERGEZÁN PÁL VADVILÁGA

BALOGH ISTVÁN

A rádió környezetvédelmi műsoraiból, elsősorban az Oxigén ökológiai magazinból ismert Balogh István – vagy ahogy saját magát nevezte, a „hangvadász” – tőle eddig nem ismert műfajban, a videofilm-készítésben alkotott jelentőset. Címe és témája Csergezán Pál befejezetlen önvallomása történelemtől, festészetéről, vadról, erdőről, színekről, érzésekről és a legnagyobb szerelemről: Gemencről. És e film ettől több, mint egy átlagos művészportré. Olyan természet keretbe foglalva mutatja be az alkotót, ahol az alkotás folyamata, a kép készítésének fázisai nyomon követhetők, a néző szeme láttára állnak össze a foltok, vonalak a jól ismert szignóval fémjelzett, varázslatosan egyedi művé. Különösen a tél, Csergezán legszívesebben ábrázolt témája kap erőteljes hangsúlyt. Ennek magyarázatát ő maga mondja el: „A telet nem lehet megszokni, csak tudomásul venni. A hadifogságban megtanultam, milyen a frissen esett hó, a porhó és a hóvihár 40 fok hidegben. Kicsit leszelidítve ezt az életdöglesztő hideget festettem meg a téli fogolyképeimen.”

A szokásosnál jóval hosszabb, közel egyórás film időnként kissé terjengősen, túl sok képi etüdöt felhasználva elandalítja a nézőt, fokozza ezt a hatást a háttérhangok folyamatos, néha már talán túlzásba is vitt alkalmazása. Remek áttűnésekkel, a festett és a filmre vett jelenetek szinte egymásba olvadnak a szarvasbögés, a bikák ábrázolásakor, olykor-olykor azonban nincs szinkronban a kép és Csergezán háttérben hallatszó szövege, különösen a vaddisznós témáknál. Zavaró néhány kép túl közeli részleteinek hosszas elemzése, kitűnő viszont a képek készítésének folyamatábrázolása a magyarázó szöveg illusztrálásaként. Erénye a filmnek, hogy bemutat ma már hozzá-

férhetetlen képeket, könyvillusztrációkat, többek közt Fekete István személyes gratulációjával dedikálva, mégsem esik a képes kiállítási katalógus csapdájába. Kevesek által ismertek Csergezán loábrázolásai, szép csokor látható belőlük. Életében sosem méltatta semmilyen művészeti díjra a „hivatalos” szakma, erről kissé kesernyés öniróniával beszél a film záró tételében: „Képeimre mondják, hogy nem modern. Hát persze, hogy nem modern. A mai modernség az valami szuperteknikából és fröccsöntött plasztik közhelyből áll.

Be kell valljam, hogy az én vevőköröm nem ötszögletű nejlontányérból eszik, hanem rendszerint meissenai porcelánból... Mindig messze kívül maradtam azokon a körökön, ahol a tényleges produktumon kívül mással kellett besegíteni ahhoz, hogy az embert értékeljék. Kicsi, nem túl népes a közönségem, nem milliókból áll, nem mérhető a Walt Disney Miki egerével, de akik ezt igénylik, azok valahol a társadalomban mind komoly szerepet töltenek be.

Előbb-utóbb (a Szépművészeti Múzeumban, vagy a Műcsarnokban) egy grafikámat meg lehet majd találni, alkalmazott grafika lesz, betömik vele a macskalyukat, ahol a kijárás van...”

Az idő eddig – sajnos – a művészt igazolta, még mindig nincs kiállítva egy képe sem az országos múzeumokban – még alkalmazott grafikaként sem. Csergezán Pál népszerűsége azonban töretlenül nő, képei, grafikái féltett kincsei azon szerencséseknek, akik életében, vagy halála után hozzájutottak. Egyre valószínűbb, hogy fent említett közintézményeknek egyszerűen nem lesz módjuk pótolni mulasztásukat. Azonban mindazok, akik e kazetta nézői, tulajdonosai, egy kicsit részesei lesznek annak a csodának, amit Csergezán művészetének hívnak.

S. E.

DÚCZ LÁSZLÓ:

CSILLAGFÉNYBEN

A szerző negyedik könyve (A közöttünk élő turulmadár 1993, Harmatcseppek 1997, Istennek hátát 1999.)

Bepillantást kap az olvasó az „állami” és a „társasági” vadőrök mindennapjaiba, a vendégvadásztatás sokszor kényszerű kötelességébe, ahol, és amikor a kísérőnek sokszor inkább diplomátának, mint szakembernek kell lennie, hátára rakva cipelni mások sumákolását, gyávaságát vagy aljasságát is.

A könyv kissé szétszórta, térben és időben csapongó novellák vezérfonal nélküli laza szövegtől gyűjteménye. Egyik másik „visszaköszön” az örökbecsű, díjnyertes „Brémai muzikusok” című írásra, igaz, szereplői ugyanazok, csak más-más történet keretében. Erénye – kissé kesernyés alaphangja ellenére – a szinte mindenhol felbukkanó finom humor, a szereplő emberek és állatok remek jellemábrázolása, nem szépítve sem a barátok, sem saját „bűneit”, hibáit sem. Manapság, amikor olyanok is „vadászíróknak” nevezik magukat, akik két hete vettek puskát a kezükbe, és már könyvet adnak ki pénzért vett vadászélményeikről, ritka erény hogy egy szépirodalmi színvonalú könyv **nem tartalmaz szakmai hibákat**, pedig a leírások egy része olyan csiklandós, a hihetlenség határát súroló történet, amely ha csak az „írói fantázia” terméke lenne, óhatatlanul hordozna hiteltelen elemeket, téveszméket, vagy hajuknál fogva előrangotott, hamis magyarázatokat. Ráadásul tisztán, világosan fogalmazva, szép magyarsággal, felesleges idegen szavak nélkül, olvasmányosan megírva egy hivatását – kirúgva és megalázva is – szerető és a természetet fenntartás nélkül tisztelő vadászember tollából. Újra életre kelnek a rögös életút során eltávozott barátok, vadásztársak, napokig vagy évekig társsá, családtaggá vált állatok: kutyák, lovak, vaddisznók, sólymok. És végig kíséri az egészet az a soha teljesen el nem halkuló tájdalom, amelyet a feleség, Erzsike elvesztése, az általa hagyott örökbevitelisége jelent még évtizedek távolából is. Pedig tudjuk, hogy az idő folyója fut tovább, s amíg élünk, addig emlékeinkben tovább élnek, elkísérnek, hisz az emlékezés maga az Élet.

S. E.

Fényben, vagy árnyékban

Többször kérdezték már, melyik volt a magyar vadászat fénykora, de vitathatatlan választ nem kaptunk.

Lehetett a két világháború között, amikor az apróvad olyan számban volt a nagybirtokokon, hogy az akkori fácán- és nyúlterítékek azóta is megismételhetetlenek. Netán a második világháború utáni, amikor a nagyvad-populációk a létszámokhoz minőségben is a rekordok sokaságát hozták?

A kérdést sokan sokféleképpen látják, attól függően, hogy ki, mikor és hogyan élte át vadász pályafutásának kezdetét, kiteljesedését, és alkonyát. Akinek megadatott, hogy élete delén, jólétben és egészségben Tótmegyeren vagy hasonló adottságú területen vadásszon, annak ez az időszak valószínűleg fénykort jelentett. Akinek viszont mondjuk a 70-es évektől indult a vadász pályafutása, szintén elmondhatja, hogy a „Nagy Generációhoz” tartozott. Akkorra már a hatalmaságokkal is megszerették a vadászatot, amely nagymértékben segítette a szakmai munka elsőrangúságát. Ezzel, és még sok-sok más praktikával, fortélyal, a szakbizonyítványt átmentette a magyar vadat, a vadászatot a jövő generációi számára.

Hogyan sáfárkodnak az utódok? Milyen a mai szakbizonyítvány, kellene-e hasonló praktikák, fortélyok ahhoz, hogy a vadállomány fennmaradjon, és a vadászat, mint nemes mesterség tovább éljen újabb generációkon keresztül.

A politikai viszonyok ma sem rózsásabbak, a vadászat újfént a perifériára szorult.

Ugyanakkor az eredményeket mindenki elvárja. Vajon a mai kor hivatásos vadászána milyen praktikákra van szüksége ahhoz, hogy olyan kiemelkedő évet zárjon a magyar vadgazdálkodás, mint az ideje volt? Gondoljunk csak a nagyszerű őzbakokra vagy a nemzetközi bírálatra váró gímbikákra, dámlapátokra. Az eredmények magukért beszélnek. Soha nem látott mennyiségben kerültek terítékre kapitális gímbikák, őzbakok. A szeptemberi érmes arányok minden eddigi évet felülmúltak, a mínuszpontok aránya viszont nem nőtt számottevően. És ez innentől kezdve szakmai kérdés, a területen dolgozó hivatásos vadászokat kell megdicsérni. El lehet ugyan intézni a dolgot akár egy kézlegyintéssel is, azzal hogy nem volt tél, ezért volt különlegesen jó a felrakás, de ez csak kis részben igaz. Ezeket az érettebb bikákat 10-14 éves korig föl kellett nevelni, és praktikákkal, fortélyokkal, szaktudással meg kellett védeni, nehogy időnap előtt avatatlan szem, vagy puska-cső elé kerüljenek. Sokfajta erővel kellett megbirkózni ezekért az eredményekért, de mindenképpen megérte.

Az év vége a számadások időszaka, és a feldíszított karácsonyfa alatt elszámolunk önmagunkkal is. Ilyen év után a magyar hivatásos vadászok karácsony este nyugodtan gyűjthetik meg a gyertyát, mert valóban szép ajándékot tettek a vadászat képzeletbeli asztalára. Szaktudással és becsülettel védtek a vadat, szolgálták a magyar vadászat ügyét.

A. G.

Vadvédelmi kerítés áldozata lett a reményteljes gímbika

2001. szeptember 20-án, a sellyei üzemi vadászterület gesnyei területén, gombát szedő néni figyelt fel a vadvédelmi kerítésbe gabalyodott szarvasra. Azonnal értesítette a terület fővadászt, aki kollégáival hamarosan a helyszínen próbált segíteni a bajba jutott állaton. A menekülésre képtelen vad úgy belegabalyodott a kerítésdrótra, hogy képtelenség volt szabadon engedni. A vergődő állat több oszlopot kirángatott a he-

lyéről és ezek a bal szár koronájába szorultak. A kidülledt szemek, a habzó száj, a merevedő végtagok, és a felforrósodott test, egyértelműen stresszes állapotot mutattak. Ebben a helyzetben sajnos nem késlekedhetett a megváltó lövés. A lefőzött trófea 9,5 kilogrammot nyomott a mérlegen, és ez Sellyén még további reményekre jogosította volna a szerencsétlenül járt gímbikát.

A. G.

Kapitális lapátosok Tolna megyéből

A tolnai és a somogyi dombság találkozásánál, a 61-es út mellett, a völgyben húzódik meg egy falu, Kocsola. Már tavaly is bemutatkozott a 4500 hektáron gazdálkodó Koppányvölgye-Kocsola Vt. kiváló dámbikáival. Az 1997-ben alakult társaság kiváló munkáját, gazdálkodását bizonyítja az, hogy tavaly 3 dámbikájuk haladta meg a 4, 5 kilogramm tömeget. Idén a kedvező hatásoknak is köszönhetően, rekord méretű bikákat sikerült zsákmányolniuk. A fő barcogási időben érkezett két dán vendégük, akik nagy bikát szerettek volna lőni. A barcogó helyen egyszerre 12-15 blka – több 4,5-5 ki-

lós agancsot hordozott – és 50-60 tarvad tartózkodott rendszeresen. **Carsten Haagensen, Berta János** vezetésével egy 5,57 kilós, 215,72 pontos, **Larsbo Thiel-földt, Keller Ádám** kíséretében 5,35 kilós, 221,59 pontos dámlapátost ejtett el október 18-ikán. Az utóbbi lapát pontszáma még nem végleges, mert a nemzetközi zsűri bírálatát meg kell várni. Mindenesetre jó eséllyel pályázhat a hazai 2-3. helyre. 1972 óta (220,3 pont 1973-1991-ig világrekord) nem került terítékre Tolna megyében megközelítően ilyen magas pontszámú trófea.

Bischof Ferenc

Norma kupa

A különleges lövészversenyt a **Honvéd Kossuth Lövész-klub** löterén rendezték október 6-ikán, csodálatos őszi napsütésben, Szentendrén.

Jó légkörben, versenyszellemmel indult a nap. 52-en indultak az „A” (volt minősített sportolók kategóriája) és „B” (vadászok számára kialakított kategóriában). A löállítás érdekessége volt, hogy ülve, feltámasztott puskával lőttek, így valódi lesvadászatnak megfelelő feltételekkel adhatták le az értékelte lövéseket. A nehezítés az volt, hogy 100 méter távolságra élethű méretekkel vaddisznó, róka és őz alakú lölapokra kellett lőni 5-5 lövést, a körön belül volt még további osztás is. Nemcsak a tizedelés jelentett osztásokat, hanem lehetett lőni 11-es kört is, amely mindössze 6 milliméter volt! Ez a helyezések megítélésénél nagy segítséget nyújtott, hiszen a versenyzők jó része eltalálta a tizedet, azonban különbséget tenni közöttük másképp igen csak nehéz lett volna, így a 11-es találat, amelyet még így is többen meglőttek, már könnyebbé tette a végső rangsorolást.

Az „A” kategória győztesei:

I. helyezés: Teresi Tibor	142,6
II. helyezés: Tóth Miklós	135,2
III. helyezés: Varga Károly	125,6

A „B” kategória győztesei:

I. helyezés: Dr. Adorján Ákos	143,1
II. helyezés: Eiker Mihály	141,8
III. helyezés: Telek Péter	141,4

A sportlőterén az **MH Központi Tiszt helyettes Szakképző Iskola** biztosította a rendezés háttérét. Ezúton is megköszönjük a segítséget a rendezvény lebonyolításában.

A **Honvéd Kossuth Klub** biztosította a szakembereket és a versenyt lebonyolítását. A verseny támogatója és szervezője a **DIANA Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet**. A díjakat és a löszert a versenyhez a **DIANA Szövetkezet** adta. A meglepetés a verseny végén, a tombola sorsolása volt, ami viszont nekik is segítség volt, hogy **Norma** löszerral lehettek, amelyről bebizonyosodott, hogy ismétellen jól működő, pontos töltények. A céltábla volt a bizonyíték arra, hogy a minőség magas színvonalú, mivel a 100 méterre lévő céltáblánál a lövedékek sokszor szinte egy lyukat szaktítottak.

A verseny kellemes, családi légkörben zajlott és mindenki jókedvűen, meglepedéssel tért haza. Szeretettel várunk és visszavárunk mindenkit a jövő évi Norma Kupára, szeptemberben!

Papp Jánosné

Módosult a rendelet

November 15-től módosult a vadászatra vonatkozó FM rendelet, amelynek száma 90/2001.(XI.7) FVM, és megjelent a Magyar Közöny 2001/123. számában. Egyebek között a vadászható fajok listájáról lekerült a vetési varjú, a seregély, fel került viszont a borz (július 15-től február 15-éig ejthető el) valamint a nagy lilik, amely eddig csak külön engedéllyel volt

vadászható október 1-től január 31-ig. Változott továbbá a sokat bírált vaddisznó koca idénye, amely szerint június 1-től január 31-éig vadászható. Tétélesen rendezték továbbá a fel nem használt vadjelölő krotáliák rendjét, a külföldiek vadászati engedélye után fizetendő igazgatási-szolgáltatási díjat, annak fizetési módját.

A vadászók nem nyugszanak

Amint azt az alábbi eset is bizonyítja, sajnos még mindig nincs elegendő visszatartó hatása azoknak a büntetéseknek, amelyeket az orvadászat kapcsán róttak ki a közelmúltban a bíróságok. Vadászok puszkájából kapta a halálos lövést az a kapitális gimbika október 23-án, amelyet másnap dermedten találtak Dél-Baranya megyében. A lövés szemből, szügy tájékán érte a bikát, amely rövid halálvágta után

egy közeli árokba zuhant. A 12-13 évre becsült bika agancsa, a lefőzés után 13,5 kilót nyomott a mérlegre. A vadgazdának fölbecsülhetetlen veszteség minden vad, amely jogosulatlan vadászat során kerül terítékre, de egy ilyen kapitális bika elvesztése sokszorosan fáj, hiszen a sokmillió gazdasági értéke mellett hosszú évek munkája megy veszendőbe.

- A -

Tízéves az Ágasvár vadásztársaság

Bensőséges rendezvénnyel ünnepelte fennállásának első tíz évét a Nógrád megyei Ágasvár Bérkilövő Vadásztársaság szeptember végén, a Mátra kapujában. A társaság - tudomásunk szerint az országban elsőként - felavatta zászlaját. **Fenes József** alapító elnök keresetlen szavakkal ecsetelte az elmúlt évtized történéseit úgy is, mint a VKE Nógrád megyei ügyvivője. Munkásságukban jelentős teret szenteltek a vadászati kultúra ápolásának, a vadászok etikai ismerete-

teinek fejlesztésének, a vadászati megjelenésnek, öltözködésnek. **Rottenhoffer Attila**, megyei és szövetségi titkár hozzászólásában méltatta a vadásztársaságnak a vadászati kultúra terén kifejtett úttörő tevékenységét, kiemelve a zászlóavatás és az emléklap jelentőségét, amely igen csak fontos az összetartozás érzésének, a kulturált vadászat közös élményének tudatformálásában. A megemlékező közgyűlést baráti beszélgetés közben elköltött közös vacsora zárta.

Konferencia az erdei kárról

Az erdőgazdálkodásban a vad által okozott károkozás került górcső alá az Országos Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Társaság által szervezett konferencián, október 26-án, a KSH székházában.

Dr. Kóhalmy Tamás előadásában a sokat vitatott erdei kár kérdéseit boncolta rendkívül széles körű gyakorlati tapasztalatai tükrében, rámutatva az ellentmondásokra, a sarkalatos kérdésekre. Csaknem másfél évtizede - mondotta - nem jelent meg erdei vadkárbecslési útmutató, amely számtalan meddő vitát megelőzhetne, és a jelenleginél egységesebb szempontok szerint lehetne végezni ezt a nagy szakértelmet igénylő munkát. A közeljövőben éppen ezért megjelenik egy szakmai kiadvány, amely várhatóan nagymértékben segíti majd a vadkárbecslők munkáját. **Dr. Mészáros Károly** az erdei károk ökonómiai értékelésének gondjairól szólt, **dr. Csányi Sándor** pedig a hazai vadkár helyzetét elemezte a statisztikai adatok tükrében. **Nádas József**, az Állami Erdészeti Szolgálat Kaposvári Igazgatóságának képviselője a Somogy megyei erdő és vadgazdálkodás konfliktus helyzetit taglalta, és a vadlétszám szá-

bályozás helytelen gyakorlatát osztorozta. **Szemethy László**, a gödöllői Szent István Egyetem kutatója a gímszarvas területhasználatának és táplálkozásának vadkára vonatkozó hatásairól tartott előadást a rádiótelemetriás vizsgálatok tapasztalatai alapján. Mindezek során szólt arról is, hogy ellentétben az ökonómiai kérdésekkel, biológiai, ökológiai szempontból a „vadkárkérdés” egyfelől nem érthető, másfelől merőben más, a hagyományos elképzelésektől csak eltérő módon értelmezhető és természetesen kezelhető is. Hasonló a helyzet a vadlétszám túlszaporodottságának rendkívül hevesen és sokat vitatott kérdéseiben is, mert a túlszaporodásnak pontosan meghatározható biológiai jegyei vannak, amelyekről nincs tudomásunk. Éppen ezért a természeti rendszerekbe csak nagy felelősséggel, hozzáértéssel, és óvatossággal szabad beavatkozni, mert nagy a veszélye a visszafordíthatatlan és beláthatatlan következményű folyamatoknak.

Az előadásokat széles körű vita követte, amely során a gyakorlatban dolgozó szakemberek kifejtették véleményüket, kiegészítették az elmondottakat, rámutattak

a jelenlegi ellentmondásokkal terhelt körülményekre és hasznos javaslatokat tettek.

Örömmel üdvözölték a készülő vadkárbecslési útmutatót.

Kelemen József elnök zárásában arról szólt, hogy a javaslatokat összegyűjtve továbbítják az arra illetékeseknek.

H.

Időközi szövetségi választás Bács-Kiskun megyében

Bencze András, volt megyei szövetségi elnök lemondás miatt november 16-án megyei elnök választásra gyűltek össze a vadásztársasági küldöttek. A napirendi pontok sorrendjén vita alakult ki, mert több vadászatra jogosult is kérte felvételét a szövetségbe, egyebek között a KEFAG Rt. öt vadászterületével. Többen úgy tartották helyesnek, hogy először vegyék fel a jelentkezőket tagnak, és csak ezután kerüljön sor a választásra. Végül **dr. Fehérvári László**, levelező elnök szavazásra boosította a kérdést és az a döntés született, hogy az új tagok is szavazhatnak a választáson, így 79 vadászatra jogosult a tagja a megyei szövetségnek. Az igencsak szoros szavazati aránnyal végül **dr. Mészá-**

ros Attila nyerte el a szavazók többségének a bizalmát, s ezzel a Bács-Kiskun megyei vadász szövetség elnöki tisztét. Az „egyebek” napirendi pontok során többen is szóvá tették az OMVV által a vadásztársaságok részére kiosztott kitöltendő kérdőív kérdéseit. A kérdések jó része ugyanis olyan, amelyre a társaságoknál semmiféle nyilvántartás nem létezik, más részüknél nem értelmezhető, hogy egyénre, vagy a közösségre vonatkozik-e a kérdés. Az elnökség részéről a küldöttek ígéretet kaptak arra, hogy a kérdőív kibocsátójával rövidesen konzultálnak, és mindezekről az érdekelteket értesítik. Végezetül **Miklós Károly**, fővadász ismertette az új FVM rendelet fontosabb változásait.

Szoborkiállítás

Decemberben látható **László Péter** és fia, **László Péter István** szobrászművészek kiállítása a Ráday Galériában Budapesten. A két alkotó arról híres, hogy a természetszeretéből és saját alkotó képességükből eredően, úgy adják vissza az erdei állatok sajá-

tosságait, mintha mi is ott élnénk közöttük. A természetű ábrázolás hazánkban szinte kivételes megvalósításának mestereként tiszteljük a két szobrászművészt, akiknek műveit sokan ismerik, kiállításokról, magángyűjtemények anyagából.

Két nap élet-halál között

Vaddisznóhajtáson vett részt kísérőivel egy osztrák vadász (63) a fertőrákosi erdőbe. Két sikeres hajtáson már túl voltak már, amikor a harmadik hajtásba ugrott egy disznó. A vendég lőtt, de egy hajtó rogyott össze. A golyó a bal combjába fúródott, eltörte a combcsontot, szétroncsolta a lábát. **Dobos László**, a Fertőtáj vadásztársaság vadászmestere szerint az osztrák vadász súlyos hibát követett el, mert a hajtók már túl közel voltak. Ilyenkor tilos előre löni. A golyó ráadásul gurulást kapott egy fán, s így fordult kiszámíthatatlan irányra.

Azonnal megkezdték a küzdelmet a 38 éves szigetcséri hajtó

mentéséért. Mentőt hívtak, közben igyekeztek a golyó ütötte seb erős vérzését megállítani. Húsz perccel a tragédia után már a soproni kórház felé száguldott a mentő az élet-halál közt lévő áldozattal. A férfit megműtötték, helyzete stabilizálódott, de két napig élet-halál között volt.

Az osztrák vadászt őrizetbe vette a Soproni Rendőrkapitányság, és elrendelte szakértők bevonását. Az eddigiek során megbízható, korrekt vadásznak megismert osztrák vadász az esetet követően magába roskadva, mélységes megbánást tanúsított. Az ügyben a vizsgálat megindult.

Tisztelettel köszönjük mindazoknak a támogatását, akik a 2000 évi adóbevallásuk kapcsán a személyi jövedelemadójuk 1%-ával segítik a Csergezán Pál Közhasznú Alapítványt, melynek adószáma: 18676783-1-13

Az így befolyt összeget: 102 151 Ft-ot a közhasznú alapítvány céljainak további megvalósítására használja fel, azaz hogy Csergezán Pál festőművész neve és munkássága hosszú időre fennmaradjon, a festőművész művészeti hagyatékának ápolásával az elismerés és a megbecsülés kifejezéséeként erkölcsi és anyagi támogatásban részesítsenek arra érdemes természetábrázoló művészeket.

Segítségét még egyszer köszönjük!

Csergezán Pál Közhasznú Alapítvány kuratóriuma

10% KEDVEZMÉNY A VKE TAGJAINAK

KÖNYVAJÁNLAT

Csergezőn Pál festőművész vadvilága (egy órás videokazetta)	4000 Ft
A nagyvad találatjelzése (videokazetta)	3500 Ft
A természet közelről (videokazetta)	2300 Ft
Amit a fegyverismereti vizsgáról tudni kell	1100 Ft
Balogh Gábor: Véges vadászmezők	450 Ft
Báryai József: A vadászat a múzsák templomában	2500 Ft
Bárony István: Csend	2100 Ft
Bertóti István: Bakot is lőttem	2500 Ft
Dr. Márton Imre: Ki a Duna vizét itta	2200 Ft
Dr. Montagh András: Négy földrészen vadásztam	1850 Ft
Dr. Vegh Endre: Tubák, bányó és a többiek	2100 Ft
Dr. Zoltán János: A vadászat napszámosa	2600 Ft
Dűcz László: Harmatcseppek	870 Ft
Dűcz László: Csillagfényben	1500 Ft
Faragó István: Kápolna a hegytetőn	590 Ft
Felsőöri Nagy Gyula: Egy dudás két országban	2200 Ft
Felső-Papp: Gemenc	2500 Ft
Gyenes István: Öröklés	350 Ft
Gyenes István: Megszállottan	350 Ft
Kászoni Zoltán: Az a medvé, pisztrángos csodás Erdély	2350 Ft
Kovács László: Szálkeresztben	1800 Ft
Kováts Kálmán: Vadhústelekek	850 Ft
Lakatos Károly: Természeti és vadászképek	2100 Ft
Maderspach Viktor: Páreng-retyezát	2500 Ft
Merán Fülöp: A vadászat megmaradt	2500 Ft
Millenniumi Vadászati Bizottság: Száz év, száz vadász	4000 Ft
N. Nozdovicsky Lajos: Szalonka-históriák	2000 Ft
Nadler Herbert: Vadásznapok, vadászévek	2500 Ft
Nemeskéri-Kiss Sándor: Egyszer volt...	2500 Ft
Rácz Sándor: A vadászt az árnyéka kíséri	2200 Ft
Sterbetz István: Őszi tücsök hangol	1870 Ft
Studinka László: Mindennap vadásznap	2500 Ft
Szörényi Zoltán: Vadász-horgász kalandok Mongóliában	1850 Ft
Ugray Tamás: Puskával a világ tetején	1800 Ft
Vadászkönyvklub 1993-1999	1600 Ft
Vadászünnepek (videokazetta)	2250 Ft
Vadász-Zene (CD)	2500 Ft
Végh Endre: Murphy és a beteg vadász	650 Ft
Vidéc Ferenc: Tanítványok	2400 Ft
Wentzely Dénes: Erdősongás	850 Ft
Wilhelm Kuhnert: Modelljeim földjén	3500 Ft
Zsindely Ferenc: Isten szabad ege alatt	2500 Ft

Telefon: 06-60/327-280 Fax: 06-1/222-6819
E-mail: vke@vadaszlap.hu

Kiss and Kolláth

H-2120 Dunakeszi, Főút út 23. Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161
E-mail: kollath@mail.digitel2002.hu www.kollath.hu

Namibiai vadászat

5 napos vadász- + 1 pihenőnap, csomag, öt vad (kudu, oryx, springbock, duiker, steenbock) trófea díjával, teljes ellátással és reptéri transzferrel együtt: 4000,- DEM/vadász (2/1)

Dél-Afrikai Köztársaság

- 5-9 napos antilop hajtóvadászatok. Ár: 2100,- és 2700,- USD/vadász között.
- Krüger Park mellett, kaffertehén-vadászat 3500,- USD + 28 másik vadfajta lehető.

Zambia, Luangwa völgy

Kafferbika-vadászat, ára 5450,- USD/vadász (2/1)

Benin

Vadászat Dwarf Buffalóra, nyugati fakó antilopra (Roan), Sing-Sing viziantilopra és más nyugat-afrikai fajokra, decembertől áprilisig. Ára: 5100,- USD (2/1)

Pumavadászat

- USA, Colorado és Argentína (magyar kíséreléssel)

Horgászás és vadászat együtt

Volga delta, Ural és Ili folyó deltája, Csendes-óceán partján

Afrikai, amerikai és ausztrál trófeák megrendelhetők

Vadászújjal vadászók részére különleges programok!

TRÓFEABÍRÁLAT és rekordkönyv regisztráció a Nemzetközi Szafari Klub metodikája szerint.

Trófeabírási engedély száma: COM#1002373
Vadászatszervezői engedély száma: 1499/96/97

Web-oldal: www.kollath.hu

VADÁSZFÁCÁN ELADÓ

Telefonszám: 06-20/955-5500

Import-Export Kereskedelmi Kft.

**HULLAJTOTT AGANCS FÖLVÁSÁRLÁSA
A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!
AZ ÖN PARTNERE A Klein IMPORT-EXPORT
KERESKEDELMI KFT.**

XIX., MÉTA U. 31. MÉTA-CENTRUM

TELEFON: 00-36-1/282-6456

AUTÓTELEFON: 00-36-30/9484-316

NÁLUNK A LÓTT VADÉRT MINDIG A LEGJOBB ÁRAT KAPJA!

3 és 5 fegyver tárolására alkalmas,
2 és 4 ponton zárható kivitelben
fegyverszekrények megrendelhetők

A GYÁRTÓNÁL

e-mail: ferro-special@axelero.hu., web.axelero.hu/ferro1
Tel./fax: 06-36/419-828, 06-36/531-017.

Kedvező árakon, egyéni igények szerint alakított programokkal
bel- és külföldi vadászoknak Magyarország területére
vadászatot közvetítünk. Információért forduljon hozzánk
levélben, faxon vagy személyesen:

CACCIA-JAGER BT.

6400 Kiskunhalas, Széchenyi u. 9.

Telefonszám: 06-20/357-8658, fax: 06-77/423-416.

VADÁSZAT A DÉL-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁGBAN

8 NAPOS VADÁSZ-SZAFARI, 6 VADÁSZNAPPAL 4 VAD LELÖVÉSE:

■ ORYX ■ BLESBOK ■ SPRINGBOK ■ IMPALA

TELJES ELLÁTÁSSAL, TEREPIJÁRÓ HASZNÁLATTAL, TRÓFEÁK
TISZTÍTÁSÁVAL, MAGYAR KÍSÉRŐVEL **4000 DM**

10 NAPOS VADÁSZ-SZAFARI KILÖVÉSI ÁRLISTÁBÓL **2500 DM**
NEM VADÁSZÓ KÍSÉRŐ RÉSZÉRE **1200 DM**

KÉRJEN RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÁST MAGYARORSZÁGON:

www.extra.hu/blenheimsafari Tel.: 06-20/961-1503

Fax: 06-47/378-132 Dél-Afrika: 00-27/8257-37535

GSM Fax: 06-20/961-1503 safari@pannon.datanet.hu

LASKAGOMBÁK

A laskagombák természetes élőhelyei a mérsékelt égövi lombos fákból álló erdők, de van köztük olyan faj is, amelyik lágy-szárú növényekkel él együtt.

A fák tövén, törzsén, kivágott fák tuskóján fejlődik a **téli laskagomba**.

Ha az őszi időjárás esős, az első deres éjszakák és hajnalok után jelennek meg az első példányai. A nagyobb korai fagyok sem ártanak neki, mert a faggal szemben ellenálló. Ha megfagy, megáll a fejlődésben, de felengedés után tovább növekszik, amíg végleges nagyságát el nem éri. Amíg meg nem keményedik, és élvezhetetlenné nem válik, még januárban, sőt februárban is gyűjthetünk belőle. Egy-egy jól termő tuskón, vagy fán, több kilogrammos csoportok sem ritkák.

A téli laskagomba kalapja domború, majd ellaposodó, tönkje a kalap oldalán van, ettől a kalap féloldalas. A kalap színe változatos: lehet fehéres, sárgásbarna, barnásszürke, szürkésfekete, vagy kék színű. A kalap fa felőli oldala keményebb, fásodó. Mérete igen változó, két cm átmérőtől akár harmincöt cm-re is megnőhet. A kalapot borító bőr sima, kissé nedves tapintású és lehúzható, de csak akkor kell lehúzni, ha elkészítés előtt olyan szennyes, hogy a szennyet más módon nem tudjuk eltávolítani. A gomba húsa fehér, rugalmas, a tönk felőli részen vastagabb, a kalap széle felé vékonyodik, kellemes aromás, jellegzetesen gombaillatú. A kalap alsó részén lévő spóratartó lemezei hosszan elfutnak a tönkre, rugalmasak, színük fiatalon fehéres, később szürkés. A belőlük kihulló fehér spórapor az alul lévő kalapokat és a kalapok alatt lévő talajt is bevonja. A fehér spóraporos kalapok tehát nem penészesek, bátran fo-

gyaszthatók. Ha olyan gombatelepet találunk, ahol az idősebb kalapok már szívósabbak, nyugodtan leszedhetjük azokat is, csak elkészítés előtt a szívósabb részeket vágjuk ki, szárítsuk meg és a száraz gombát daráljuk le. Az így elkészített gombaport tegyük jól záródó befőttes üvegekbe. Felhasználáskor a gombaport tetszés szerinti mennyiségben tehetjük az ételbe. A finomra darált gombapor könnyen emészthető.

A gombaporral vadhúsokat, halat lehet kirántani, kellemesebb, aromásabb ízt ad az ételnek. Németországi kísérletekben a laskagombából készült gombapor hatására a kísérleti állatok vérében csökkent a koleszterinszint. Hasonló hatás elérésére az embereknek napi három-kilenc dkg laskagombából készült étel fogyasztását javasolják.

A laskagomba nagy előnye a puhább húsú gombákkal szemben, hogy tovább tárolható. Konyhai hűtőszekrényben egy-két hétig károsodás nélkül eltartható. Ha nagyobb mennyiségű laskagombára találunk, a felesleget megszárazíthatjuk. Szárítás előtt csak tisztítsuk meg a kalapot és a tönköt, mosni nem kell. A tönköt vágjuk le a kalapokról, majd a kalapokból készítsünk négy-öt milliméter vastag szeleteket, radiátoron, sütőben, vagy egyéb helyen szárítsuk meg. A száraz szeleteket papírzacskókban tároljuk. Ízét szárítás közben sem veszti el. Felhasználás előtt a szeleteket három-négy órán át áztassuk vízben, vagy tejben, így állománya hasonló lesz a frissen szedett gombáéhoz.

Ha ügyelünk arra, hogy a gomba színe, alakja a fentebb leírtakkal egyezzen, akkor nem téveszthetjük össze mérgező gombával.

GOMBÁS TOKÁNY VADDISZNÓBÓL

Hozzávalók: 90 dkg csont nélküli vaddisznóhús, 20 dkg laskagomba, 12 dkg zsír, 2 dl fehérbor, 6 g törött bors, 1 g majoránna, 15 dkg vöröshagyma, 1 dkg fokhagyma, 15 dkg paradicsom (vagy ennek megfelelő konzerv), 1 csomó petrezselyemzöld, só.

A húst megtisztítjuk, csíkokra vágjuk. A gombát kockákra vágjuk. A gombát 4 dkg zsíron saját levében puhára pároljuk. Lábosban 8 dkg zsíron a vöröshagymát és az összezúzott fokhagymát néhány percig pirítjuk, majd hozzáteesszük a gerezdekre vágott paradicsomot, törött borsot, majoránát és a húst. Sózzuk meg és öntsük fel a borral. Amikor a hús már puha, hozzáadjuk a párolt gombát. Rizskörítéssel tálaljuk, petrezselyemzölddel díszítjük.

Desert

Trinidad

Jersey

Zypern

Kizárólagos forgalmazó:
Hubertus Vadászbolt
 Szombathely, Fő tér 36.
 94/314-362

www.meindl.de

Shoes For Actives

FEGYVERÁTVÉTEL VIZSGÁLATRA

**Egyéni megrendelőink részére PUSKA-ÁTVÉTEL:
HÉTFŐ, SZERDA, PÉNTEK: 7.00-12.00 óra között**

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Egyéni megrendelőink részére
MAROKLŐFEGYVER-átvétel:**

KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.00-12.00 óra között

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Fegyverjavítók, vadásztársaságok, kereskedők,
illetve más cégek részére fegyver-átvétel:
előre egyeztetett időpontban, 7.00-10.00 óra között**

Szükséges:

2 példányos megrendelés, amelynek tartalmaznia kell
a megrendelő adatain kívül minden egyes fegyver számát,
típusát, kaliberét, a tulajdonos nevét, lakcímét,
irányítószámát.

Ezen adatok hiányában a fegyver vizsgálatát
nem áll módunkban elvállalni!

BUDAPEST, IX. ker., Soroksári út 158. 1453 Budapest 92. Pf. 15.
Telefon: (06-1) 280-6782, (06-1) 281-1860. Tel./fax: (06-1) 281-1856
E-mail: mkh@mkh.hu <http://www.netcall36.hu/lofegyv/fegyver.htm>

FRANKÓ-TANYA

SZARVAS II. KERÜLET 72/2

T./F: 66/210-079, 20/915-7662

VENDEGHÁZ

**Minden igényt kielégítő önellátó három plusz egy szobás
vendégház bérelhető Szarvason saját közvetlen vízparttal.**

HOTEL LIDO

H-8314 Vonyarcvashegy, Arany J. u. 9. • Telefon/fax: (36-83) 349-513
Telefon: (36-83) 348-036, 348-037 • Mobil: 06-30/947-0649

AJÁNLATUNK:

2 ÁGYAS SZOBA REGGELIVEL	7600 FT/NAP (2 FŐ)	53 200 FT/HÉT (2 FŐ)
2 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FÉLPANZIÓ	10 300 FT/NAP (2 FŐ)	72 100 FT/HÉT (2 FŐ)
2 ÁGYAS SZOBA REGGELI + EBÉD + VACSORA	13 000 FT/NAP (2 FŐ)	91 000 FT/HÉT (2 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELIVEL	8700 FT/NAP (3 FŐ)	60 900 FT/HÉT (3 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FÉLPANZIÓ	12 700 FT/NAP (3 FŐ)	88 900 FT/HÉT (3 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELI + EBÉD + VACSORA	16 800 FT/NAP (3 FŐ)	117 600 FT/HÉT (3 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELIVEL	10 400 FT/NAP (4 FŐ)	72 800 FT/HÉT (4 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FÉLPANZIÓ	15 800 FT/NAP (4 FŐ)	110 600 FT/HÉT (4 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELI + EBÉD + VACSORA	23 200 FT/NAP (4 FŐ)	148 400 FT/HÉT (4 FŐ)

KÜLÖN REGGELI: 700 Ft/fő, félpanzió: 1350 Ft/fő

A **HOTEL LIDO** a Balaton északi partján, Keszthelytől 6 km-re található, Vonyarcvashegyen. Kétcsillagos szálloda, 39 szobával, melyekhez fürdőszoba és balkon tartozik. Szobáiban műholdas programokkal színes TV, telefon van, igény szerint hűtőszekrényt biztosítunk. Őrzött gépkocsi parkolás az udvarban. A szállodában söröző, biliárd- és játéktér, valamint kondicionálóterem várja vendégeinket.

A szálló kertjében fűtött fürdőmedence áll vendégeink rendelkezésére. A Balatontól 200 m-re fekszik, jól felszerelt és részben homokos strandja igen kedvelt a családok körében.

A környék **számtalan kirándulási lehetőséget** kínál: Afrika múzeum, Sümegi vár, Badacsony, Hévíz tófürdő

Sportolási lehetőségek: tenisz, szörfözés, vízimotor, strandröplabda, lovaglás, sportlövészet, asztalitenisz.

KEDVEZMÉNYEINK:

- 4 éves korig minden ingyenes (pótágyas elhelyezéssel).
- 4-12 éves korig 20 százalék kedvezményt adunk a ráeső részből.

A NYUGDÍJASOKNAK 40% KEDVEZMÉNY!

**Ficsor
Autóház**
Kft.

Ficsor Autóház Kft.

Budapest, 1106 Fehér út 7.

Tel.: 260-1122, 261-1122

Fax: 262-6610 WEB: www.ficsor.hu

E-mail: ficsor.autohaz@matavnet.hu

**VADÁSZTÓL
VADÁSZOKNAK!**

**NAGYKER ÁRON 25-30%
KEDVEZMÉNNYEL!**

MUD TRAC

SPECIAL TRAC

**SPNEUS
SERVICE**

Parma

**+12 féle
terepgumi-
mintázat!**

MUD TERRAIN

CROSS

MT 1000

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!
Aszfalttal halkán futó, terepversenyeken
győztes gumik!
Európában terepverseny nélkülünk nem létezik!

Mindig dobogósok vagyunk!
Miért ne lehetne Nektek is?
Az olasz Parma-i Pneus Service
gumik kizárólagos forgalmazójaként
örömmel állunk rendelkezésedre
több mint 40 féle méretű gumibronccsal.
Beszerezhetők postai utóvétel vagy
országszerte viszonteladókinktól.
Kérje katalógusunkat.

A legjobbat a legolcsóbban a kizárólagos képviselőtől
24 órás házhozszállítással bárhová!

**2 év
garancia!**

NIVARA rádió!
Mud Trac,
Mud Terrain

**Gumi és Felni Kis- és Nagykereskedelem
Autó - Felni - Gumiszerviz**

Felelősséggel tartozunk kedvenceinkért!

Mindenki, aki valamilyen állatot tart otthonában, jól tudja, hogy minden esetben egy érző élőlényről van szó, akiért felelősséggel tartozunk. Minden jó gazdában számtalanszor felmerül a gondolat, mit tehet azért, hogy kedvence ne "csak" hűséges, hanem egészséges társa is legyen hosszú éveken át?

Kérdéseinkre Dr. Kelemen András, a Béres Rt. állatorvosa válaszol.

- Hogyan segíthetünk abban, hogy kedvencünk egészségét minél hosszabb ideig megőrizhessük? Kedvenceink egészségének megőrzésében legfontosabb szerepe az immunrendszer megfelelő működésének van, hiszen ez védelmi bástyát jelent a betegségekkel szemben. A környezeti ártalmak, a környezetszennyezés, a nem minden esetben kiegyensúlyozott táplálkozás és a mozgásszegény életmód a nyomelemek és ásványi anyagok természetes egyensúlyának megromlásához vezet.

- Milyen eszköz van a kezünkben kedvencünk immunrendszerének erősítésére?

A **minera**® cseppek hiánypótló, nyomelemeket és ásványi anyagokat tartalmazó készítmény, amelyet a Béres Rt. kutatólaboratóriumában fejlesztettek ki a humán gyógyászatban sikerrel alkalmazott Béres Csepp tapasztalatai alapján. A **minera**® cseppek optimális adagban tartalmazza a kedvenceink szervezete számára nélkülözhetetlen hatóanyagokat, amelyek hozzájárulnak az immunrendszer erősítéséhez.

- Ki tudna emelni néhányat ezen hatóanyagok közül?

Természetesen. Különösen fontos pl. a cink, amely életfontosságú enzimek és hormonok alkotórésze, hiánya esetén a hosszanti csontok növekedése lelassul. A vas enzimek, fehérjék alkotórésze és a vérvérvetésben is fontos szerepet játszik. Hiánya esetén csökken az ellenálló képesség, visszamarad a fejlődés. A réz elősegíti a vas felszívódását, hiánya csontkárosodást, érfalkárosodást, a szőr pigmenthiányát eredményezi. A **minera**® cseppek ezen kívül több más olyan esszenciális nyomelemet és ásványi anyagot is tartalmaz, amelyek ugyancsak fontosak az egészséges fejlődéshez.

- Milyen esetekben javasolja a **minera**® cseppeket?

Kedvenceink jó kondíciójának megőrzéséhez azt javaslom, hogy már akkor törődjünk egészségükkel, amikor még semmi bajuk nincs. Ehhez kiváló segítőtárs a naponta alkalmazott **minera**® cseppek.

minera
cseppek kutyáknak

A BÉRES RT.

SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNERE

Az életerő
cseppekben
mérhető!

 BÉRES

A **minera**® cseppeket keresse az állatorvosoknál, állatpatikákban és a kisállatkereskedésekben.

www.beres.hu

MeseAUTÓ

mazda

Még szép,
hogy Mazda

A Mazda B2500
most
kapható!

7% kedvezménnyel

Akciós modell induló ára: 3 859 407 Ft+áfatól

A képen látható autó illusztráció

A Mazda B2500 igazán mesébe illő autó. Mellette minden eltörpül. Olyan pick-up, amely mindig rendkívüli kényelmet nyújt Önnek, legyen szó munkáról vagy szabadidőről. Kiváló felszereltségét többek között a szervokormány, elől-hátul elektromos ablakok, elektromos tükrök és központi zár teszik teljessé. Az utasok biztonságáról pedig 2 légszák és oldalmerevítés gondoskodik. Ráadásul a Mazda B2500-at most 7% kedvezménnyel vásárolhatja meg!

BUDAPEST: AUTO FOCUS TEL.: 1/305-3050, AUTÓ MIRAI TEL.: 1/464-7680, AUTÓ ÓBUDA TEL.: 1/368-4929, AUTÓ D&W TEL.: 1/261-9712, PROFI ANGYALFÖLD TEL.: 1/329-1604,
BALASSAGYARMAT: GÁL ÉS FIAI TEL.: 35/314-355, BÉKÉSCSABA: AUTÓ-EXPANZIÓ TEL.: 66/430-585, CEGLÉD: ZAKAR ÉS TÁRSA TEL.: 53/313-133, DEBRECEN: AUTO-TOLDY TEL.: 52/502-678,
DUNAÚJVÁROS: DUNA MOTOR TEL.: 25/281-351, EGER: UNICAR TEL.: 36/512-010, GYÖNGYÖS: AUTÓKER BALÁZS TEL.: 37/315-015, GYŐR: SILVER TEL.: 96/419-087, KAKASD: HILCZ TEL.:
74/431-908 KAPOSVÁR: TÓTH ÉS TSA. TEL.: 82/529-527, KECSKEMÉT: DAKÓ TEL.: 76/485-715, KOMÁROM: T-AUTÓ-MAX TEL.: 34/245-453, MISKOLC: SY-TA TEL.: 46/303-600, SZEGEDI TEL.:
46/505-474, NYÍREGYHÁZA: NAGY AUTÓPARK TEL.: 42/490-380, PÉCS: SCHNEIDER AUTÓHÁZ TEL.: 72/539-000, SZÉKESFEHÉRVÁR: AUTÓ-FEHÉRVÁR TEL.: 22/340-150, SZOLNOK: ZAKAR ÉS
TÁRSA TEL.: 56/422-557, SZOMBATHELY: QUADROTA TEL.: 94/325-678, VESZPRÉM: AUTÓMODERN TEL.: 88/400-900, ZALAEGERSZEG: BO-NIS TEL.: 92/317-996.